

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 36 (1543) 1979 RUGSEJIS - SEPTEMBER 6

LIETUVIŲ SAVAITRASTIS — LITHUANIAN WEEKLY

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

Tel. (416) 275-4672

30 ct.

Prieš 40 metų

Lietuvos valstybinės plėtros bei didybės laikai buvo šimtmečiai, bet ir jos vergijos laikotarpiai buvo šimtmečiai. Išnirusi iš amžių priespaudos po I D. karą, Lietuva suvijo nuostabią dviejų dešimtmečių laisvę bei nepriklausomybę, kuri buvo, pasirodė, meteoriška dovana tautai, nes ir vėl atėjo vergijos sutemos, kurios pasidarė jau dvigubai ilgesnės už laisvę bei nepriklausomybės laikotarpį. Ir tai įvyko todėl, kad didieji kaimynai panoro praryti mažą, bet gintarą žerintį kraštą. Hitlerinei Vokietijai neva prireikė naujos erdvės, o stalininei Rusijai — karinės bazės prasidėjusioje milžiniškoje kovoje. Vakarietiški kaimynai žygiavo Lietuvon kultūros vardu, o rytietinis — laisvės bei saugumo. Iš tikrųjų betgi ir vienas, ir kitas susirgo imperializmo karštine. Rudasis imperializmas veržėsi į rytus kaip neva tuščią erdvę, o raudonasis — į vakarus, skleidamas neva socialinio išlaisvinimo idėją ir stiprinamas karines pozicijas. Lietuva, kaip ir kitos Baltijos valstybės, tapo anų brutaliųjų imperializmų auka, kurios likimas buvo užantspauduotas 1939 metų rugpjūčio 23 dieną Maskvoje Ribbentropo-Molotovo sutartimi. Ši sutartis buvo politinė išraiška dviejų spalvų imperializmo, pasirodusio nalkinti mažesnių tautų laisvę, ugdyti savo karinę galybę, skirtą tautinei ir tarptautinei vergijai plėsti.

PRAUŽE jau 40 metų. Milžiniškaitynė vakarietinis imperializmas žuvo, bet išliko rytietinis. Šis irgi būtų žlugęs II D. karo pabaigoje, jeigu Vakarų sąjungininkai būtų buvę apdairūs. Jie buvo stiprūs kariniuose frontuose ir dargi rėmė sovietinį imperializmą. Užtat jie laimėjo karinėje srityje, bet pralaimėjo politinėje. Jų remiamas sovietinis imperializmas tiek atsigavo ir sustiprėjo, kad tapo realia pačių vakariečių grėsme. Dabar vakariečiai kalba apie laisvą tautų apsisprendimą, bet jų kalbą sovietai nepaiso. Apie tautų laisvę sovietinėms Rusijai reikėjo kalbėti tada, kai ji buvo karo nualinta ir priblokšta. Tada būtų užtekę tvirtos žodžio bei mosto, bet, deja, vakariečių politikai pasirodė esą trumparegiai. Jie ne tik nustumė vergijon milijonus kity kraštų gyventojų, bet ir patys atsidūrė sovietinio imperializmo grėsmėje. Politinės klaidos buvo tokios fatališkos, kad jokie vėlesni politikai neįstengė jų atitaisyti. Iš milžiniškaitynių arenos likę pašaliniai — Hitleris, Musolinis, pasitraukė Stalinas, Mao-tsetungas, bet pastarieji vietas užėmė kiti diktatoriai, kurie įtvirtintą imperializmą puoselėja toliau. Į grasinančių milžiniškaitynių buvo priversta įžengti ir laisvės gynėja Amerika su savo sąjungininkais. Ji yra didelė pajėga, bet nuolat stokoja apdairiesnių politinių vadų. O dabar kaip tik yra politikų valanda, nes naujame pasaulio žemėlapyje pirmoje eilėje lemia politinė jėgų konsteliacija.

SOVJETINIS rusų imperializmas yra įsitvirtinęs pasaulinio mastu ir politinėje, ir karinėje srityje. Jis laimi savajam frontui vieną kraštą po kito abiem būdais — politiniu ir kariniu. Daug kur vakariečiai turi trauktis bei siaurinti savo frontą, nes neturi sovietams būdingo imperialistinio agresyvumo, klaidingai veikiančio viliojančiais tautų išlaisvinimo šūkiais. Tačiau dyla ir sovietinis imperializmas. Jis galbūt plečiasi geografinė, bet silpnėja idėjinė prasme. Tautos, kurios ilgesni laiką pagyveno sovietinėje sistemoje, kratosi jos, iškrausto atsiųstus patarėjus ir orientuojasi demokratijos linkme. Deja, nevisos tautos pajėgia tai padaryti, nes liko surakintos sovietinės diktatūros. Tokių eilių yra ne tik Lietuva, bet ir daugelis kitų tautų Europoje bei kitose žemynuose. Patirtis sovietinio gyvenimo atidaro akis daugeliui asmenų ir tautų. O tai yra viena didžiųjų vilčių atečiai. Sovietinis imperializmas po savo kariniais šarvais slepia didžiąją silpnę — prievartą bei priespaudą, kuri ankščiau ar vėliau sukelia asmenų ir tautų pasipriešinimą. Ir juo daugiau bus prispaustų bei pavergtų tautų, juo didesnė galimybė išaugti į stipresnę pasipriešinimą. Atėjus kritiškai valandai, pastarasis gali staigiai sprogti ir sunaikinti ilgmetę vergiją. Sovietinė priespauda yra kartu ir parakas, kuris gali sunaikinti patį priespaudėją bei atidaryti kelius laisvėn.

KANADOS ĮVYKIAI

Nafta ir doleriai

Premjeras J. Clarkas su savo ministerių kabinetu posėdžiavo Jasper vietovėje, Albertoje, ruošdamasis artėjančiam Kanados parlamento atidarymui spalio 9 d. Pasitarimuose pagrindinis dėmesys teko Alberto naftos kaimų suligimimui su pasaulinėmis. Premjeras J. Clarkas pritaria šiai minčiai, bet dar nėra padaręs galutinio sprendimo dėl kanadišką naftą vartojančių kitų provincijų protesto. Praėjusią savaitę Alberta nafta buvo pabranginta iki \$13.75 už statinę. Praktiškai tai reiškia galiono benzino ar namams šildyti alyvos pabranginimą maždaug 5 centais. Iki pasaulinės kainos vis dar liko didokas apie \$10 skirtumas. Sakoma, kad Jaspere buvo svarstytos dvi galimybės: 1. prišnekinti Albertą duoti paskolas kitoms provincijoms iš vadinamo tautinio palikimo fondo, kuriam lėšos yra gautos iš parduotos naftos pelno, 2. įvesti federacinį mokestį naftos

pelnei ir surinktus dolerius išdalinti provincijoms. Teigiama, kad premjeras J. Clarkas yra daugiau linkęs į pirmąją galimybę. Tautinio palikimo fonde Alberta jau turi apie \$5 milijonus, o pakėlus naftos kainas iki pasaulinio lygio, per keletą metų tas fondas pasiektų \$25 milijonus. Įvedus paskolų davimą kitoms provincijoms, Alberta taptų savotiška visos Kanados bankininkė, nors kai dolerius sudėdavo naftą perkančios provincijos. Didžiausią opoziciją tokiam planui reiškia Ontario premjeras W. Davis, naujuoju energijos išteklių ministerių paskyręs labiausiai patyrusį savo partijos derybininką R. Welchą.

Federacinės liberalų partijos vadu Kvebeke buvo senatorius J. Marchandas, P. E. Trudeau ministerių kabinetui priklausęs 1969-76 m. Visus nustebeino steigus jo pasitraukimas iš vado (Nukelta į 9-tą psl.)

Ketvirtuojo Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso delegacija 1979 m. rugpjūčio 1 d. Romoje įteikė popiežiui Jonui Pauliui II ne tik sveikinimą, bet ir lietuvišką simbolinę dovana. Iš kairės: Arvydas Zygas iš JAV, Onutė Virbickaitė iš Britanijos, Gabija Juozapavičiūtė iš Kanados, Paulius Kuras iš Kanados

Nuotr. Felici

Lietuvių kovos italų spaudai

ELTA-PRESS informacijos italų kalba pasiekia milijonus Italijos gyventojų ir net patį popiežių

Lietuvių informacijos tarnybos direktorius ir Italijos Lietuvių Bendruomenės pirm. mons. Vincas Mincevičius išleisdino du ELTA-PRESS gegužės ir dvigubą birželio-liepos numerius. Jie pasiekė italų spaudos agentūras, laikraščių redakcijas, augštusius italų politikos sluoksnius bei įvairių kraštų diplomatinės tarnybas; yra skaitomi ir paties popiežiaus Jono-Pauliaus II bei jo artimųjų bendradarbių.

Religinių žinių skyrįje italų visuomenė išsamiai informuojama apie prel. Audrio Juozo Bačio paskyrimą atsakingom K. Bendrijos viešųjų reikalų tarnybos paskretorio pareigom.

Daugiau kaip du puslapiu užima bendras lietuvių katalikų kunigų ir ortodoksų atstovų tikinčiųjų teisėm ginti komitetų atsisaukimas į popiežius Joną-Paulių II, į anglikonų primą arkiv. D. Coggan, į JAV prez. J. Carterį ir kitus. Tai didelės svarbos dokumentas, iškeliantis būtiną reikalą sudaryti tarptautines sutartis tikinčiųjų teisėm apsaugoti ir sudaryti tarptautinę komisiją šių teisų vykdymui kontroliuoti. Dokumentą pasirašė penki lietuviai kunigai — J. Kauneckas, A. Svarinskas, S. Tamkevičius, V. Vėlavicius, J. Zdebskis ir ortodoksų atstovai — G. Jakuninas, V. Kapitančiukas ir V. Šeegnovas.

Religinių žinių skyrįje baigiamas dviem nekrologais. Pirmajame apžvelgiamas gegužės 28 d. Lietuvoje mirusio Kauno ir Vilkaviškio vyskupijų apaštalinio administratoriaus vyskupo Juozapo Matulaičio-Labuko gyvenimo kelias ir plati veikla. Velioniui teko gyventi ir dirbti sunkiais sovietų okupacijos laikais, patirti Sibiro tremtį ir įvairius sunkumus bei spręsti komplikotas Lietuvos tikinčiųjų problemas. Sv. Tėvas, patyręs apie vyskupo Labuko ligą, per Vatikano valstybės sekretorių kardinolą Casarolį pasiuntė jam specialų apaštalinį palaiminimą. Jo laidotuvisė Siluvos Marijos šventovėje dalyvavo apie 300 kunigų ir 7 Lietuvos bei Latvijos vyskupai.

Balandžio 5 d., vežio ligos pakirstas, mirė Ceikinių parapijos klebonas kun. Karolis Garuckas, priklausęs jėzuitų ordinui. Velionis buvo vienas iš uoliausių sielovados vadų, suorganizavęs lietuvių grupę Helsinkio nutarimų vykdymui sekti ir paskelbęs nemažai svarbių dokumentų, iškeliančių sovietų nusikaltimus. Ir lietuvių Helsinkio grupės nariai buvo pristatyti Nobelio taikos premijai gauti. Sv. Tėvas taip pat įvertino kun. Garucko nuopelnus ir, patyręs apie jo ligą, pasiuntė jam specialų apaštalinį palaiminimą.

Politinių žinių skyrįje ELTA-PRESS supažindina italų visuomenę su kitos Lietuvos pagrindinio spaudos paskelbtais dokumentais. Čia randamas lietuvių Helsinkio grupės dokumentas nr. 14, protestuojantis prieš Romo Ragašio, žmogaus teisių gynėjo, suėmimą. Pateikiamas „AUSROJE“ paskelbto atsisaukimo vertimas, raginantis laisvą pasaulį daryti visa, kad būtų išgelbėti iš mirties pavojaus keturi Vilniaus gimnazijos moksleiviai — Vytautas Bogušis, Julijus Sasnauskas, Algis Masiulis ir Andrius Tučkus. Visi keturi jaunuoliai buvo pašaukti karinei tarnybai ir skaudžiausiai persekiojami.

Iš pirmojo „Varpo“ numerio pateikiamas 7 psl. dokumentinio straipsnio vertimas apie Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės budelio Suslovo veiklą Lietuvoje po antrosios sovietų invazijos 1944 m. Baly Gajauskas dokumentuotame straipsnyje pagrįstai atsako į visus generalinio prokuroro iškeltus jam kaltinimus ir įrodo jų nepagrįstumą. Prie šio dokumento prijungtas Montrealio universiteto 12-kos profesorų pareiškimas, reikalaujantis išlaisvinti neteisėtai pamerktą Balį Gajauską.

Aliarmas Maskvos pavergtose tautos dėl naujos rusifikacijos bangos ir naujosios VLIKo valdybos atsisaukimas į viso pasaulio lietuvių užbaigia ELTA-PRESS gegužės mėnesio numerį.

Dvigubame birželio-liepos ELTA-PRESS numeryje pateikiami Lietuvos pogrindžio leidinių straipsnių vertimai, atskleidžiantys italų visuomenę

kitus faktus. Didžiausią įspūdį daro „AUSROS“ 12 nr. paskelbti duomenys apie 19 metų jaunuolio Antano KALINAUSKO protesto žygį už Lietuvos laisvę, susideginant Latvijoje 1976 m. A. Kalinausko nuotraukos puošia šio numerio viršelį.

Kitas ilgas 3 psl. „AUSROS“ straipsnis išsamiai nagrinėja Milano katalikų universiteto akademiko Petro Paulaičio likimą, kuris jau 30 metų yra kalinamas sovietų kalėjimuose. Tai tikro Lietuvos kankinio istorija. Kadangi P. Paulaitis jau baigia 75 gyvenimo metus, jam skubiai reikalinga pagalba. Visi kviečiami rašyti jam laiškus šiuo adresu: Dr. Petras Paulaitis, Mordovskaja ASSR, Stancija Potma, p/o Lesnoj 385/19-3, USSR.

Vilniaus universiteto 400 metų įsteigimo sukaktis italų visuomenei primenama išsamiau pranešimu, remiantis pogrindiniu „Alma Mater“. Pirmame straipsnyje Vilniaus universiteto vadovybė kreipiasi į Sovietų Sąjungos mokslo akademijos pirmininką prašydamą grąžinti Vilniaus universitetui iš Lietuvos išvežtus istorinius ir kultūrinius dokumentus. Išsamiauose „Alma Mater“ komentaruose iškeliami kiti Vilniaus universitetui rusų padaryti nusikaltimai ir neįkainojama žala.

Dar didesnė žala lietuvių tautai daroma gudriai stiprinama rusifikacija. Plačiame pranešime iš Vienos, remiantis originaliais pačių rusų paskelbtais dokumentais, informuojama apie Taškente įvykusią visąsąjunginę konferenciją rusifikacijai visoje Sovietijoje koordinuoti. Paskelbti taip pat atitinkamų potvarkių vertimai, kurie yra privalomai taikomi visoje Sov. Sąjungoje. Tokios rusifikacijos sovietų pavergtos tautos dar niekad nematė, todėl savaime suprantamas pavergtų tautų kreipimasis į laisvąjį pasaulį: „SOS Pasauli!“

Siame ELTA-PRESS numeryje informuojama italų tauta apie lietuvių jaunimo prašymą Jungtinėm Tautom grąžinti laisvę Lietuvai, apie JAV kongreso žygius išlaisvinti lietuvių diskredituotus italų visuomenę

Pasaulio įvykiai

TERORISTINĖ AIRIŲ IRA ORGANIZACIJA NUŽUDE LORDĄ Mountbatteną, buvusį Britanijos laivyno admiralą, vadovavusį karinėms sąjungininkų pajėgoms pietryčių Azijoje II. D. kare su japonais. Į jo motorlaivį, kuriuo Mountbattenas su savo šeima išplaukė švejoti iš Airijos Mullaghmore uosto į Donegalą įlanką, buvo padėta radijo bangomis kontroliuojama bomba. Nuo jos sprogo žuvo Mountbattenas, 79 metų amžiaus, jo anūkas Nicholas, 14 m., dukters uošvė D. Brabourne, 82 m., motorlaivį aptarnavęs penkiolikmetis jaunuolis P. Maxwell. Sprogimas sunkiai sužeidė Mountbatteną dukrą Patriciją, jos vyrą lordą J. Bradbourne, antrą jų sūnų Timothy. Lordas Mountbattenas yra karalienės Elzabetos giminaitis, kraujo ryšius turintis ir su kitomis karališkomis šeimomis Europoje. Kaip II D.

karo didvyris buvo labai populiarus asmuo, atsisakęs asmeninės apsaugos. Savo gilius pėdsakus yra palikęs Indijoje, kuriai padėjo pasiekti valstybinę nepriklausomybę. Dėl jo žuvimo Indijos vyriausybė paskelbė savaitę trukusį gedulą. Sekančią dieną po šio atentato IRA teroristai panašią bombą S. Airijoje, Warrenio vietovėje, nužudė 18 britų karių. Atrodo, šiais dviem kruvinais įvykiais jie norėjo paminti britų kariuomenės atsiuntimą S. Airijon prieš 10 metų. Moralinės pasipirties tikslu britų karių Belfaste aplankė Britanijos premjerė M. Thatcher. Vatikane buvo paskelbta, kad popiežius Jonas Paulius II, lankydamasis Airijos respublikoje planavo užsukti ir į S. Airijos Armaghio sritį, bet šis vizitas dėl teroro veiksmų dabar atšaukiamas. Airijos policija Dubline suėmė įtariamus Mountbatteną žudikus — F. McGirlą ir T. McMahoną.

Karo sukaktis

Rugsėjo 1 d. sukako 40 metų nuo II D. karo pradžios. Minėdamas šią sukaktį, V. Vokietijos kancleris H. Schmidtas užtikrino pasaulį, kad vokiečiai nėra užmirę siaubingų A. Hitlerio nusikaltimų. Draugiški ryšiai su Prancūzija, sutartys su R. Europos šalimis liudija pokarinių V. Vokietijos atsakingumą. Pasak kanclerio H. Schmidt, V. Vokietija yra atsiskaičiusi į jos Jos kariai S. Atlanto Sąjungoje turi tik vieną tikslą — saugoti bei užtikrinti taiką. Ilgu raišiniu II D. karo pradžios sukaktį paminėjo ir sovietų kompartijos oficiozas „Pravda“. Jame teigiama, kad JAV ir kitos Vakarų valstybės nieko neišmoko iš II D. karo pamokos. Kalte dėl II D. karo pradžios „Pravda“ suverčia Prancūzijai, Britanijai ir JAV, kurios, girdi, kurstė A. Hitlerį prieš Sovietų Sąjungą. Kad jis karą pradėjo prieš kapitalistines valstybes, o ne prieš Sovietų Sąjungą, tėra istorinis paradoksas. „Pravdos“ teigimu, 1939 m. pasirašytą Vokietijos ir Sovietų Sąjungos pakto padiktavo vakariečių nuolaidos A. Hitleriui. „Pravda“ nutyli istorinį faktą, kad į II D. karo pradininkų eiles yra įsijungusi ir pati Sovietų Sąjungą, ateidama tal-kon A. Hitleriui jo kare su Lenkija.

Drama Niujorke

Didžiojo Maskvos teatro baleto šokėjas Aleksandras Godunovas, atsisakyęs nuo gastroliuojančios grupės, pasirašė politinės globos, kuri jam tuojau pat buvo suteikta. Jo žmoną baleriną Liudmilą Vlasovą KGB saugumiečiai spėjo nugabenti į keleivinį „Aeroflot“ lėktuvą, kuris automobiliu buvo užblokuotas J. F. Kennedžio aerodrome. Prez. J. Carterio vyriausybė, prisimindama S. Kudirkos dramą, norėjo būti tikra, kad Liudmila Sovietų Sąjungon grįžta ir vyrą palieka savo noru. Pastarasis teigė, kad pasilikimą JAV jiedu planavo kartu. Po 70 valandų derybų JAV valdžios atstovams buvo leista susitikti su Liudmila Vlasova. Apsupta KGB saugumiečių, ji pareiškė norą grįžti Sovietų Sąjungon. Tik tada buvo leista lėktuvui pakilti. Šis incidentas, susilaukęs didelio spaudos ir televizijos dėmesio, vėl išgarsino Simą Kudirką — jis buvo rodomas televizijoje, apie jo tragediją, pasibaigusią laimingu grįžimu į JAV, rašė spauda.

Ryšiai su Kinija

Komunistinėje Kinijoje lankėsi JAV viceprez. W. Mondale. Kantone jis atidarė JAV konsulatą, o Kinijai bus leista atidaryti konsulatą Houstone ir San Franciske. Prez. J. Carterio vardą komunistinei Kinijai buvo

Paskyrė atstovą

Prez. J. Carteris atstatydinęs JAV ambasadorių Jungtinėse Tautose A. Youngą nutarė pakeisti kitu negru — buvusiu jo pavaduotoju D. McHenriu. Šiuo žingsniu jis tikisi išlaikyti A. Youngo pradėtą tiltų statymą su negrų valstybėmis Afrikoje ir taipgi užsitikrinti JAV negrų balsus sekančiuose prezidento rinkimuose.

Šiame numeryje:

- Prieš 40 metų Hitlerio-Stalino sandėris, palaidojęs Lietuvos nepriklausomybę
- Lietuvių kovos italų spaudai Informacinis biuletenis italų kalba apie Lietuvą ir lietuvių
- Nauja linkmė? JAV-bių politikoje pastebimi lyg ir nauji niuansai
- Didžiavomės esą lietuviai Jaunimo kongreso studijų dienos, delegacija pas popiežių
- Skautiškas jaunimas „Vilniaus“ stovykloje Romovus stovyklavietė, gyvenusį Vilniaus dvasia
- Viešnagėje pas Šveicarijos lietuvius Įspūdžiai iš susitikimo su dr. Geručiu ir kitais tautiečiais
- Neišleidžia Daunoro Dokumentas, rodantis solisto terorizavimą Lietuvoje
- Lietuvos vokiečių žurnalas Naujas numeris „Die Raute“, rašantis apie Lietuvą
- „Peteliškių sala“ Mildos Kvietytės knyga vaikams, laukianti skaitytojų
- Knyga apie Baltijos valstybes Profesorių Vardžio ir Misiūno redaguotas leidinius anglų kalba

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ont. L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis

Metinė prenumerata \$14, pusmetinė — \$7.50. Rėmėjo prenumerata \$20.
Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuostata. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland—Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: \$14.00 per year, \$7.50 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

Nauja linkmė?

AL. GIMANTAS

Kasdien stebintieji JAV televizijos pagrindinių stočių žinių laidas (vietinės ir tarptautinės) jau bus išgirdę iš komentatorių ar pranešėjų lūpų naujovę. Jungtinės Valstybės pradeda pradėti ar pradės ne tiek esamų ar naujų režimų, bet tik pačių tautų, valstybių pripažinimą.

Nebūtinai visa tai prasidės su nesena ispykiais Nikaragvoje, su sandinistų sukilėlių laimėjimu. Gal greičiau tenka tai risti su įvykiais Afganistane ir su Raud. Kinijos pripažinimu bei užmezgimu pilnų diplomatinių ir konsulinių santykių. Sekę šiuos įvykius neturėjo nustepti išgirdę, kad, vos Nikaragvos prezidentui Samozai išvykus iš krašto, amerikiečiai skubėjo su sukilėlių valdžios pripažinimu. Valstybės Departamento kalbėtojai ir televizijos žinių komentatoriai ėmė aiškinti, kad visa tai reiškia ne tiek naujų režimų, kiek tolimesnį pačių valstybių pripažinimą, siekimą artimesnių santykių su pačia tauta tame ar kitame krašte, valstybėje, nebūtinai pritarant ar simpatizuojant naujam režimui.

Tiesiogiai ar netiesiogiai tokie vėjo pūstelėjimai turi tam tikros įtakos ir mūsų daugumai rūpimoje srityje. Tai oficiali JAV įstaigų laikysena santykių su sovietinama Lietuva gana

painiame labirinte. Daugeli jaudina JAV konsulinių įstaigų pareigūnų viešnagės ir susitikimai su vadovaujančiais sluogsniais Vilniuje. Kiti vėl savaip bando aiškintis ir nevisai retą mokslo, meno, sporto grupių ar atskirų asmenų lankymąsi atitinkamose institucijose Lietuvoje. Įvairūs pasiteiravimai Vašingtone dažniausiai gauna pusiau miglotus paaiškinimus, retai kada užgriebiančius pačią reikalo esmę. O visos problemos pagrindinis kevalas — tolimesnės egzistencijos užtikrinimas Lietuvos pasiuntinybei dar vis laukia konkretnių ir palankesnių sprendimų.

Kol kas ypatingesnių pakeitimų amerikiečių politikoje, liečiančioje Lietuvą, nėra. Tas "people to people" santykiavimo būdas, regis, oficialiai ir toliau laiminamas pilnomis rankomis. Jį pristabdė tam dar nepasirošusi mūsų pačių viešojo opinija ir gana glaudi lietuviškųjų veiksmų reakcija. Gal nuovargis, gal besukubas laikas, gal pradėję braškėti principai bent iš dalies lenkia, kad bendrosios lietuviškosios nuotaikos minėtoje srityje nėra vieningos, kaip išorėje gali atrodyti. Galimas dalykas, kad ir bendrasis amerikiečių vyksmas, vis giliau paliečiant, turi įtakos ir mūsų pačių nuotaikų ar įsitikinimų kaitai.

A+A

JUOZUI SKĖRIUI

mirus,

žmonai ONUTEI ir giminėms reiškiamu nuoširdžiau užuojautą —

Kazys ir Ona Kudukiai
Jonas ir Paulina Butkai

MIELAI NAREI

A+A

VALENTINAI VALAITIENEI

mirus, jos vyrą MARIJONĄ, dukrą RASĄ ir sūnų GINTĄ su šeima nuoširdžiai užjaučiame —

Baltiečių Moterų Taryba
Toronto

A+A

VALENTINAI VALAITIENEI

mirus,

jos vyrui MARIJONUI, dukteriai RASAI ir sūnui GINTAUTUI su šeima gilią užuojautą reiškia —

B. Baranauskas

Mobawck
Furniture Ltd.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

- * Elektros reikmenys
- * Televizijos aparatai
- * Skalbiamosios mašinos
- * Vaikų baldai
- * Įvairūs kilimai
- * Saldytuvai
- * Valgomųjų kambarių apstatymas ir kt.
- * Siuvamos mašinos
- * Rašomos mašinėlės

Nemokamas pristatymas į namus.

KRAUTUVES:

Vakaruose — Rytuose —
137 RONCESVALLES Ave. 2448 DANFORTH Ave.
Tel. 537-1442 Tel. 699-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

Slaptas sandėris Lietuvai pavergti

Lietuvos pagrindžio spauda apie Berlyno ir Maskvos sutartį, pasirašytą prieš 40 metų

Cia rasite straipsnį, paimtą iš slapto okupuotos Lietuvos laikraščio "Aušrelė", išleisto 1978 m. vasario 16 d. Jame atskleidžiama ir Lietuvos okupacijos procedūra pagal ten prieinamus šaltinius. RED.

Nacionalizmas yra vokiškas komunizmas. Tarp šių dviejų ideologijų yra daug bendra. Bet daugiausia — tarp Stalino ir Hitlerio. . .

ANTANAS SMETONA

1939 metų rugpjūčio 23 d., savo vyriausybės įgaliojimu, Vokietijos užsienio reikalų ministras von Ribbentropas ir TSRS užsienio reikalų komisaras V. Molotovas pasirašė Vokietijos-TSRS nepuolimo sutartį. Griežtai slaptu papildomu protokolu buvo nuspręstas eilės suverenų valstybių — Suomijos, Estijos, Latvijos, Lietuvos ir Lenkijos — likimas. Vokiškieji ir rusiškieji imperialistai nusprendė: Suomiją, Estiją, Latviją, dalį Lenkijos ir Besarabiją "atiduoti" sovietinės Rusijos įtakos sferai, turint teisę imtis šių valstybių atžvių "specpriemonių" (okupuoti) (t. p., psl. 278-279). Tačiau spalio 10 d. Lietuva buvo priversta paklusti Maskvos diktatui ir leisti TSRS įkurti karines bazes šiose Lietuvos vietose: Alytuje, Prienuose, Gaižiūnų poligone, N. Vilniuje, Vilniaus aerodrome ir vienoje Vilniaus kareivinėse. Bendras rusų kareivių skaičius — 20.000.

"Savitarpio pagalbos" sutartis buvo pasirašyta 15 metų. Lietuvos diplomatai net nenujautė, kad ne tik jiems patiems jau rezervuota vieta viename Uralo konclageryje, bet ir paruošta detali instrukcija žymiai tautos daliai deportuoti į Sibirą. Tokią instrukciją generolas Seurovas pasirašė spalio 11 dieną, dar nenudžiūvus minėtos sutarties rašalui: o juk sutartimi abi šalys įsipareigojo gerbti viena kitos suverenumą! . . . Po kelių dienų Raudonosios Armijos divizijų politinės valdybos gavo karinius žemėlapius, kuriuose Lietuva drauge su Latvija ir Estija vadinamos sovietinėmis respublikomis. (S. Bostone išleistas Lietuvos Enciklopedijos XV t., psl. 343). Lapkričio 17 d. Kalininas pasirašė įsaką pastatyti savo generolui Šmuškevičiui bronzinį biustą tuo metu dar suverenios Lietuvos mieste — Roškių (ž. "Pergalė", 1970, nr. 10, psl. 106).

TSRS karo komisariate buvo spausdinami smulkūs Lietuvos teritorijos žemėlapių, sudaromi operatyviniai karo veiksmų su Lietuva planai. Šis darbas pasirodė bereikalingas — Lietuvos vyriausybė sunkią valandą pasimetė ir, nusiėpusi nuo tautos tikrą derybų su Maskva eigą, sutrukdė lietuvių tautai su ginklu pasipriešinti rusiškiesiems grobikams. Tik vėliau reikalų liaudies komisariato veikla nebuvo beprasmiška. Generolo Seurovo pasirašyta instrukcija apie Pabaltijo respublikų gyventojų tremimą buvo reali "socialistinės revoliucijos" Lietuvoje ir kituose Pabaltijo kraštuose programa.

1940 metų gegužyje Vokietijos kariuomenei pradėjus pulti Vakaruose, Stalinas nusprendė, kad atėjo patogus momentas lietuvių tautos "specapdorėjimui". Visos tarybinės propagandos priemonės ėmė pulti Lietuvą už tariamą raudonarmiečių suėmimą, tardymą, kankinimą ir žudymą.

Birželio 14 dienos 23 val. TSRS Liaudies komisarių tarybos pirmininkas Molotovas įteikė J. Urbšui ultimatumą, kuriuo bu-

vo reikalaujama iki birželio 15 dienos, 9 val. įvykdyti šiuos punktus: a. atiduoti teismui vidaus reikalų ministrą K. Skučą ir Saugumo departamento direktorių A. Povilaitį, b. suformuoti Lietuvoje Maskvai palankią vyriausybę, c. praleisti i Lietuvos teritoriją neribotą Raudonosios armijos karių skaičių. Dėl eilės naivių Lietuvos politikų, neryžtingų ministrų ir gen. Vitkausko išdavystės Raudonoji armija be šūvio okupavo visą Lietuvą, tame tarpe ir Hitleriui pažadėtą Suvalkijos dalį. Susidorojęs su Pranciūzija, Hitleris pareiškė Stalinui pretenzijas dėl "jo" Suvalkijos. 1941 m. sausio 10 d. Vokietijos pasiuntinys Maskvoje von Schulenburgas ir Molotovas pasirašė naują slaptą protokolą, kuriuo TSRS sumokėjo Vokietijai 7,5 mln. aukso dolerių, t. y. 31,5 mln. Vokietijos RM už sutarties laizmą.

Okupavęs Lietuvą, Stalinas porą savaitių elgėsi gana apdairiai. Reikėjo "įrodinėti", kad Raudonosios armijos įvedimas neatsiliepė i Lietuvos suverenumą. Stalino pasiuntiniai užsienio valstybių sostinėse tikino, kad Raudonoji armija įžengė i Lietuvą jos vyriausybės sutikimu, sutinkamai su "savitarpio pagalbos" raida ir dvasia. Rusų lėktuvai mėtė Lietuvoje atsišaukimus, kuriuose buvo tvirtinama, kad Raudonosios armijos įžengimas yra tik laikina priemonė. Karui pasibaigus, visa rusų armija būsimanti išvesta iš Lietuvos.

Birželio 15 d. vakarą TSRS užsienio reikalų liaudies komisaro pavaduotojas V. Dekanazovas atvyko i Kauną su gausiu GPU karininkų būriu. Jis apsisito TSRS pasiuntinybės rūmuose, įkūręs čia Lietuvos susovietinimo štabą. Iš čia plaukė slaptos instrukcijos Lietuvos komunistams. Šaoningai formaliai LKP net dešimt dienų nebuvo legalizuota. Sniečkus buvo išleistas iš kalėjimo tik birželio 18 d. Tačiau Dekanazovo kurjeriai, seni GPU agentai — Icikas Meskupas, Adomas ir Chaimas Aizenai, visiškai nesiškai tydami su Lietuvos vyriausybe, lankydavosi Kauno sunkių darbų kalėjime ir išsismis valandomis aptardavo su Sniečkumi Maskvos instrukcijas.

Stalino nurodymu buvo nuspręsta sudaryti vadinamąją "liaudies vyriausybę". Visiškai nenorėdami, okupantai pasitaravo dori, bet naivūs Lietuvos inteligentai: V. Krėvė-Mickevičius, E. Galvanauskas, A. Merkys, K. Bizauskas ir kt. Einas Respublikos prezidento pareigas A. Merkys, pasidavęs Dekanazovo spaudimui, pažeisdamas Lietuvos Respublikos konstituciją, birželio 17 d. pavedė nusiėrusiam žurnalistinei J. Paleckiiui sudaryti naują vyriausybę. Maskvos valia i šią vyriausybę nebuvo pradžioje įtrauktas nė vienas komunistas. Tačiau jau birželio 19 d. i "liaudies vyriausybę" Dekanazovas pasiuntė pirmą komunistą M. Gedvilą. Nuo šios dienos prasidėjo nekomunistų stūmimas iš vyriausybės, jų vietoje pastatant atvirus Maskvos agentus. Taip tą pačią dieną Valstybės saugumo departamento direktoriumi tapo Sniečkus. Paties Gedvilo žodžiais, "naujų kadru patvirtinimo procedūra trukdavo labai trumpai: dėl kandidatūros dažniausiai susitardavome telefonu su LKP CK sekretoriato nariu Ch. Aizenu" (M. Gedvilas,

Lemiamas posūkis, V., 1975, psl. 34). "Liaudies vyriausybė" ėmė pamažu tirpti. Dar birželio 18 dieną be žinios dingo Merkys. Liepos 1 dieną buvo išstumtas Galvanauskas. Grįžęs iš Maskvos po įspūdingo pokalbio su Molotovu, Krėvė buvo paleistas "neribotų atostogų". Kaip nebūtų keista, bet ir tada Lietuvos komunistai susitikinėdavo su Dekanazovu konspiraciniuose butuose ir neradę jokių savo posėdžių protokolų. Tokia tvarka tęsėsi iki rugpjūčio 15 dienos, kai Sniečkus buvo priverstas perleisti savo pareigas iš Maskvos atsistat majorui Gladkovui (t. p. psl. 30). Liepos 7 d. spauda pranešė, kad už savaitės (!) įvyks rinkimai i "liaudies

seimą". Tautai įbauginti nakti iš liepos 11 i 12 Sniečkus įvykdė 1600 Lietuvos politikų ir inteligentų masinį areštą. Kaip vyko rinkimai i "liaudies seimą", skaitytojas, be abejo, žino. Siandien Lietuvos komunistai buvusią nepriklausomą Lietuvą vadina fašistine. Jie nutyli, kad 1940 m. birželio 18 d. Paleckio isakymu iš Lietuvos kalėjimų buvo išleista tik 2-5 politinių kalinių. Tuo tarpu po kelių mėnesių "socialistinėje" Lietuvoje politinių kalinių skaičius išaugo iki 12.000: Kaune — 3.600, Vilniuje — 3.200, Siauliuose — 800, Marijampolėje — 750, Praveniškėse — 450 (K. Skirpa, Sukilimas Lietuvos suverenumui atgauti, Vašingtonas, 1973 m., psl. 266).

Sarūnas

Mielam choristui

A+A

JURGIUI DEMENTAVIČIUI

mirus, jo žmoną, dukrą, sūnus bei jų šeimams nuoširdžiai užjaučiame —

Lietuvos Kankinių parapijos choras

Mūsų choro nariui

A+A

JURGIUI DEMENTAVIČIUI

mirus,

mylimai žmonai ONUTEI, dukrai RITAI, sūnams — ROMUI, VIDUI bei jų šeimoms, giminėms ir artimiesiems gilią užuojautą reiškia —

Toronto Lietuvių Vyrų Choras "Aras"

Mylimam vyrui ir tėveliui

A+A

JURGIUI DEMENTAVIČIUI

mirus,

žmoną ONUTĘ, dukrą RITĄ, žentą VIKTORĄ, sūnus — VIDĄ ir ROMĄ su šeima bei visus artimuosius šio skaudaus liūdesio valandoje giliai užjaučiame ir kartu liūdime —

J. B. Akelaičiai
J. Z. Klevinai

R. S. Petersonai
A. S. Petraičiai
A. J. Vanagai

Canadian Art Memorials Ltd.

176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ontario L5H 1G4

LOUIS TEMPORALE - oficialus skulptorius -
Bank of Canada, Bank of Montreal,
Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.
King George VI Niagara Falls

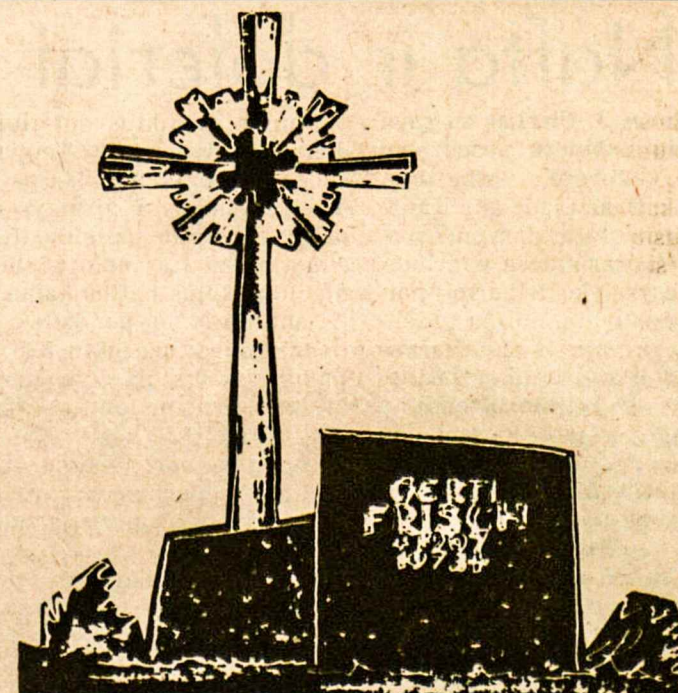
Atlieka įvairius kapų paminklų akmenis ir skulptūras darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų.

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą meniską darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

KAZLAUSKAS

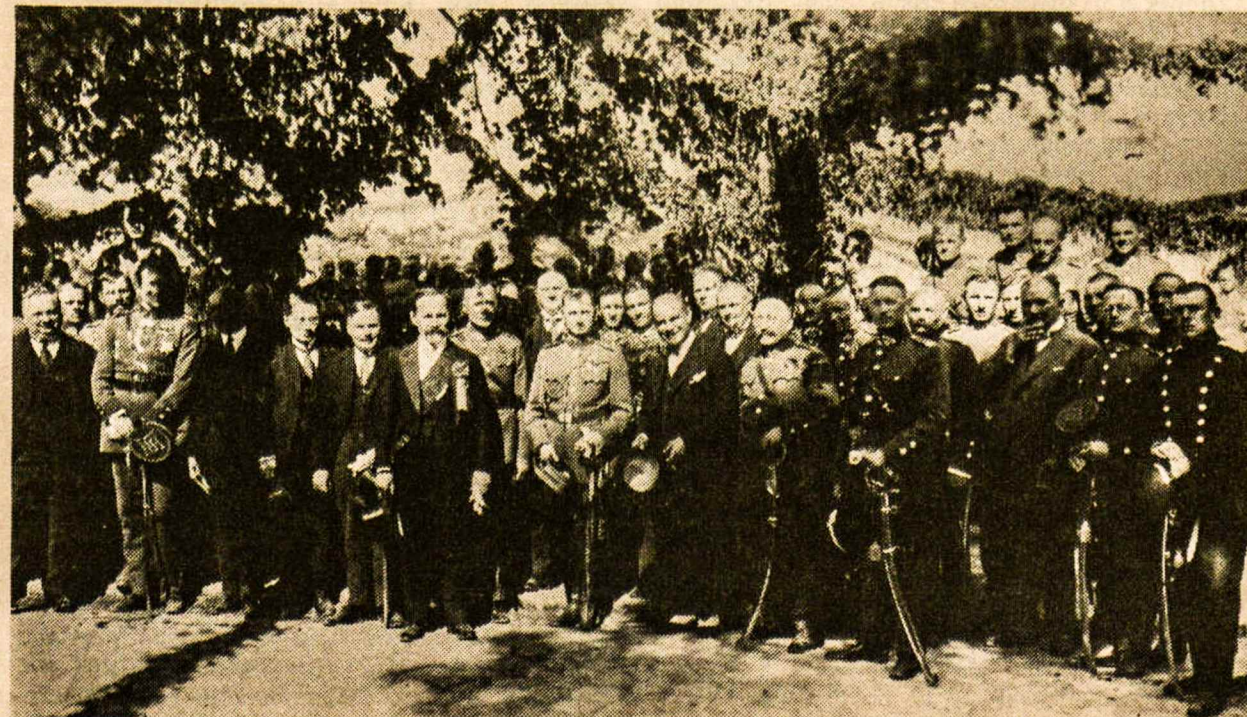

YONGE MEMORIALS LTD.

2019 YONGE ST., Toronto 7 (tarp Davisville ir Eglinton)

Tel. 487-2147, vakarais 445-8955

Meistriškas darbas, puikūs lietuviški projektai
ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVĖ

Kunigaikščio Butigeldžio pulko šventė Klaipėdoje 1929 metais liepos mėnesį, taigi prieš 50 metų

Didžiavomės esą lietuviai

Gabija Juozapavičiūtė

Kelionės autobusais ir laivu • Vieni ekskursavo, kiti studijavo • Jaunųjų talentų koncertas • Lietuviškos dovanos popiežiumi

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Dešimt autobusų!

Stovykla truko iki liepos 18 d., kai atėjo laikas visiems ruošti ilgai kelionei iš Anglijos į Europos žemyną. Sustojus paskutinį kartą visai stovyklai bendrai nuotraukai su kongreso plakatu, pasipylė ilgiausios eilės stovyklautojų su lagaminais. Jie stoji į eiles išsiregistruoti.

Atvyko visa eilė autobusų, į kuriuos vargais negalais sukrūvė sunkiai tilpusios lagaminus. Autobusų nuo Londono iki Doverio vyko bent 10! Iš Strawberry Hill išvykome apie 8 v.v., o Doveryje įlipome į didžiulį laivą tiksliai pirma valandą nakties. Lietuvių keliavome bent 500, ir mes sudarėme bent pusę visų laivo keleivių. Taigi lietuviai "užėmė" laivą. Gaila tik, kad laivuose negalima buvo rezervuoti vietų, ir mūsų jaunimas buvo išsklaidytas po visą laivą. Plaukimas per kanalą buvo gana ramus, ir grynai ore ant laivo denio sutikome pirmuosius ryto saulės spindulius prie uosto Ostendėje, Belgijoje. Vanduo ramus, pilkas, mieste nė gyvos dvasios, tik girdisi vėjo švilpimas pro laivų stiebus. Iki mūsų visas pulkas perėjo per emigraciją ir muitinę — buvo jau 6 v. ryto.

Išėjus iš muitinės visų laukė išsiriavę autobusai — jau voikiškos bendrovės su įvairių ekskursijų užrašais. Užsirašiusieji į ekskursijas lipo į atitinkamus autobusus, o atstovai — į autobusus su studijų dienų užrašais. Taip visi atsisveikino apie 7 v. ir išsiskirstė į įvairias Europos žemyno dalis, sutarę vėl susitikti kongreso uždaryme Koenigsteine ir Frankfurte už savaitės.

Pasakiškos patalpos

Studijų dienų dalyviai galų gale pasiekė Altenbergą, šiaurinėje Vokietijos dalyje tarp Bonnos ir Kelnų miestų vakarienes metu. Šoferiai pagal savo tvarką važiuo greiteliais labai lėtai, o tai be galo prailgo mums kelionę ir visus nemazai išvargino. Tačiau visiems nuotaika pakilo pavalgius skanią vakarienę ir pamąčius nakvynės kambarius. Patalpos pasakiškos, o maistas kaip iš geriausio restorano su įvairiaisiais naminiiais tortais kas dieną. Dalyviai tikrai jautėsi išlepinti. Kaikurie net sakė, kad per daug išlepinti, nes nesinorėjo per daug dirbti.

Taip prasidėjo darbingiausia jaunimo kongreso dalis — studijų dienos. Visą savaitę oras buvo šaltas, lietingas, miglotas. O viduje diskusijos virė virė: sakoma, šis kongresas pasižymėjo politišku. Reiškia, jaunimas drąsiai ryškino savo pažiūras, atvirai kėlė klausimus. Buvo stengiamasi pakreipti atstovų nuomones viena ar kita kryptimi kitų energingų atstovų per pietus, per vakarienę, per pertraukas. Pirmą kartą dalyvavusieji patyrė, ką reiškia sudaryti "lobby" grupę, kaip priėti prie asmens ir patraukti jį į savo pusę ir t.t. Tokia praktika labai naudinga, nes to iš mūsų reikalauja įvairios progos, kai susitinkame su savo valdžią pareigūnais Lietuvos klausimais.

Darbo įkarštyje

Jaunimas dirbo daug ir ilgus valandas su dideliu entuziazmu. Labai aktyviai reikšėsi geriau pasiruošusieji. Jaunimo atstovų buvo įvairių: gerai ir menkai pasiruošusių, geriau ir greičiau susigaudančių ir lėčiau galvojančių. Vyravo nuomonės geriau kalbančių ir geriau pasiruošusių. Kilo ir nemažai kontroversinių klausimų — rusų tautos, žydų ir lietuvių, ryšių su Lietuva.

Sios studijų dienos nagrinėjo ir jaunimo sąjungos veiklą, iš pagrindų kėlė klausimą: kodėl čia ar ten veikiame, vietoje praėjusio kongreso kėlto klausimo kaip veikti. Šis kongresas davė mažiau konkrečių veiklų projektų, bet daugiau idėjų pagrindų savo nutarimams.

Studijų dienų metu pateikė savo trejų su puse metų veiklos apžvalgą PLJS valdyba, kuriai teko man vadovauti. Buvo išrinkta iš dviejų kandidatų sąrašų nauja PLJS valdyba Čikagoje. Jos pirmininkas — Gintaras Aukštuolis. Penktasis Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresas numatytas rengti kartu

su Pasaulio Lietuvių Dienomis Čikagoje 1982 m.

Per studijų dienas atstovai ir stebėtojai labai gerai susigieveno. Stebėtojai buvo PLB pirm. V. Kamantas, KLB pirm. J. R. Simanavičius, Iechokas Meras iš Izraelio ir eilė jaunimo iš įvairių kraštų. Vakaris visi susirinkdavo į alinę, kur galėjo po įtempto dienos darbo atsipūsti prie alaus ir lietuviškos muzikos.

Darbas vyko sekančia tvarka: rytmetinė paskaita ir simpoziumas, o po jų diskusijos atskiruose būreliuose. Šie darbo būreliai temą išsamiai nagrinėdavo ir antrosios dienos vakarą bendroje atstovų sesijoje būdavo priimami tos srities nutarimai. Sriečių buvo trys: politinė, visuomeninė ir kultūrinė veikla.

Kanados ambasadoje

Penktadienį, liepos 27, visi vėl lipome į autobusus ir vyko į Koenigsteina, kur laukė ekskursijų dalyviai. Į Koenigsteina atvykome pavakaryje. Kanados atstovai vyko atskiru autobusu, norėdami sustoti pas savo ambasadorių Bonnoje. Susitikimas buvo labai trumpas, nes autobusus nuyko nė į tą adresą. Mat, Kanada Bonnoje turi dvi atstovybes. Greitai atvyko juodi limuzinai ir visus nuvežė į tikrąjį adresą, kur jau laukė pasirošę su kava ambasadoriaus talkininkai. Pasitartas praėjo su dideliu pasisekimu. Kanadiečiai džiaugėsi mūsų atsilankymu. Labai domėjosi "LKB Kronika" ir disidentų veikla, prašė jiems tiesiogiai siųsti daugiau informaciją. Jie taip pat trumpai papasakojo apie Kanados ambasados darbus ir pareigas V. Vokietijoje. Po to pasamdėme šoferį nuvežti mus į Koenigsteina įdomesniu keliu pagal Reino upę. Tokiu būdu kanadiečiai padarė me ekskursiją palei Reino pilakalnių ir įdomius miestelius.

Baigiamieji renginiai

Atvykę į Koenigsteina, radome masės lietuvių — jaunimo ir vyresniųjų. Įpratę ramiai dirbti mažoje grupėje žmonių, studijų dienų dalyviai vėl pajutome spūstį, kol vyko registracija. Nakvynės buvo parūpinios įvairiose vietose — bendrabučiuose ir viešbučiuose. Maistas jau nebebuvo pasakiškas, kaip studijų dienoje.

Penktadienio vakare įvyko talentų vakaras, kuriame pasirodė jaunimas iš beveik visų kraštų. Talentų būta labai gerų ir įdomių, gaila tik, kad techniniai trūkumai šiek tiek kliudė publikai susikaupti. Be šių techninių klaidų būtų buvęs tikrai puikias lygio vakaras.

Sekančią dieną įvyko kongreso uždarymo koncertas, kuriame pasirodė "Volungė" iš Toronto, Richardas Daunoras ir Raminta Lampsatytė iš V. Vokietijos, etnografinis ansamblis "Sodauto" iš Bostono. Tai vėl labai augšto lygio lietuviško meno koncertas, praėjęs su dideliu pasisekimu. Tačiau patalpos, jeigu būtų buvusios nuošalesnėje vietoje, pvz. Frankfurte, gal būtų iš publikos susilaukusios didesnio orumo ir rimtesnio dėmesio.

Vakare visi važiuo į pasakišką salę Frankfurto zoologijos sode, kur įvyko kongreso uždarymo balius. Pats kongresas oficialiai baigėsi iškilmingomis pamaldomis sekmadienį, liepos 29.

Į Romą

Kai vyko oficialusis kongreso uždarymas Koenigsteine, sekmadienį maža grupelė atstovų, jų tarpe ir aš, važiuovome 18 valandų traukiniu naktį į Romą pasiruošti audiencijai pas popiežių Joną-Paulių II. Sekančią dieną atvyko klieriko Sauliaus Kubiliaus lydimą 28 asmenų grupę iš Kanados, Brazilijos, Argentinos, Australijos, Anglijos, JAV ir kitų kraštų. Jie savo lėšomis ir noru sudarė jaunimo kongreso delegaciją pas Sv. Tėvą. Vyko me nežinodami, ar pavyks gauti gerus bilietus masinėje audiencijoje Sv. Petro bazilikos aikštėje, tačiau tikėjome. Taip ir buvo: Stasio Lozoraičio, prel. A. Bačkio ir prel. L. Tulabos dėka pavyko gauti bilietus pirmoje eilėje visai jaunimo grupę, kurią sudarė 32 asmenys. Visi buvo nemokamai apnakvinti prel. L. Tulabos ir mons. A. Jonušo rūpesčiu "Villa Lituania" viešbutyje Romoje.

Pas popiežių

Rugpjūčio 1 d. nuo 3 v.p.p. susirinkome laukti popiežiaus,

nors audiencija prasidėdavo tik 6 v.v. Pusę šeštos visų galvos pakilo į viršų, ir masė žmonių pradėjo šaukti bei mojuoti į baltą helikopterį, kuriuo iš vasarvietės kas trečiądienį atvyksta popiežius audiencijom į Romą. Helikopteris pradėjo leistis Vatikano soduose ir lygiai 6 v., stovėdamas baltame "džype", atvyko popiežius, visiems besisypsas ir mojuojantis. Apsuko didįjį aikštės ratą du kartus ir sustojo. Išlipęs ėjo taku iki ant platformos iškėlto savo sosto. Eidamas sustojo prie lietuvių jaunimo grupės. Mes, norėdami atkreipti į save dėmesį, buvome atsinėję Lietuvos vėliavą, kurią buvome iškabinę ant barjero į lauko pusę. Dėl tos vėliavos prie mūsų priėjo keletas tautiečių iš kitų kraštų, kurie jau yra nutolę nuo lietuviško gyvenimo, bet dar vis prisimena esą lietuviai. Kitoje pusėje už antro barjero buvo atvykusi iš Lenkijos delegacija, kurios irgi vienas narių pamojavo, rodydamas, kad ir jis lietuvis.

Jaunimo kongreso proga popiežiui buvo įteikta sveikinimų knyga su visų kraštų jaunimo parašais, iš vario nuliedinta Hamburge didžiulė 20 svarų lėkštė su dviejų jaunuolių tautiniais drabužiais vaizdu, Lietuvos vyčiu ant viršaus, įrašu "LIETUVA" ir maža metaline lentute su įrašu: "Pasaulio lie-

tuvių jaunimas sveikina Jūsų Šventenybę IV Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso proga, 1979. VIII. 1".

Taip pat Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjunga buvo paruošusi raštą, išreiškiantį mūsų jaunimo palankumą popiežiaus darbams ir prašymą nepamiršti Lietuvoje esančio jaunimo ir jo teisių pažeidimo. Laiškas buvo vieno pilno puslapio ilgumo. Jį pasirašė PLJS pirmininkė, PLB pirmininkas, PLJ kongreso pirmininkas, visų kraštų Lietuvių Jaunimo Sąjunga pirmininkai arba jų įgaliotiniai. Visus šiuos dalykus popiežius pats priėmė ir su mumis pasikalbėjo bent 10 minučių. Audiencijos pabaigoje popiežius mūsų grupę pristatė gausiai publikai. Ta proga visi atsistojome ir sugiedojome Lietuvos himno dalį, iškėlę Lietuvos vėliavą. Gale himno popiežius pakartojo jau dažnai iš jo lūpų lietuvių tautai taikomos žodžius: "Aš siunčiu Jums ir Jūsų tautai specialų palaiminimą, o ypatingai Jūsų tautai, nes ji man arti širdies." Jis kalbėjo angliškai.

Dalyvavusiems audiencijoje visą gyvenimą liks neišdildomas įspūdis šio susitikimo su Katalikų Bendrijos galva. Tai buvo gražus ir įspūdingas užbaigimas jaunimo gyvenime svarbaus įvykio — pasaulinio kongreso.

Baltiečių pareiškimas Maskvoje

Ryšium su Ribbentropo-Molotovo sutarties pasirašymu 1939 m. rugpjūčio 23 d. Maskvoje, 45 baltiečių atstovai įteikė užsienio žurnalistams tame pačiame mieste pareiškimą, smerkiantį minėtąjį sandėrį kaip neįteisėtą ir reikalaujantį laisvo apsisprendimo teisės. Tai padarė aktyvieji estų, latvių ir lietuvių atstovai, prisimindami 40 metų sukaktį nuo to gėdingo įvykio. Jų pavardės kol kas neskelbiamos, tik minimi, kad jų tarpe yra trys kunigai (kiti rašo — 4). Reuterio agentūros informacijoje pastebima, kad minėtajį pareiškimą remia Nobelio laureatas Sacharovas, maskvinės Helsinkio grupės nariai ir kiti žymūs Maskvos disidentai.

Minėtasis baltiečių pareiškimas kreipiasi į vakariečių valstybes, kviesdamas pasmerkti Ribbentropo - Molotovo sutartį bei jos pasekmes. Iš Sov. Sąjungos jis reikalauja vykdyti savo įsipareigojimą respektuoti laisvą suverenų tautų apsisprendimo teisę.

Gana ilgas pareiškimas yra adresuotas Sov. Sąjungos, Vakarų bei Rytų Vokietijos vyriausybėms ir Jungtinėms Tautoms, kurios yra Tautų Sąjungos įpėdinės.

Reuterio agentūra nuo savęs priduria, kad JAV-bės niekad nepripažino Baltijos valstybių įjungimo į Sovietų Sąjungą.

Šis trumpas pranešimas buvo paskelbtas ir didžiojoje laisvojo

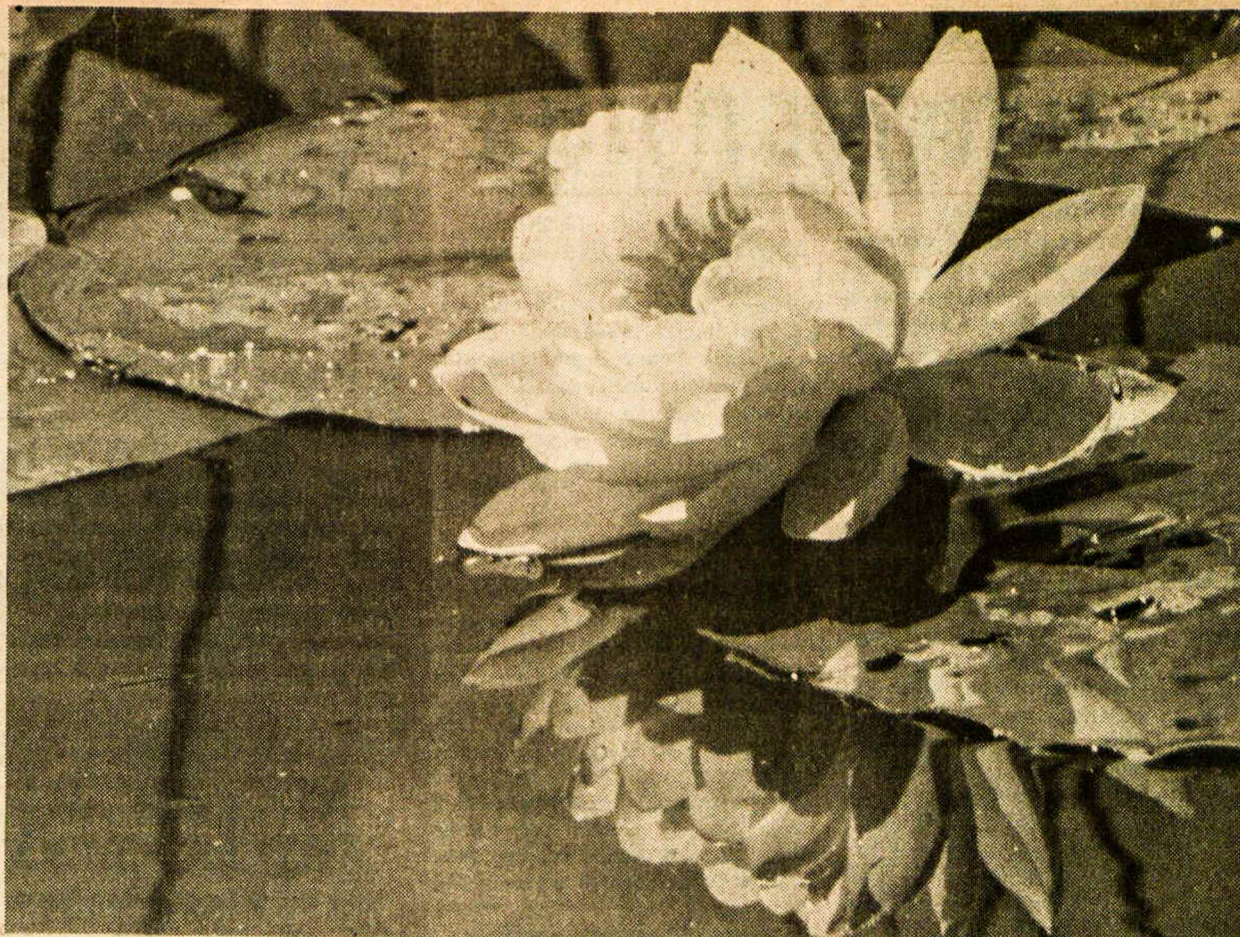
pasaulio spaudoje. Trumpų žinių skyriuje jį atpasakojo italkingasis "The Globe a. Mail". 1979 m. rugpjūčio 25 d. laidoje. Panašia forma jį paskelbė ir dienraštis "The Montreal Star" tą pačią dieną, uždejęs antraštę "Stalin treaty 'illegal'". Laikraštis primena baltiečių pareiškimo vietą, kurioje sakoma, kad sovietinė armija užėmė Baltijos valstybes 1940 m., po to, kai buvo pasirašytas slaptais protokolais 1939 m. tarp sovietų užsienio reikalų ministerio Molotovo ir Vokietijos užsienio reikalų ministerio Ribbentropo.

Siek tiek platesnę informaciją paskelbė Kanados lenkų laikraštis "Zwiackowiec" rugpjūčio 29 d. laidoje. Joje prisimename Baltijos kraštų okupacija ir sakoma, kad 45 lietuvių, latvių ir estų atstovai Maskvoje užsienio žurnalistams įteikė pareiškime reikalauja sovietų kariuomenės pasitraukimo iš užimtų Baltijos kraštų. Ribbentropo-Molotovo sutartis buvusi Hitlerio-Stalino sąmokslas, nutiesęs kelią į II D. karą. Dėl jo nukentėjo ne tik Baltijos valstybės, bet ir Lenkija. Pasak lenkų laikraščio, ta sutartis niekad nebuvusi paskelbta Sov. Sąjungoje. Dėlto dabar baltiečių grupė reikalaujanti ją paskelbti.

Kol kas minėtasis 45 baltiečių pareiškimo - memorandumas tekstas neskelbiamas. Matyt, suinteresuotos institucijos Vakaruose jo dar nėra gavusios.M.

Skautų stovyklavietėje Romuvoje prie Toronto, kurioje stovyklavo Kanados ir JAV lietuvių skautų grupės. Viršuje — A. G. Valiūnai su svečiu iš Partizalų — dail. Pranu Gailiumi; apačioje — stovyklos vadovai: ps. S. Kazilevičiūtė, S. S. Kulbis, SJ, ps. L. Saplys. Nuotr. V. Bacevičius

Plačiai pražydusi vandens lelija džiaugėsi kanadiškos vasaros saule

Nuotr. Vyt. Maco

Skautiškas jaunimas "Vilniaus" stovykloje

120 Kanados ir JAV skautų jautė sostinės universiteto dvasią

Nors ir vėsioje Romuvos gamtoje, š. m. rugpjūčio 4-18 d. skautai paminėjo Vilniaus universiteto 400 metų sukaktį iš eilės XVII-toje vasaros stovykloje. Šios stovyklos kasmet organizuojamos Toronto, Hamiltono ir kitų artimesnių vietovių skautams-tėms.

Visą paruošiamąjį darbą ligi šiolie atlikdavo stovyklavietės valdyba, kurios sudėtinį įeinančius vyriausieji Kanados skautų vadovai ir vietovių tūtininkai. XVII-tosios stovyklos organizavimas buvo perleistas Toronto ir Hamiltono tūtininkams-kėms, kurie neseniai į vadovus pakelti iš jaunimo gretų. Taigi, visa organizavimo ir vadovavimo našta užgulė veiklųjį skautišką jaunimą, kuris, gavęs vyr. vadovų pritarimą, ėmė smarkiai ruošti ir stovyklą planuoti. Labai smulkmeniškai programas paruošė Algis Senkus ir Birutė Auštrotaitė. Jie sudarė platų instruktorių štabą, nustatė užsiėmimų tvarkaraštį ir rūpinosi visais kitais programiniais dalykais pačioje stovykloje abi savaites. Programos vykdymas, skautų-čių instruktavimas gulė ant draugininkų pečių, ir mažesnio pasiruošimo vadovai-vės turėjo gerokai pasitempti. Bet buvo jaučiama nuosirdi darna, ir vienas kitam padėjo, kur kas galėdami.

Programa buvo atlikta skilčių sistema varžybiniu būdu, pirmą kartą įjungiant visus stovyklautojus į vienodus ir tuos pačius užsiėmimus rotacine tvarka. Iš viso dalyvavo 16 skilčių — 8 brolių ir 8 sesių. Skilčių taškai buvo žymimi kasdien už lietuviškumą, tvarkingumą, drausmingumą, varžybas ir pasirodymus prie laužų. Varžybinių dvasia visus ir visas judino žengti su dienomis ir valandomis. Niekas iš stovyklautojų nebuvo paliekamas nuošaly.

Už lietuvių kalbos vartojimą stovyklautojai gaudavo lietuviškų spalvų virvutes, kurias turėdavo nešioti kasdien. Jauni vadovai kalbėjo su savų vienetų nariais ir tarp savęs tik lietuviškai ir griežtai laikėsi nustatytų stovyklavimo taisyklių kurias jie patys surašė. Taigi vadovai sudarė atskirą skiltį ir bandė veikti tiesioginiu pavyzdžiu. Tas būdas geras ypač tada, kai reikia perduoti apeigas, tradicijas, kurių teoriskai išaiškinti kartais neįmanoma.

Jieškojimas naujesnių kelių ir padaryti bandymai apsimokėjo. Jaučiamas jaunųjų vadovų išjudėjimas teisinga skautiška kryptimi. Sėkmės jauniems vadovams, kurie šiaip ar taip jau perima vis atsakingesnius darbus tuntuose ir pačioje sąjungoje. Gana naudingas ir nuosirdus jaunųjų pajėgų derinimas su kaikiuriais vyresnio amžiaus ir didesnio skautiško patyrimo vadovais buvo šios stovyklos pasisekimo pagrindas.

"Vilniaus" stovykloje pagrindinės iškilmės buvo rugpjūčio 11-12 d. d., kai Romuva aplankė per 70 svečių. Centrinė iškilmė buvo šeštadienį vėliavų aikštėje, kur buvo atlikti įžodžiai, apdovanojimai, sveikinimai. Įspūdingiausias buvo jaunų skautininkų Arūno Kalinausko, Gailiaus Senkevičiaus ir Rimo Sriubiško įžodis. Vėso kam orui esant, pamaldos įvyko salėje. Stovyklą lankęs kun. kleb. P.

Po skautininkų įžodžio Romuvos stovyklavietėje s.v.s.l. G. SENKEVICIUS bučiuoja vėliavą; apačioje — stovyklavusios jūros skautės V. Bacevičius

Mes klausiamo:

1. Ar surašėte savo testamentą?
2. Ar prisiminėte testamentą Kanados Lietuvių Fondą?

A+A

miškininkui

PRANUI TUMOSAI

mirus, nuosirdžiai užjaučiame žmogų SAULĘ, dukrą

BIRUTĘ ir kitus gimines bei artimuosius —

J. Jakaičiai

P. Jokšai

J. Šakinis

V. Vaitkus

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

BOTANIKOS SODAS

Vilniaus universiteto botanikos sodas iš Neries slėnio Vingio parke perkeltas į senąjį Kairėnų dvarą. Pagrindinė priežastis — nepakankamas vos 8 ha plotas Vingyje, kai tuo tarpu su Kairėnų dvaru sodui gauti net 150 ha. Šia proga primename, kad Vilniaus botanikos sodas įsteigtas prancūzas botanikas prof. dr. Žanas Emanuelis Žiliberas, 1775 m. atvykęs į Gardiną ir kiek vėliau persikėlęs Vilniun. Sodo direktoriaus J. Meidaus pranešimu, didžiąją dalį sudarys sumedėjusių augalų rinkinys, pasaulio žemynams atstovaus prieš keletą šimtų metų Lietuvon atvežti augalai. J. Meidus primena, kad kaštonai Lietuvon yra atkeliavę iš pietinių šalių, alyvos — iš Irano, vakarinė tuja — iš Viduržemio jūros pakrantių. Lankytojai naujajame sode taipgi ras pradedamus aklimatizuoti augalus — juodavaisę aroniją, dyglėtajį šaltalankį, svarainį, atvįsą, cintrinytį. Sode taipgi bus vietos obelų, kriaušių, agurkų bei kitų kultūrinių vaismedžių laukiniams protėviams. Tvenkiniuose plaukios gubės ir kiti vandens gyvūnijos atstovai. Universiteto studentai su dėstytojais šį pavasarį būsimą sodo valdovę pasidėdino 400 žuoliukų jubilėjiniais metams pažymėti.

SUSIDORIMAI SU ŽVĖRIMIS

Algimanto Semasch pranešimu "Tiesos" 155 nr., Lietuvos keliuose įvyksta nemažai automobilių susidūrimų su žvėrimis. Birželio 25 d. Liepojos — Klaipėdos plente N. Kurlavos, važiuojančios "Ziguliais", atsidavę į šerną. Automobilui buvo padaryta beveik 200 rublių žalos. Net 489 rublių išlaidų pernai turėjo K. Janušis, kurio vairuojami "Ziguliai". Kėdainių — Cėkšišės kelyje susidūrė su brėdžiu. Tokiais atvejais nukentė ne tik automobilai, bet ir žvėrys. Gamtos apsaugos komiteto duomenimis, 1978 m. Lietuvos keliuose žuvo 52 brėdžiai, 5 elniai, 113 stirnų, 39 šernai, 622 kiaurios. Nevisos aukos buvo užregistruotos, nes jas dažnai pasilima ir namo parsiveža automobilių vairuotojai.

LENKŲ KNYGOS DEKADA

Tradicinė lenkų knygų dekada liepos 20-30 d. d. buvo surengta Vilniuje, Kaune, Druskininkuose ir Trakuose. Jai gauta 700 pavaidimų lenkiškų knygų. Atidarymas įvyko Vilniaus "Draugystės" knygyne, kur jau pirmą dieną tokių knygų pardavta už 5.500 rublių. Vilniaus "Žalgirio" staklių gamykloje lankėsi lenkiškos užsienio prekybos firmos "Ars Polona" direktoriaus pavaduotojas H. Hrapkovičius, eksporto ir komunistinės šalis skyrus viršininkė A. Osis. Jie taipgi buvo užsukę į valstybinį leidyklų, poligrafijos ir knygų prekybos komitetą. Buvo aptarta galimybė lietuviškų knygų parodas rengti Lenkijoje, o Vilniuje atidaryti specializuotą lenkų literatūros knygyną.

PILIES SKERSGATVYJE

Septintąjį tradicinę liudies meistru taptybos parodą liepos 13-15 d. d. buvo surengta Vilniuje, Pilies skersgatvyje. Oficialiai ji buvo skirta sovietiniam Vilniaus "išvadavimui" 1944 m. vasarą. Nemaža dalis kūrinių atspindėjo sovietinės propagandos temas: B. Krivicko "Tankistai prie šalių", "Kovojančios Vietnamas", E. Kokanauskio "Išvadavimas", V. Pozniako "Į ataką", V. Pečiūros "Po pergalės", A. Kavaliauskienės "Paskutinis puolimas Kuršo žemėje", I. Vainicko "Slovė Vilniaus išvadotojams". Propagandos išvengė pelzaiai ir natūrmortai. Pilies skersgatvyje išstatyti liudies meistru darbus galėjo nusipirkti parodos lankytojai.

Šią vasarą jaunimo stovykloje 1979. VII. 29 Dainavoje prie Detroito pašventintas ateitininkų kryžius. Pašventinimo apeigas atliko Lansingio, Mich., vyskupas K. J. Povish. Iš kairės: J. Polikaitis, kun. V. Dabušis, kun. K. Pugetičius, vysk. K. J. Povish, kun. dr. V. Rimšelis, MIC. Šis kryžius šiemet buvo atnaujintas ir pastatytas vėliau aikštėje Nuotr. J. Urbono

PANEVEŽIO MARIOS

Prie Panevėžio Skaistakalnio parko jau užpildyta Nevėžio senvagė, jo vandenys nukreipti į baigiamos statyti pramoninio vandentekio užtvankos kanalą. Panevėžiečių čia laukia 84 ha marios, turėsiančios beveik 2 milijonus kubinių metrų vandens. Dirbtinės marios ne tik tiesks vandens pramonės įmonėms, bet ir bus graži poilsiavietė šio miesto gyventojams.

SIENAS IS AERODROMO

Kauno aerodrome kiekvieną vasarą pasirodo šienpjoviai iš Pajlesio kolchozo ir mechanizatoriai, šieną per Kauno miestą gabenantys į Jonučių skryliaus daržines. Su aerodromu vadovybe pasirašyta sutartis jiems leisti šieną pjauti 100 ha plote prie pakilimo takų ir lektuvams statyti aikštelių. Sieno iš aerodromo žemą užtenka beveik 200 galvių bandai, o aviatoriams vasarą netenka rūpintis aerodromo vejos priežiūra.

RADIJAS IR TELEVIZIJA

Kaunas susilaukė naujos televizijos ir radio stoties, turinčios 250 metrų auščio bokštą su lynu atampomomis. Naujoji stotis transliuos tris televizijos ir keturias radio programas. Darbas pradėtas su vienu sistuvu, o vėliau bus įrengti ir kiti. Darban paleistis televizijos stoties antenos padarytos tokiu kryptingumu, kad jų siunčiami signalai yra stipresni į pietvakarių ir šiaurės puses, silpnesni Vilniaus kryptimi. Pranešimai apie puikų televizijos laidų vaizdą buvo gauti iš Alytaus, Kalvarijos, Raseinių bei kitų atokesnių rajonų. Naujoji Kauno televizijos stotis turi ilgesnį veikimo spindulį už senąją.

DIRBA MASKVOJE

Olimpinį pastatų statyboje Maskvoje dirba ir 134 lietuviai — apdailininkai, tinkuotojai, dažytojai, plytelių klojėjai, suvirintojai, statiai bei kiti specialistai. Televizijos ir radio pastate, suskirstytame į aštuonis zonas, lietuviai atliko visus apdailos darbus pirmojoje zonoje. Olimpinėje ryšių centre, turinčiame 14 augstų, apdaila taip pat buvo patikėta Lietuvos atstovams. "Tiesos" korespondento Br. Čekanauskio pranešimu liepos 15 d. laidoje, garbės lėntoje yra suvirintojų brigadininko Stasio Vilčinsko nuotrauka. Savo darbu taipgi pasižymėjo stalių brigadininkas Petras Rimavičius, tinkuotojas Stasys Velička, dažytojai Boleslovas Remeika, Jadvyga Vaitkutė, suvirintojas Petras Rušys.

KOLCHOZO VADAI

"Tiesos" 184 nr. rašoma apie turto grobstytojus Vilniaus rajono Kenos kolchoze — direktorių Anatolijui Sostakui ir buvusiai vyr. buhalterei Stanislavai Juceviči paskyrė po 12 metų laisvės atėmimo, buvusiai kasininkei Janinai Mackevič — 10 metų. Kartu buvo konfiskuotas turas ir priimtas nutarimas, atlikus bausmę, penkerius metus nuteistųjų neįsileisti į darbovietes, susietas su materialinių vertybių saugojimu. Trejus metus laisvės atėmimo lygtinai gavo Vilniaus pramoninių prekių parduotuvės vedėjas Edvardas Pečkaitis, išsivėjęs į nešvarų sandėrį su A. Sostaku.

V. Kst.

Pirmųjų pamaldų dalyviai Hamiltone prie Mount Cenacle koplyčios 1948 m. gegužės 14 d. Jas laikė kun. dr. J. Tadarauškas, iki šiol vadovaujantis Aušros Vartų parapijai

HAMILTON ONT

HLZ IR M KLUBAS "GIEDRAITIS" ruošia rugsėjo 9 d. gegužinę klubo šauddyklę už Kaledonijos. Pradžią — 13 v. kviečiami ne tik nariai, bet ir visi tautiečiai. Bus daug jombylių: įvairūs šauddymai, meškeriojimai, loterijos ir kitos linksmybės. Valdyba

YVSK. M. VALANČIAUS MOKYKLA rugsėjo 15, šeštadienį, pradeda naujus mokslo metus. Visi jau lankantys šeštadieninę mokyklą ir norintieji pradėti ją lankyti prašomi rugsėjo 15 d., 9.30 v. r., atvykti į St. Joseph's mokyklos patalpas, 270 Locke St. So., kur mokiniai bus suregistruoti, išduotos jiems knygos, visa rašomoji medžiaga. Jie bus pažindinti su nauja mokyklos tvarka bei darbu. Pirmąjį šeštadienį mokiniai bus paleisti 12 v.

Mokykla turi 10 skyrių ir priešmokyklinį skyrių — vaikų darželį. Taip pat ir šiemet turės specialią klasę lietuviškai nekalbantiems. Į darželį vaikai priimami nuo 5 metų, o į specialią klasę — vaikai visokio mokyklinio amžiaus.

Lietuviai tėvai prašomi pareigą leisti savo vaikus į mūsų liutnistinę mokyklą. Nenuskriausime savo jaunųjų prieaučių, neduodami jiems liutnistinio švietimo.

Mokyklos vedėjas

MONS. K. DABROVOLSKIS iš Romos viena savaitę viešėjo AV parapijoje, kur sekmadienį, rugpjūčio 26 d., atnašavo Br. ir pasakė pamokslą.

JAUNAS VISUOMENININKAS Edvardas Stungevičius, kuris turi ir muzikinį talentą, šiais mokslo metais Vysk. M. Valančiaus mokykloje pradės dėstyti dainavimą. Edvardas, McMaster universiteto studentas, turi lietuvišką radio pusvalandį CF-MU-FM 93.3, kuris transliuojamas sekmadieniais popiet 2.00-2.30 v. Programa, pasivadinti "Gintariniai Aida", yra populiari lietuvių tarpe ir su susidomėjimu vis klausoma.

IS LIETUVOS sugrįžo S. Kontenienė ir M. Babinienė. Iš Latvijos, Rygoje viešėjusi pas savus 15 dienų, sugrįžo Br. Banevičienė. Latviai iš Vakarų atvykstantiems savo tautiečiams leidžia išbūti dvi savaites. J. Palmeris susilaukė iš Vilniaus savo pussekerės N. Kalesnikienės, kuri žada čia viešėti keturias savaites.

MYKOLAS TRUMPICKAS, išdirbęs "Stelco" plieno įmonėje 29 metus ir sulaukęs pensininko amžiaus, nuo rugpjūčio 1 d. pasitraukė į pensiją.

STASE PETKEVICIENE su savo talkininkėmis pradėjo vėl naują pyragų ir kavos sekmadienį sezoną. Parapijiečiai dabar po abiejų pamaldų gali užteiti į Jaunimo Centro salę išgerti kavos, užkasti skaniai iškeptų pyragų ir pasidalyti dienos žiniomis. Tų gerųjų moterų dėka pernai parapijos kasa buvo padidinta \$500.00.

JONAS MACYS, Lietuvos savanoris — kūrėjas, kuris ką tik atšventė savo amžiaus 80 metų sukaktį, po dviejų operacijų jau sugrįžo iš ligoninės ir dabar geriau jaučiasi. K. M.

"AIDAS" po vasaros atostogų vėl pradeda darbą. Pirmoji repetitija bus rugsėjo 10, pirmadienį, 7 v. v., parapijos salėje. Choro vadovas muz. J. Govėdas kviečia visas buvusias choristes ir laukia naujų. Visos mergaitės virš 13 metų amžiaus yra mielai kviečiamos įsijungti į choro eiles. "Aidas" yra pakviestas gruodžio 1 d. atlikti meninės programos Žiemų sutikimo vakarą Toronte Lietuvių Namuose, kurį ruošia Lietuvių Namų vyrai ir jaunimo būrelis. Taip pat "Aidas" yra pažadėjęs vykti į Montrealį ir "NL" spaudos būlįje atlikti meninę programą. Pavasarį choras švęs savo 10 metų veiklos sukaktį. Ta proga nori vykti į Los Angeles lietuvių koloniją su daina ir išleisti trečią savo plokštelę. Organizacijos, norinčios pasikviesti "Aidą" su daina, prašomos kreiptis šiuo adresu: AIDAS, 84 Balsam Ave. S., Hamilton, Ont. L8M 3B3. "Aidas" visada mielai aplankys lietuviškas kolonijas su daina. J. P.

London, Ontario

NUOTAIKINGA MUZIKA spaudos būlįje, įvyksiančiam Londone, Connally Bldg., Plumbers Hall, 523 First St., rugsėjo 22 d., — parūpins šaunus orkestras "Carrousel", mėgstamas jaunimo ir senimo. Tai tams patis orkestras, kuris grojo Navickų dukters vestuvėse. Sutartam laikui priartėjus, vestuvių dalyviai nenorėjo skirstytis ir prašė groti dar nors porą valandų. Kaikurie teigė, kad lietuviams geršinio orkestro nė negali būti! Jis' gros ne tik modernius ir europietiškus šokus, bet duos ir lietuvių širdiai artimos muzikos. Linksmąją dalį savo skambio mis dainomis pajavairins gražus D. Švilpaitės sopranas. Atvykusieji galės tikrai linksmai praleisti vakarą.

Pageldaujami laimikiai (fantai) loterijai. "T. Žiburių" trisdešimtmetinė paminėti rengiamas vakus. Stambesnės aukos įrašomos LSB "Aukšėnė knygyn", kuri buvo apibūdinta praėjusiame "TŽ" numeryje. Ateinančiame numeryje bus plačiau aptarta vakaro programa, atliekama dviejų Toronto jaunimo meno vietnetų.

VAJUS ŠVENTOVES REMONTUI. Šiluvos Marijos šventovės patalpas reikalingas skubaus remonto, ypač iš lauko. Lauko remontas gali kainuoti iki \$5000. Parapijos komitetas turėjo bendrą posėdį su organizacijų atstovais ir nutarė kreiptis į plačiąją visuomenę, prašydama finansinės paramos, t.y., nutarė surengti atitinkamą vajų remonto išlaidoms padengti. Aukos įteikiamos klebonui kun. J. Staškui, V. Gudeliui arba šventovės rinklininkams pareigūnams. Parapija yra visos mūsų veiklos centras. Tad paremiami šį svarbų vajų nuosirdžia auka. Bus išduodami kvitai nuoskaitoms nuo valstybinių mokesčių.

Smulkesni vidaus ir lauko darbai jau yra atlikti V. Gudelio, P. Jokšos, V. Vaitkaus, J. Sakinio ir S. Zulpas. Klebonas už tai padėkojo. Jiems priklausau ir visų parapijiečių padėka. Parapijai sėkmingai vadovauja

klebonas kun. J. Staškus ir par. komitetas, pirmininkaujamas V. Gudelio. D. E.

LITUANISTINIS KURSAS. Šiais mokslo metais Londone vėl veiks lituanistinis kursas, kurio sėkmingas išsklausymas suteiks lankytojams vieną trylikto gimnazijos skyrus už skaitlį (1 grade 13 credit). Laukiami lituanistinės šeštadieninės mokyklos devintą skyrių baigę gimnazistai ir visi jaunuoliai studentai, laisvai vartoją lietuvių kalbą.

Registracija į šį kursą atliekama paštu arba asmeniškai. "The London Free Press" rugpjūčio 25 d. paskelbė visą šių kursų informaciją. Paštu registruotis gaunamos anketos iš minėto laikraščio ir iš "The London Board of Education". Šiuo būdu registruotis galima paštu prieš rugsėjo 5 d. negimnazistams. Gimnazijas lankąs jaunimas su savo gimnazijos direktoriaus raštišku leidimu registruojasi antradienį, rugsėjo 18 d., 7.30 v. v., Clarke Road Secondary School, 300 Clarke Road (519-451-3360). Registracijos mokeskis — \$35. Nesusidariusi klasei, čekis bus grąžintas.

Susidarius 15 studentų klasei, šis kursas bus dėstomas Gražinos Petrauskienės. Pamokos — trečiadienio vakarais nuo 7 v. v. iki 10 v. v., kurių bus 30. Pirmoji LLI 558 pamoka bus rugsėjo 26 d. ir truks iki gegužės vidurio. Iki pasimatymo!

Turint klausimų šiuo reiklu, prašoma skambinti (519)438-8983 arba rašyti 394 Piccadilly St., London, Ont., N6A 1S7. G. P.

KLK LONDONO APYL. pirm. Vitolis Dragūnas rugpjūčio 29 d. sušaukė Londono apylinkės seimelio posėdį, kuriame dalyvavo visų Londono apylinkės organizacijų bei vietnetų atstovai. Buvo nutatyta ateinančių metų bendras veiklos tvarkaraštis ir aptarti svarbesnieji klausimai.

A. A. PRANAS TOMOSAS, 65 m. amžiaus, palaidotas Londone Sv. Petro kapinėse rugpjūčio 29 d. Ilga laiką jis negalavo ir sirgo cukriniu liga. Mirė rugpjūčio 26 d., ištikus priešpuoliui. Paliko žmoną ir dukrą. Laidotuvsė dalyvavo didelis būrys londoniečių, nes velionis buvo visų pažįstamas ir mėgstamas. K. J.

Philadelphia, Pa.

ISTEIGTAS TAUTODAILĖS INSTITUTAS. Perna Kanadoje, kur gyvena mūsų didieji tautodailės žinovai ir puoselėtojai dailininkai Antanas ir Anastazija Tamošaitiai, valdžios įstaigos inkorporavus Lietuvos Tautodailės Institutą, tautodailės mėgėjai Filadelfijoje ryžosi steigti Instituto skyrių. Tai mintis buvo gyva jau nuo audimo kursų, kuriems užpėnai Filadelfijoje su dideliu pasisekimu vadovavo A. Tamošaitienė.

S. m. birželio 24 d. B. ir M. Raugų namuose (Delran, N. J.) iniciatorių buvo sukvietas steigiamasis susirinkimas, kuriame dalyvavo nemažas besidomintių tautodailės būrys. Buvo perskaityta A. Tamošaitienės kalba steigiamajame Institute susirinkimo 1977. V. 14, susipažinta su Instituto tikslais ir su jo darbo gairėmis, aptartos skyrus veiklos galimybės. Išrinkta skyrus valdyba, kuri vėliau taip pasiskirstė pareigomis: pirmininkė G. Maciūnienė, sekretorė M. Rauginė, išdininė D. Surdėnienė.

Po šeimninku paruoštų skanių vaišių susirinkusieji beveik dvi valandas su dideliu susidomėjimu žiūrėjo skulptoriaus P. Vaškio rodomų puikių tautodailės skaidrių ir klausėsi jo paaiškinimų. P. Vaškys sutiko būti skyrus globėju. Skyriun jau įsirašė keliolika narių. Padaręs gražią pradžią, skyrius tikisi pajavrinti Filadelfijos lietuvių kultūrinį gyvenimą, bendradarbiaudamas su kitomis vietos organizacijomis ir ypač su Lietuvių Bendruomene. G. M.

Okulistas
S. Brogowski, O.D.
412 Roncesvalles Ave.
Toronto, Ontario
(prie Howard Park Ave.)
Kabineto telefonas
531-4251
Pacientai priimami
susitarus telefonu

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

PLB KULTŪRINIS TALKOS KOMISIJA, vadovaujama dr. L. Kriaučeliūno, rūpinasi kultūriniais ryšiais su lietuvių kolonijomis tolimesnėse valstybėse. Iš Urugvajaus sostinės Montevideo yra pakviestas dr. A. Stanevičius vadovaujamas tautinių šokių ansamblis "Ąžuolynas", gražiai pasirodęs JAV ir Kanadoje II jaunimo kongreso metu. "Ąžuolynas" S. Amerikoje viešės ištisą mėnesį, surengs tris koncertus JAV ir viena Kanadoje. Iš Buenos Aires miesto atvykęs Argentinos lietuvių oktetas "Žibutės" su savo vadovu dr. J. Simanasku taip pat koncertuoti JAV ir Kanadoje. Dr. L. Kriaučeliūno iniciatyva bus surengtas iškilmingas ballus puošnijoje Butterfield Country Club salėje prie Hindssdale gruodžio 1 d. Jo ruošiai vadovauja komisijos narė M. Remienė. Įėjimas į šį ballų — \$100 auka. Visas pelnas bus skirtas meninių vietnetų atskivietimui. Su "Ąžuolynu" bei "Žibutėmis" susirašinėja ir informacijas dėl jų atvykimo teikia komisijos narė Regina Kučienė, 8626 So. Mozart Ave., Chicago, Ill. 60652, USA.

JAV KONGRESO BIBLIOTEKAI reikla tarnautojų, mokančių lietuvių ir rusų kalbas, baigusio bibliotekinių mokymų studijas. Jam tektų tvarkyti lietuviškų leidinių katalogavimą. Atlyginimas — nuo \$15.920 iki \$25.000 yra susietas su patirimi bei turimomis kvalifikacijomis. Darbo reikalu kreipiamasi: Library of Congress, Employment Office, Room LCB G-106B. Prašyti darbo aprašymo (Job Description Posting No. 90470) ir standartinės aplikacijos nr. 171.

KUN. VYTAUTAS PALUBINSKAS iš Los Angeles atvyko į Patersoną, N. J., dirbti viršiniu klebono kun. Viktoro Dabušio vadovaujamose Sv. Kazimiero lietuvių parapijoje. Kun. V. Palubinskas, gimęs Lietuvoje 1926 m., su tėvais emigravo Argentinon 1929 m. Ten baigęs teologijos mokslus, studijas gilino Romoje ir kunigu buvo įšventintas 1954 m. Po to vėl grįžo Argentinon ir vėliau persikėlė į JAV.

JAV LIETUVIŲ FONDUI \$1.000 savo testamentu paliko 1978 m. gruodžio 25 d. miręs Jonas Sostakas, 89 metų amžiaus, buvęs policijos viršininku Kėdainių, Ukmergės, Panevėžio ir Trakų apskrityse. Pirmajame bolševikmetyje buvo sulimtas ir kalinamas. Per jo laidotuves bičiuliai Lietuvių Fondui suaukojo \$200, o liepos 23 d. velionies žmona Ona su sūniumi Jonu įteikė testamentinę tikstantinė dolerių 1F tarybos nariui ir Detroito vajuos komiteto pirm. V. Kutkui.

SAO PAULO LIETUVIAI SKAUSTAI savo metinę stovyklą planavo liepos 22-29 d. d. Lituanikos stovyklavietėje, bet dėl sutrumpintų mokyklų atostogų ją teko paankstinti ir įjėškoti kitos vietos, nes tuo laiku Lituanikoje atostogavę ateitininkai. Savo stovyklai skautai pasirinko, liepos 15-22 d. Albino ir Fridos Lipų ūkyje prie Pirakajos miestelio. Kadangi šiemet minimi tarptautiniai vaiko metai, stovyklą buvo pavadinta "Atžalynu". Pirmadienis buvo iškūrimo diena, antradienis — draugystės, trečiadienis — sporto, ketvirtadienis — skautoramos, penktadienis — susikaupimo. Iškūrimo diena buvo pastatyti stovyklai varčiai, lietuviškas kryžius, stiebai vėliavoms, padarytas iš akmenėlių Lietuvos žemėlapis. Skautoramoje reikėjo atsakyti į klausimus, liečiančius Lietuvos geografiją, istoriją. Buvo sekamos pasakos ir surengtos lietuviškos vestuvės, kuriose abu jauna vedžiai buvo berniukai. Minėtas taipgi ir talentų vakaras, kuriame daugiausia reikiškė dainininkai ir vaidintojai. Stovyklon buvo suvažiuavę 27 skautai ir skautės. Stovyklų vadove buvo E. Bacevičienė, komendantu — M. Černiauskas, programų vadovu F. Bacevičius, slauge ir mažuju globėja — R. Jurčiukonytė, ūkvedžiū — A. Zaluba. Sekmadienį stovyklon atvažiuo kun. St. Šileika su stovyklautojų tėvais. Ji užbaigta jo atnašautomis Misiomis. Daugelis stovyklautojų trečiadienio rytą pirmą kartą savo gyvenime pamatė šalną — naktį temperatūra netikėtai buvo nukritusi iki 3° žemiau nulio. Ja buvo pasipušiusios neir medžių šakos, tačiau šia neįprasta viešnia iš stovyklavietės greit pašalino karštį patekęsios saulės spinduliai.

Brazilija

SAO PAULO LIETUVIAI SKAUSTAI savo metinę stovyklą planavo liepos 22-29 d. d. Lituanikos stovyklavietėje, bet dėl sutrumpintų mokyklų atostogų ją teko paankstinti ir įjėškoti kitos vietos, nes tuo laiku Lituanikoje atostogavę ateitininkai. Savo stovyklai skautai pasirinko, liepos 15-22 d. Albino ir Fridos Lipų ūkyje prie Pirakajos miestelio. Kadangi šiemet minimi tarptautiniai vaiko metai, stovyklą buvo pavadinta "Atžalynu". Pirmadienis buvo iškūrimo diena, antradienis — draugystės, trečiadienis — sporto, ketvirtadienis — skautoramos, penktadienis — susikaupimo. Iškūrimo diena buvo pastatyti stovyklai varčiai, lietuviškas kryžius, stiebai vėliavoms, padarytas iš akmenėlių Lietuvos žemėlapis. Skautoramoje reikėjo atsakyti į klausimus, liečiančius Lietuvos geografiją, istoriją. Buvo sekamos pasakos ir surengtos lietuviškos vestuvės, kuriose abu jauna vedžiai buvo berniukai. Minėtas taipgi ir talentų vakaras, kuriame daugiausia reikiškė dainininkai ir vaidintojai. Stovyklon buvo suvažiuavę 27 skautai ir skautės. Stovyklų vadove buvo E. Bacevičienė, komendantu — M. Černiauskas, programų vadovu F. Bacevičius, slauge ir mažuju globėja — R. Jurčiukonytė, ūkvedžiū — A. Zaluba. Sekmadienį stovyklon atvažiuo kun. St. Šileika su stovyklautojų tėvais. Ji užbaigta jo atnašautomis Misiomis. Daugelis stovyklautojų trečiadienio rytą pirmą kartą savo gyvenime pamatė šalną — naktį temperatūra netikėtai buvo nukritusi iki 3° žemiau nulio. Ja buvo pasipušiusios neir medžių šakos, tačiau šia neįprasta viešnia iš stovyklavietės greit pašalino karštį patekęsios saulės spinduliai.

Australija

BENDRUOMENINIS NAMUS su sale įsigyja Pertho lietuviai. Jie buvo užpirti liepos mėnesį, įmokėję \$24.000, kuriuos šiam tikslui paskolų būdu sudėjo patys lietuviai. Likusiai \$27.000 sumai tikimasi gauti paskolą iš banko.

Lenkija

LENKIJOS KAIMO KULTŪROS LAIMEJIMŲ apžiūroje dalyvavo apie 100 savivaliečių ansamblių su maždaug 1.500 atlikėjais iš 35-kių valstijų. Suvalkių vaivadijai atstovavo Punsko lietuvių kultūros namų ansamblis "Klumpė", kurį sudaro 23 dainininkai, instrumentalistai ir šokėjai. Liaudies "kapelą "Klumpė" prieš 11 metų įsteigė muzikos mokytojas Punsko mokykloje Antanas Šliaužys, o dabar "Klumpės" dainininkams bei instrumentalistams vadovauja Punsko kultūros namų vedėjas Jonas Vaina, šokėjams — mokytojas Algis Uzdila. Vaivadijų ansamblių apžiūroje "Klumpė" laimėjo sidabrinio arko prizą. Prieš porą metų "Klumpė" folkloriname Lenkijos festivalyje buvo gavusi Pulavų miesto dovaną.

lioni kompozicijų. Paskaitos klausėsi apie 100 dalyvių. V. Landsbergis su jais supažindino dr. G. E. Kazokienė, ruošianti mokslinį darbą Sydnejaus universitete apie M. K. Čiurlionio kūrybą.

GINTAUTAS KAMINSKAS, baigęs augstuosius mokslus Adelaidėje ir Melburne, dirbo Australijos imigracijos departamente Kanberoje. Jis taipgi veikliai reikiškė vietinių lietuvių eilėse kaip Kanberos Lietuvių Klubo komiteto narys, vėliau kaip ALB Kanberos apylinkės valdybos pirmininkas ir jos atstovas etniname Kanberos komitete. Lietuvių reikalus gynė Kanberos spaudoje. Rugpjūčio 5 d. Kanberos lietuviai G. Kaminskui surengė išleistuves, nes jis yra paskirtas į Australijos atstovybės Romoje imigracijos skyrių. Romon išvyksta su visa šeima, prieš tai šešias savaites lankęs Melburne veikiančius italų kalbos kursus.

Britanija

SVECIJA IS KANADOS. Rugpjūčio pradžioje atostogų į Bradfordą buvo atvykęs Jurgis Sergalis su žmona Patricija, sūniumi ir dukra. Prieš keliolika metų jis gyveno Bradfordo ir 1962 m. buvo Vyčio klubo pirmininku. Klubą valdyba jam ir šeimai surengė draugišką priėmimą, rėdėta pirm. V. Gurevičiaus žodžiu. Atsiminimais dalijosi S. Grybas, linkėdamas, kad J. Sergalis vėl grįžtų Bradfordan. Klubu vardu jis svečiai iš Kanados įteikė dovaną — gražų padėklą indams, o poetas A. Bučys — savo poezijos rinktinę "Eilėraščiai". Apie visuomeninę J. Sergalio bei jo šeimos veiklą Bradfordo kalbėjo kapelionas kun. J. Kuzmickis. J. P. Sergaliams buvo padovanotas leidinys "Bradfordo ir apylinkės lietuvių veikla".

MOTOCIKLO BUVO SUZEISTI du JAV lietuvių jaunuoliai — Shirley Plepėty iš Čikagos ir Kęstutis Ambotas iš Berton Harbor, atvykę į jaunimo kongresą. Jiedu buvo paguldyti West Middlesex ligoninėje Londone. Jaunimo kongreso stovykloje buvo S. Plepėty sesuo Dana ir nemažai draugu. Visa stovyklą liepos 12 d. pasirašė ir atsiuntė didžiulį sveikinimą suzeistiesiems. Ligoninėje jiems teko praleisti 2-3 savaites.

Vokietija

VLB MIESAU APYLINKĖS NARIAI tradicinį susitikimą surengė dr. St. Serkeikos sodyje. Pirmiausia buvo pagerbta tarp dviejų paskutinių susirinkimų miręs apylinkės narys a. a. Romualdas Obukas. Revizijos protokolą perskaitė J. Vėnckus. Valdyba per pastaruosius metus turėjo 1.433 DM pajamų ir 1.234 DM išlaidų. VLB Miesau apylinkės valdybos pirmininku vėl perrinktas Juozas Nevulis, sekretorium išrinktas Antanas Banaitis, o revizijos komitete palikti J. Vėnckus ir B. Baltrukenė. Iš pirm. J. Nevulio padarytos veiklos apžvalgos paaiškėjo, jog buvo išplatinta 10 egz. knygos "Christus stirbt in Litauen" ("Kristus miršta Lietuvoje"). Ši knyga paskatino Eišchabalo-Miesau vokiečių katalikų būrelį užprašyti Mitišas už persekiojamą Lietuvos katalikus ir Sibiro tremtinius. Jas atnašavo kun. Br. Lubinas rugsėjo 8 d., kai VLB Miesau apylinkės valdyba surengs Tautos šventės minėjimą, kurin po pamaldų bus pakviesti ir vokiečiai.

VASARIO 16 GIMNAZIJA, užbaigdama 1978-79 mokslo metus, išleido 12 psl. metraštį, redaguotą Snieguolės Zatoraitės. Viršelį — Kristinos Kotovaitės, iliustracijos — Elenos Baranaitės, nuotraukos — Rūtos Masonytės, kun. J. Dėdino ir A. Stankaus-Saulaite. Ofsetu atspausdino Andrius Smitas. Šie metai Vasario 16 gimnazijai yra jubilėjiniai, nes prieš 25 metus ji pastoviai įsik

Viešnageje pas Šveicarijos lietuvius

AURELIJA BALASAITIENE

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Diplomato bute

Grijusi į Berną, nuvykstu pas p. p. Geručius. Modernus autobusas veža švariomis Berno gatvėmis. Gatvės ramios, visi namai apsitvėrę nuo praeivių akių augstomis akmenų tvoromis. Už jų kyšo dekoratyviniai krūmai, medžiai ir viršutinės namų dalys. Pagaliau prisitartinu prie Geručių rezidencijos. Girdisi lietuviški balsai, ir pro vartelius kyšteli dr. Geručio galva. Mane su džiaugsmu pasitinka namų šeimininkas ir ponis. Svečių kambaryje yra dar vienas svečias — dr. A. Kušlys, Šveicarijos Lietuvių Bendruomenės pirmininkas. Geručių kieme matyti darbšti lietuviškosios ranka. „Šita rūta dar iš Lietuvos — čia auga jau 42 metai“, pastebi p. Gerutienė. Pirštų galais paliečiu tamsias rūtos šakėles ir man darosi gaudu, tarsi būčiau palietęs gyvą savo gimtosios žemės žiupsnį.

Po pietų dr. Gerutis aprodė savo namus, kuriuose su ponis išgyveno jau 42 metus. „Šitame kambaryje, prie šito stalo prezidentas Smetona su savo šeima 1941 m. gruodžio 24 d. valgė savo pirmąsias tremties Kūčias“, sako šeimininkas. „Kai buvau siunčiamas į Berną min. Lozoraičiui, mano paskyrimas tebuvo dvejiems metams. O dabar jau 42 metai, ir aš vis dar čia...“ I mano klausimą, kaip jo gyvenimas praėjo, nustojo diplomatinio statuso, jis paprastai atsakė: „Ponia, aš esu profesionalus lietuvis. Mano specialybė — finansų teisė įgalino mane pragyventi. Dabar jau esu išėjęs į pensiją, kurią išstarnavau, gaudamas pačią augščiausią kategoriją, kokią galima gauti Šveicarijoje. Gyvenu tik Lietuvos bylos reikalui. Nors Šveicarijos pilietybę nėra lengva gauti, aš turėjau daugelį progų. Tačiau noriu gyventi ir mirti nepriklausomos Lietuvos respublikos piliečiu. Mano diplomatinis pasas yra Šveicarijos policijos neribotam laikui. Iš diplomatų sąrašo mane išbraukė 1946 m., kai dr. J. Saulys buvo „pakviestas pas“ Bundesrato protokolų šefą, kuris jam su apgailestavimu pranešė, kad pagal

Bundesrato nutarimą 1946 m. lapkričio 16 d. likviduojamos Pabaltijo pasiuntinybės.“ Ponų Geručių butas masyviausio kelių butų pastate yra tapęs lietuviškų archyvų Šveicarijoje būstine. „Neturime net atskiro valgomosio kambario“, juokais skundžiasi šeimininkas. Matau, kad vienas didelis kambarys man primena viešosios bibliotekos patalpas: ne vien pasieniais išrikiuotos knygos ir tvarkingų bylų lentynos, bet ir vidury kambario pastatytos dvišonės lentynos, kuriose rikiuojasi šimtai leidinių įvairiomis kalbomis: mokslinė ir istorinė literatūra, dokumentai, korespondencija, spauda. Kitame kambary dr. Geručio rašomasis stalas, ant kurio stovi rašomoji mašinėlė, mačiusi jau tūkstančius raštų. Ant stalo sukrauti laišukai, raštai, medžiaga dar dviem biografinėms.

Dr. Geručio darbai

Pirmoje eilėje mano krito į akis dvisavaitinis leidinys vokiečių kalba, leidžiamas Tikėjimo Instituto Antrajame Pasauliulyje (Das Institut Glaube in der 2 Welt), kuriame nuolatos spausdinami straipsniai apie Lietuvą ir jos tragišką padėtį. Vienas to leidinio numeris, aprašytas ir mūsų spaudoje, puošiasi lietuvišku Vyčiu, ant viršelio užrašyta: „Aušra — Die Morgenroete“ — lietuviško ppogrindžio laikraštis išverstas į vokiečių kalbą. Pačioje pradžioje randu ilgą gądą dr. A. Geručio straipsnį apie Lietuvos istoriją „Abriss der Geschichte Litauens“. Straipsnis iliustruotas statistikos duomenimis ir baigiamas citata iš 1883 m. „Aušros“: „Kaip aušrai nykstant, nyksta ant žemės nakties tamsybė, o kad taip jau prašvystų Lietuvos dvasia“. Toliau seka vertimai straipsnių: „Lietuviai apeliuoja į Italijos, Prancūzijos ir Ispanijos komunistų partijos vadus“, „Ką šiandieną tautai gali pasakyti vienas iš jos patriarchų“ (dr. Basanavičius 50 metų mirties metinių proga), „Motėris, kuri pasiekė šviesą“ (Satrijos Raganos 100 gimtadienio proga), „Kovokime su alkoholizmu“ ir t. t.

Antras svarbus dr. Geručio darbo vaisius yra jo knyga vokiečių kalba „Voelker in Ketten“

(Tautos pančiuose), kurioje autorius išsamiai analizuoja likimą nerusiskų tautų, esančių Sov. Sąjungos teritorijoje. Jo manymu, Lietuvos klausimas darosi svaresnis, kai sugrupuojama daugiau panašių tautų. Tai dailus leidinys, kuriam įžanginį žodį parašė įžymus šveicarietis dr. Edgar Oehler. Toje knygoje, kurią redagavo ir eilę straipsnių parašė mano malonus šeimininkas, su savo straipsniais tarptautinės politikos klausimais pasirodė įtakingi asmenys, nagrinėję tautybių priespaudos klausimus. Apie Lietuvos diplomatinės tarnybos likimą yra dar vienas leidinys, ištisai parašytas dr. Geručio. Pažymėtina, kad autorius, būdamas konsultuoto sekretoriumi, savo leidinių medžiagą ėmė iš oficialių dokumentų ir protokolų, kurių autoriui jam yra tekę nekartą būti.

Pastebėjus mano blokną, dr. Gerutis pasiteiravo, kam aš rašysianti. Pasisakius, kad pagrindinis mano straipsnis bus siunčiamas „Tėviškės Žiburiams“, jis maloniai nusišypsojo. Prie jo šypsenos prisijungė ir p. Gerutienė. „Tėviškės Žiburiai“ yra ne tik vienas geriausių S. Amerikos laikraščių, bet ir jų maloni redakcija siunčia man juos oro paštu. Pareiškite mūsų abiejų padėką. Visa kita spauda mus pasiekia kaip Kolumbo laikas, kartais net mėnesiu pavėlavus, todėl nustoju domėtis dienraščiais“. Čia dr. Gerutis šyptelėjo: „Miela ponis, tai sakome ne todėl, kad Jūs atstovaujate „Tėviškės Žiburiams“, bet todėl, kad jie iš tikro turiningi ir įdomūs.“ Ponia Gerutienė, iki šiol kukliai tylėjusi, maloniai įsiterpė: „Skaitau ištisai, juose tiek daug įdomios medžiagos“.

Lietuvių Bendruomenė

Kukliai ir tyliai laikėsi Šveicarijos Lietuvių Bendruomenės pirm. dr. Alfonsas Kušlys. Malonus, linksmas ir socialus, savo kalboje labai santūrus. Jis trumpai, bet išsamiai painformavo apie Šveicarijos lietuvius. Šveicarijoje lietuvių esą vos 60, tačiau visi laikosi vieningai, yra pasiturintys, su universiteto diplomais. Pats dr. Kušlys, iš profesijos veterinaras, šiuo metu dirba cheminėje srityje prie serumų analizės ir gamybos. Šveicarijos lietuviai kasmet rengia suvažiavimą Berne. Su pasididžiavimu dr. Kušlys man įteikė fotostatinę kopiją dokumento, kuriuo pažymima, kad Šveicarijos lietuviai IV Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresą parėmė stamboka suma. Zueriche esanti lietuvių tautinių šokių grupė, kuriai vadovauja Joana Stasiulienė. Tą grupę sudaro aštuonios šokėjų poros. Visi šokėjai yra šveicariečiai. Jų tarpe esą net keli Zuericho universiteto docentai. Toji šokių grupė sėkmingai gastroliuoja.

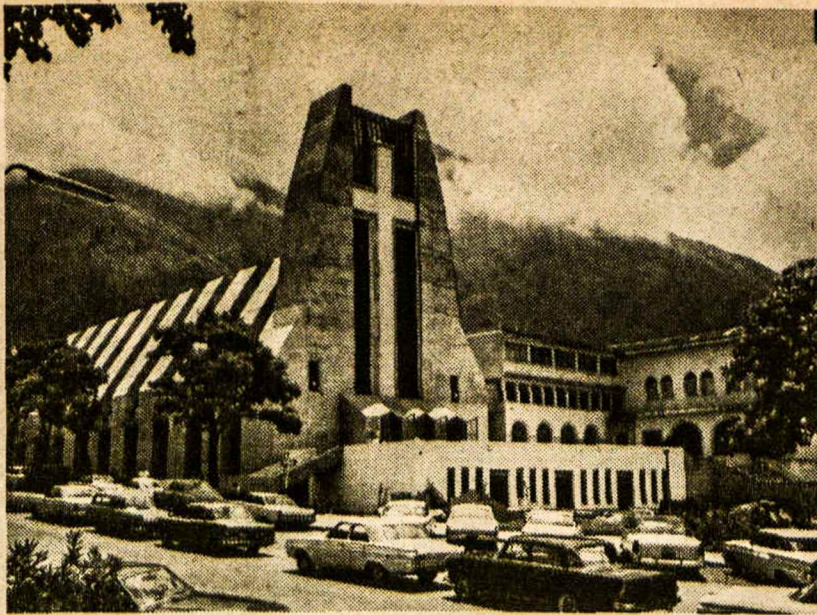
Šveicarijos Lietuvių Bendruomenė šešiams Šveicarijos universitetams užsakė „Encyclopaedia Lituanica“. Dr. Kušlys pakartotinai pabrėžė, kad Šveicarijoje lietuvių nėra daug, bet jie gerai gyvena ir konkrečioms uždavinims negaili aukų. Prieš keliolika metų surengė pirmąją Europos lietuvių studijų savaitę Liucernoje.

Pagrindinis uždavinys

Grižtame prie dr. Geručio padėties. Jis pasisakė eges normalią diplomatinę tarnybą tik dvi dienas, gyvendamas šiuose namuose — nuo 1950 m. birželio 13 iki 15 d. Prisimindamas savo praeitį, jis minėjo savo grįžimą į Klaipėdos kraštą 1934 m. kaip spaudos patarėjas, baigęs universitetą Berne. 1936 m. grįžęs į užsienio reikalų ministeriją, 1937 m. atvykęs Ženevą, kur buvo paskirtas į Lietuvos delegaciją prie Tautų Sąjungos. Toji delegacija faktiškai buvusi Lietuvos pasiuntinybė. Karo metu, nors oficialiai pasiuntinybė buvusi uždaryta, dar galėjo naudotis visomis diplomatinėmis privilegijomis. Šveicarija, kuriai pasibaigus, kratėsi svetimtaučių, tačiau dr. Gerutis nepatyrė daug sunkumų ir daugelį metų tarnavo privačiose įstaigose.

Dr. Gerutis pabrėžė: „Mano pagrindinis uždavinys yra ginti Lietuvos bylą. Svarbiausias dalykas yra ją skelbti svetimųjų tarpe, svetimtaučius supažindinti su Lietuvos padėtimi“.

... mes visus sunkumus nesame be žinojimo, jau žinome, kad gale šio krikščiausio kėlio ne tik gresia galimybė, kiek žavi prisitaikyti.

Siose salezičių patalpose Venecueloje, Karako mieste, dabar laikomos pamaldos ir lietuviams

Nuotr. Humke

Broleli, negerk trečios...

Alkoholis, pramoginis gėrimas ir alkoholikai

Alkoholis yra išgaruojąs, bespalvis skystis, su eteriniu kvapu, gaunamas fermentuojant cukrų turintį skystį. Etilis yra visuose alkoholiniuose gėrimuose.

Alkoholizmas yra didelė vieša sveikatos problema, saikingas gėrimas — ne. Nesaikingas gėrimas yra problema, vedanti į alkoholizmą. 95% geriančių asmenų neturi problemų.

Alkoholio veikimas yra anestetinis, sukeliantis centrinės nervų sistemos paralyžių: gerk pakankamai ir užmigs, gerk per daug — nenubusi.

Alkoholis nėra tiesioginiai žalingas širdžiai ir kraujui apytakai — gali būti net naudingas. Geriant didžiausias kepenų priešas yra maistas trūkumas, ypač vitamino B.

Geriant, kai pilvas tuščias, augščiausia alkoholio koncentracija kraujyje pasiekia savo viršūnę po valandos; ši koncentracija pasiekia vėliau, jei geriama ir valgomą.

Zmogus, sveriantis 70 kg, vidutiniškai išskiria iš savo kūno 100 gramų skysčio po 5½ valandų, o po 13 valandų — 300 gramų (sveikos kepenys sunaikina alkoholio 50° maždaug unciją per valandą).

Maži alkoholio kiekiai veikia skatinančiai, padaro žmogų linksmesnį ir prieinamesnį, nutraukia įgirusių minčių eigą. Bet jau keletas uncijų alkoholio sumažina asmens pajėgumą atlikti aritmetikos veiksmus, atsiminti, galvoti ir mokytis. Didėnis gėrimas veda prie perdėto šnekumo, triukšmingo elgesio ir kenkia pajėgumui spręsti. Didžiųjų smegenų dalies normaliai stabdantis veikimas laikinai sukludomas, ir elgesys pasidaro primityviškesnis. Toliau geriant, įvyksta savęs pervertinimas, nuotaikos pasikeitimas, perėjimas nuo triukšmingo linksmumo į nusiminimą („girtos ašaros“), atsiranda agresyvumas ir palinkimas beprasmiškai juoktis. Eisena pasidaro vis netikresnė, judesiai nerangūs, kol pagaliau prarandama sąmonė.

Mediciniškai žiūrint, alkoholis yra nuodas. Jau silpną apsvaigimą nuo alkoholio galima laikyti apsinuodijimu. Praktiškai apsinuodijimas alkoholiu įvyksta sunkiais apsvaigimo atvejais (alkoholizmas). Vyras, sveriantis 70 kg, suvartojęs 70 g alkoholio (pvz. 10 stiklų alaus ar 8 degtinės) turės alkoholio kraujyje maždaug 1 promilę. Alkoholio koncentracija 4-5 promilių gali privesti prie mirties, kai gyvybiškai svarbi centrinė

nervų sistema paralyzuojama, sustoja kvėpavimas bei širdies plakimas.

Klaidingai manoma, kad alkoholis šildo ir apsaugo nuo šalčio. Iš tikrųjų gi prasipiečia tikrai kraujo indai odoje, kuri būna geriau aprūpinama krauju ir todėl sušyla. Nors, šalčiui veikiant, kūno temperatūra krinta, oda dėl išgerto alkoholio yra šiltesnė nei normaliai. Kadangi šilumos jausmą sukelia receptoriai odoje, atsiranda šilumos jausmas.

Protingai vartojant alkoholinį gėrimą su maistu ir vandeni, galima patirti malonų jausmą ir išvengti pasigėrimo. Pagiriom išvengti, reikia tinkamai išdėstyti praskiestus gėrimus, lėtai gerti, gausiai valgyti, o vėliau miegoti apie 8 valandas.

Kaikurie žmonės, norėdami išvengti pasigėrimo, geria provansinį aliejų arba grietinėlę prieš gėrimą. Paprasčiausias problemos sprendimas — žinoti kaip gerti ir kada sustoti.

Alkis, sotumas, nuovargis, jausminis neramumas ir kitos kūno — dvasios sąlygos gali pakeisti individo jautrumą alkoholiui.

Tie, kurie mėgsta gerti vyną, vartoja lengvus vynus ir mažais kiekiais. Kai vinas daugiausia geriamas su maistu, alkoholio problema retai pasitaiko.

Degtinė (whisky) su sūda („highballs“) ir kiti alkoholiniai gėrimai ypač pavojingi, kai skilvis tuščias. Kaikurių nepageidaujamų pasekmių galima išvengti, tuojau valgant po gėrimo.

Kai asmuo labai nori alkoholinio gėrimo, nustatyti ribą tarp saugaus ir nesaugaus gėrimo yra labai sunku.

Kodėl kaikurie žmonės tam pa chroniškais alkoholikais, peržengdami pramoginio gėrimo ribą? Nėra galutinio atsakymo, bet psichiatrinės studijos įneša šiek tiek šviesos. Paprastai alkoholikas jaučiasi nesaugiai. Jis kenčia nuo skausmingų, giliai esančių nesąmoningų vidaus konfliktų, nuo kurių jam reikalingas didesnis atsipalaidavimas. Šių neurotinių konfliktų kilmė gali siekti vaikystę. Dažnai jie apima ilgai nuslopintą pykčio jausmą prieš tėvus, kurie apvyėlė, atmetė jį kaip vaiką. Alkoholis laikinai atpalaiduoja šį baisų vidinį kaltės, nesaugumo ir nusivylimo jausmą, taip kad alkoholikas vis daugiau ir daugiau vartoja alkoholi, nes jaučia reikalą bėgti pats nuo savęs.

Pagal keletą autorių paruošė J. Str.

PADĖKA

MŪSŲ BRANGIAI MAMYTEI

iškeliavus amžinybėn, dėkojama kun. P. Ažubaliui už gedulingų Mišių auką, pamokslą, maldas koplyčioje ir palydėjimą į kapines.

Nuoširdžiai dėkojama visiems dalyvavusiems a. a. Mamytės šermenyse, laidotuvsė, aukojusiems šv. Mišias, spaudai ir papuošusiems jos kelionę į amžinybę gėlių žiedais.

Dėkojama solistui V. Verikaičiui už jautriai atliktas giesmes šv. Mišių metu ir kapinėse, muz. J. Govėdai už muziką koplyčioje.

Dėkojama maloniems karstanešiams ir visiems, guodusiems žodžiu, laiškais ir užuojautomis spaudoje. Dėkojama mieloms draugėms, paruošusioms tiek daug skanėstų laidotuvių dalyviams.

Ypatingai dėkojama dr. A. Lukienei, kurį ilgoie

VENECUELOS LIETUVIAI

Nauja būstinė veiklai

ALEKSANDRA VAISIŪNIENE

Kun. Antanas Perkumas iš La Vegas parapijos perkėlė savo būstinę į „Colegio Don Bosco“ patalpas, t. y. salezičių provincijos namą. Provincionalas kun. Luciano Odorico yra buvęs kun. A. Perkumo auklėtinis. Don Bosco kolegija yra turtingame Karako miesto Altamiroso rajone, turi gerą privažiavimą iš visų miesto pusių ir daug vietos automobiliams. Lietuvių Bendruomenei kun. A. Perkumas išrūpino geras patalpas (Bendruomenė savo patalpų neturi): raštinę, biblioteką ir posėdžiams kambarį. Kitame Don Bosco kiemo gale yra didelė salė, kuria gali naudotis Bendruomenė didesniems susirinkimams, o jaunimas — tautinių šokių repeticijomis.

1979 m. rugpjūčio 5 d. įvyko pirmosios Karako lietuvių bendruomenės skirtos pamaldos naujoje buveinėje. Mišios buvo atlaikytos kunigų koplytėlėje. Mūsų tautiečių prisirinko kelios dešimtys.

Kun. A. Perkumas Don Bosco kolegijoje eina dvasios vado, o priešais esančioje „Avilos“ ligoninėje — kapeliono pareigas.

Po pamaldų visi dalyviai buvo pakviesti į inž. Broniaus Deveikio ir jo žmonos Ninos paruoštus užkandžius — pietus. Inž. Broniaus Deveikio šeima yra pasižymėjusi savo duosnumu lietuvių bendruomenės veiklai. Visi lietuviškos bendruomenės reikalai yra jo šeimos paremiai aukomis. Turi išmokslintą dukrą Ritą, kuri yra gimusi Venecueloje, bet susipratusi tėvelių dėka laisvai kalba lietuviškai. Inž. Br. Deveikis, atvažiavęs į Venecuelą, metėsi į prekybą, kuri ilginiui gražiai suklestėjo. Br. Deveikis yra a. a. istorikės dr. Jonės Deveikės brolis. Skaito ir remia lietuvišką spaudą, dalyvauja Bendruomenės veikloje, niekuomet neatsisako atlikti Bendruomenės darbų, jei yra prašomas. Jo žmona Nina remia religinę veiklą, tuo būdu palaiko bei stiprina lietuviškumą. Tokios vaisės po lietuviškų pamaldų pas mus praktikuoja

mos kas mėnesį, keičiantis vaišintojų šeimai. Po pamaldų mūsų tautiečiai turi progos pasibendrauti ir pasidalinti išpuoliais bei mintimis.

I šias pamaldas ir vaišes atvyko iš Kalifornijos atvažiavęs svečias Santa Monikos Lietuvių Bendruomenės apylinkės pirm. inž. Modestas Kevalaitis. Jis atvažiavo į Venecuelą tarnybos reikalais, siunčiamas bendrovės prižiūrėti Venecueloje statomos naftos valyklos. Čia išbus keturias savaites.

Malonu turėti svečių, kuris taip labai domisi Venecuelos Lietuvių Bendruomenės veikla. M. Kevalaitis yra vedęs rašytojo Balio Sruogos brolio Kazio dukterį, augina sūnų ir dukrą. Atvažiudamas į Venecuelą, jis jau turėjo keletą adresų, kuriuos jam buvo įteikę „I Laisvę“ redaktoriaus Juozas Kojelis. Pastarasis prieš kelerius metus lankėsi Venecueloje.

Svečiui stengėmės parodyti įdomesnes sostinės ir jos apylinkių vietoves. Nuvežėme į vokiečių koloniją Tovar, kuri yra išlaikiusi stilingą bavarų statybos stilių. Tovar kolonija yra už 60 km nuo Karako. Lietuviš Redneris ten turi vieną geriausiai viekančių viešbučių ir restoraną. Supažindinome svečią ir su kitomis turistinio pobūdžio vietovėmis kalnuose. M. Kevalaitis turėjo progos susipažinti ir su lietuviškų šeimų gyvenimu jų namuose.

Kun. A. Perkumas į Katalikų Federacijos suvažiavimą Čikagoje paskyrė iš Venecuelos topografa Antaną Baroną. Jis su šeima gyvena kaip atsisikrėliai nuo lietuvių bendruomenės — apie 400 km nuo Karako, kur niekadoms netenka išgirsti lietuviško žodžio. Nors visa šeima gyvena svetimoje aplinkumoje, bet kalba laisvai lietuviškai. Jaunesnieji vaikai dar studijuoja universitete. Viena dukra šiais metais baigė Vasario 16 gimnaziją Vokietijoje. Vyresnioji duktė pabaigė dantų gydytojos mokslą ir iškėjo už lietuvių Ričardą Zavadską, kuris uoliai dalyvauja lietuviškoje veikloje.

DANUTE MUSTEIKYTĖ ir ANDRIS RANKIAI, susituokę katalikų šventovėje Buffalo, N.Y. Abu yra baigę kolegijas, dirbė Ekvadore kaip JAV „Taikos Korpo“ nariai. Ten susipažino ir, sugrįžę į JAV, sumainė auksos žiedus. Vestuvinė puota įvyko D'Youville kolegijoje, kur nuotakos tėvas dr. Antanas Musteikis profesoriauja. Jaunieji apsigyveno Portlande, Ore.

ROMO VAŠTOKO FONDO KOMITETAS

praneša, kad dr. R. Vaštoko rinkiminiam vajui paremti 1979 m. balandžio-gegužės mėn. buvo surinkta iš viso \$5947.00.

Fondo rėmėjai — \$300: M. Girčenė, Toronto Lietuvių Namai; \$200: V. Petrušis, Toronto Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvas.

\$100: A. Ankus, N. Ankus, dr. M. Arštikaitytė-Ulečienė, B. Barauskas, F. Bellis, dr. S. Čepas, E. Čuplinskas, dr. A. Dailydė, E. Delkus, C. Delkus, V. Fontier, S. Jagėla, E. Jasiūnienė, dr. C. Jony, dr. S. Kazlauskas, L. Kirklis, V. Kulnys, G. Kurpis, S. Kuzmas, B. Laucys, N. Liačus, D. Manglicienė, A. Mickevičius, V. Motnvilas, J. Palsys, J. Pulianauskas, A. Simanavičius, R. Sonda, A. Spudas, J. Stankus, V. Staškevičius, G. Stonkus, dr. J. Sungaila, G. Sernas, V. Šipelis, dr. A. Valadka, E. Vaštokienė, S. Vaštokas,

Romo Vaštoko Fondo Komitetas

PADEKA

Nuoširdus ačiū visiems, kurie taip duosniai rėmė rinkiminį mano fondą. Esu didžiai dėkingas taip pat ir fondo komiteto nariams, kurie per trumpos laiko atkarpė mano darbus.

Su Šveicarijos lietuvių atstovais. Iš kairės: A. BALASAITIENE, dr. A. KUSLYS, SLB pirmininkas, E. GERUTIENE, dr. A. GERUTIS

Parama Lietuvos laisvinimui

Aukos Tautos Fondui Toronte ir apylinkėse nuo š.m. kovo 1 iki rugpjūčio 1 dienos

\$500.00: John Smits; \$100.00: B. B. Cepauskai, K. S. Gečai, J. Gustainis, V. H. Juškevičius, J. H. Lasiai, Br. Mackevičius (\$10), vaist. J. Margis, Tėviškės Ažuolas, dr. M. J. Uleckas, J. J. Varkavičiai.

\$50.00: Anic. Ald. Lukošius (\$15), E. F. Pawelko, H. A. Stepaicius; \$40.00: E. Kuchalskis; \$35.00: dr. J. Slivinskis; \$30.00: Bronė, Galinis, B. Savickas; \$28.00: A. Juzeliūnas; \$25.00: inž. P. Lelis, J. M., A. Mikšienė, V. Petraitis (\$10), V. P. Rasiulis.

\$20.00: L. Alekna, Arūnas Dailydė, V. A. Genčius, R. Kymanas, E. Kondratas, Aloyz. Kuolas, Siliai, E. Svėgždienė, J. Zakas, A. Zilėnas.

\$13.00: S. Stasiulis; \$10.00: A. Čepaitis, V. J. Dagilai, S. Kliauka, J. M., J. Neškaitis, E. Sudikas (\$10), Vl. Saltmiras (\$20); \$5.00: J. Venslovaitis; \$2.00: K. Cincius.

Organizacijos — Institucijos — vienetai

Agency Ltd., Medžiotų ir Žuklautojų Klubas „Tauras“; \$50: Mažosios Lietuvos Moterų Draugija, Toronto Lietuvių Namų Moterų Būrelis.

Madoc, Ont.

\$50.00: R. Vaštoka (\$25).

Oakville, Ont.

\$10.00: M. Ramanauskas.

Auka Tautos Fondui — laisvės spindulys Lietuvai.

Nuoširdžiai dėkojame visiems aukojusiems. Dar daug lietuvių Toronte ir apylinkėse yra neati davę š.m. aukos Tautos Fondui. Amžių būvyje daugelis lietuvių tautos sūnų paukojo savo gyvybę už Lietuvos laisvę. Semkimės stiprybės iš praeities. Savo auka Tautos Fondui padėkime pavergtiems broliams tėvyneje grąžinti Lietuvai laisvės dienas.

Tenelieka nė vieno lietuvių, neatlikusio pareigos savajam kraštui — Lietuvai!

Prašome aukas Tautos Fondui siųsti žemiau nurodytu adresu:

Tautos Fondo Toronto atkovoje 6 Constance Street, Toronto, Ont. M5S 1A5

1979. 12. 10. Dreshon, Ont.

Neišleidžia Daunoro

Čia spausdiname solisto Vaclo Daunoro raštą sovietinei valdžiai Lietuvoje. Jame autorius išdėsto savo skundą, neturėjimą sąlygų dirbti Lietuvos teatre, diskriminaciją ir prašo leidimo išvykti Italijon. Deja, iki šiol leidimas nėra gautas ir gyvenimo sąlygos nėra pagerėjusios.

RED.

TSSR AUKŠČIAUSIOSIOS TARYBOS PREZIDIUMO PIRMININKO PAVADUOTOJUI, LIETUVOS TSR AUKŠČIAUSIOSIOS TARYBOS PIRMININKUI DRG. A. BARKAUSKUI

Lietuvos TSR liaudies artisto visasąjunginio ir tarptautinių vokalistų konkursų laureato, docento DAUNORO V. V.

PAREISKIMAS

Gerb. Pirmininke, drįstu kreiptis į Jus šiuo labai man gyvybiškai svarbiu reikalu. Ši liūdina istorija, kurią noriu Jums pasakoti, prasidėjo 1975 m. rugsėjo 12 dieną, kai gavau iš Lietuvos TSR Valstybinio Akademinio operos ir baleto teatro direktoriaus raštą Nr. 582, kuriuo buvau nepagrįstai apkaltintas. Nuo to nelemto rašto gavimo dienos praėjė treji metai buvo pilni skausmo, šmeižto, patyčių, nepagaltingai sužlugdyti mane kaip operos dainininką ir išmesti į šiukšlyną, nubraukti visus mano praeities laimėjimus, palaužti moralškai ir materialiai mane ir mano šeimą.

Ir štai 1975 m. lapkričio mėnesį atrodė viskas susitvarkys, kai Lietuvos KP Centro Komiteto pirmojo sekretoriaus drg. P. Griškevičiaus patiriamas nuėjau į Lietuvos TSR Kultūros Ministeriją, kur turėjo įvykti pokalbis su ministerijos vadovais ir kitais atsakingais respublikos kultūrinio fronto darbuotojais. Deja, apibūso dalykiško pokalbio nebuvo. Tada iš augštas pareigas einančių draugų sužinojau, jog esu apolitiškas, amoralus, girtuoklis, atskaldinys, ir išgirdau daug kitokių užgaulių epitetų. Mūsų "pokalbį" užrašė Meno valdybos darbuotojas Cirinskis.

1975 m. gruodžio mėnesio 23 dieną man grįžus iš gastrolių po Švedijos ir Italijos teatrų, "GOSKONCERTO" darbuotojas Ivanovas pasakė, kad mūsų operos ir baleto teatro direktorius perdavęs respublikos Vyriausybės nuomonę, jog yra uždraustos gastroliės į užsienį. Apie tai pranešiau Lietuvos TSR Kultūros Ministerijai. Jo pažadas ištaisyti klaidą liko be atsako.

1976 metų pavasarį, nebegalėdamas pakęsti šlykštus teroro iš teatro vadovybės pusės, buvau priverstas atsakyti vienintelio mano gyvenimo tikslo — tarnauti operos menui Lietuvos TSR Valstybinei operos ir baleto teatre.

1977 metų pavasarį buvau pakviestas gastrolių į Kubą (1977 m. rugsėjo) — lapkričio mėnesiuose) ir į Lenkiją (1978 m. vasario mėnesyje), bet dėl nežinomų priežasčių buvau neišleistas. 1978 m. balandžio mėnesyje buvau gavęs iš JAV pakvietimą dainuoti rečitali (Department of Music, Williamstown, Massachusetts 01267). Deja, ir šiuo atveju taktiškai buvo parodyta, jog panašiais mano reikalais kreiptis yra beviltiška.

1978 m. pavasarį, tarpincaujant Lietuvos TSR Ministrų Tarybos pirmininko pavaduotojui drg. A. Česnevičiui, kreipiausi į Lietuvos KP CK su prašymu išvykti stažuotis į ACCADEMIA NAZIONALE DI SANTA CECILIA Romoje. Ir čia man buvo atsakyta.

Iki šiol nežinomos priežastys arba kaltė, kodėl man nebuvo suteiktas TSSR liaudies artisto vardas, nors buvau pristatytas du kartus?

Nuo 1976 m. liepos mėnesio manęs nebeprasieikia kaip kurie kvietimai dainuoti, privatiems laiški, telegramos bei sveikinimai iš užsienio.

Panašių faktų būtų galima suminėti labai daug. Manau, kad mano kaip dainininko ir žmogaus diskriminacija, palyginus

su panašios kategorijos Lietuvos TSR menininkais, išėjo iš visokių ribų.

Drįstu pastebėti, jog per palyginus trumpą laikotarpį TSRS vokalio meno srityje kaip dainininkas pasiekiau reikšmingų rezultatų: tapau visasąjunginio Glinkos ir tarptautinio Čaikovskio vardo vokalistų konkursų laureatu, o Tulūzos miesto, Prancūzijoje, pasauliniame vokalistų konkurse tapau "GRAND PRIX" laimėtoju. Dainavau rečitalius, koncertus ir operų spektaklius žymiausiuose TSRS ir pasaulio teatruose bei koncertinėse salėse: Maskva, Leningradas, Kijevas, Minskas, Ryga, Talinas, Kišeniovas, Dušambė, Taškentas, Helsinkis, Stockholmas, Londonas, Paryžius, Roma, Milanas, Kairas, Niujorkas, Čikaga, Bostonas, Losandželas, Montrealis, Torontas, Sofija, Bukareštas, Budapeštas, Praha, Rytų Berlynas, Varšuva ir t. t. (jau vien reikiška Milano LA SCALA teatras, kuriame tik keletui TSRS dainininkų teko laimėti dainuotai).

Irašyta ir išleista keliolika mano įvairaus dydžio plokštelių, kurios parduodamos šalyje ir už jos ribų, o kur dar padaryti radijo įrašai šalyje ir užsienyje. Galima paminėti dar ir tai, kad jau daugiau kaip du su puse metų dėl mano nežinomų priežasčių neišleidžiama paskutinė plokštelė-gigantas, kurios maketas Maskvoje buvo ypatingai gerai įvertintas.

Negalima nepriminti mano pedagoginio darbo rezultatų. Per dešimtį darbo metų Lietuvos TSR konservatorijoje paruošiau eilę gabių dainininkų, kurie šiandien teisėtai užima pirmaujančių dainininkų padėtis Lietuvos TSR operos teatre, sėkmingai gastroliuoja TSRS teatruose, koncertinėse salėse bei gastroliuoja užsienyje. Galėčiau dar ir dar tęsti savo darbo rezultatų statistiką. Visa tai buvo padaryta Tėvynei — kruopščiai, įtempto, nuoseklaus darbo dėka, netausojant sveikatos, kad kuo plačiau pasaulis susipažintų su TSRS vokalio meno pasiekimais. Ką gi, kai nėra objektyvaus mano darbo vertinimo, tenka, pametęs visą kuklumą, priminti pačiam.

Ir štai jums rezultatas: kada pasiekiau sąjunginį ir tarptautinį pripažinimą, kada užsienio impresarijai pradėjo asmeniškai manęs pagedauti, kada esu pačiame kūrybinių jėgų žydėjime, — sunkus kūrybinis kelias, ateitis, o svarbiausia — gyvenimo tikslas buvo lengva ranka nubrauktas. Man tiesiog koku dėsni faktus, niekinančius mano kaip dainininko ir žmogaus orumą. Su panašia mintimi visa tai išdėstyti pareiškime kovojau, kol nepajutau realaus papuosi į Jus kaip į aukščiausią vojaus sveikatai, o tuo pačiu pražūtingos perspektyvos savo šeimai.

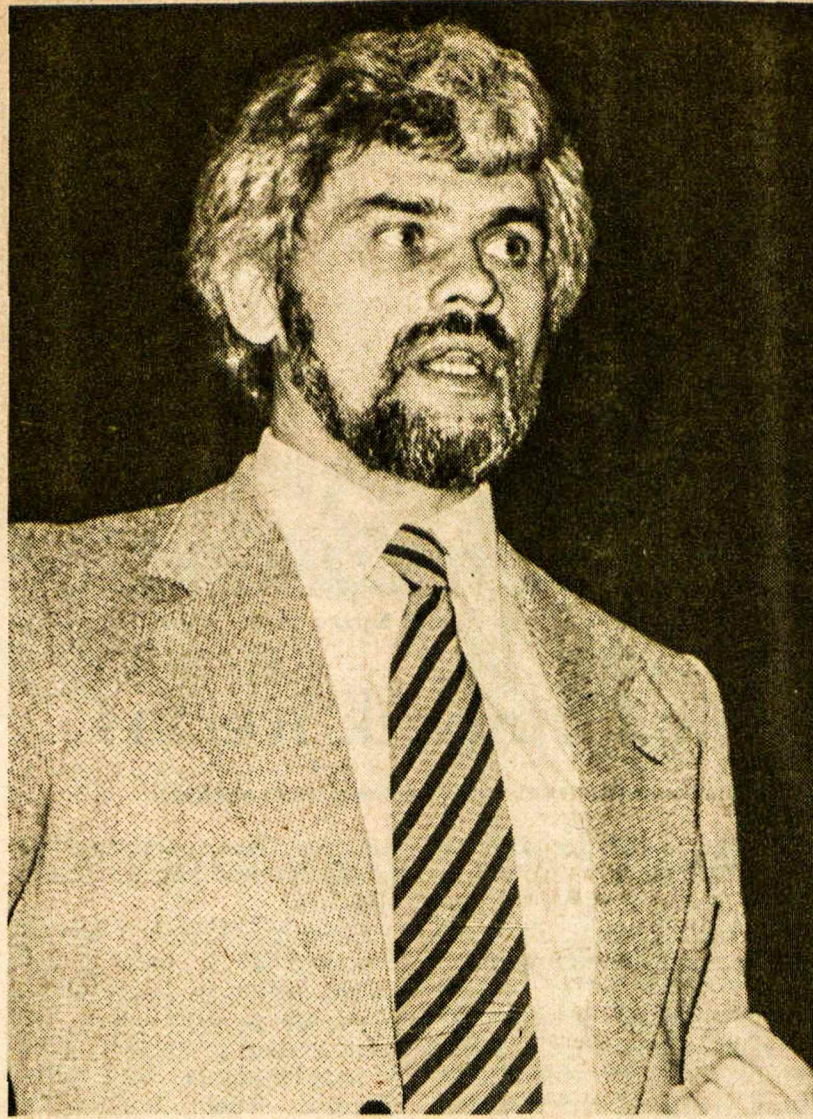
Ryšium su susidariusia beviltiška padėtimi bei moraline ir materialine desperacija, kreipiausi į Jus kaip į aukščiausią valstybinės valdžios organo vadovą išleisti gyventi į Italijos valstybę mane, mano žmoną Zvikaite Marijoną — Gražina, Liudviko, gimusią 1938 m. vasario 4 dieną Kauno mieste, sūnų Daunorą Tomą, Vaclovo, gimusį 1965 m. kovo mėnesio 12 dieną, ir sūnų Daunorą Vaclovą, Vaclovo, gimusį 1973 m. gegužės mėnesio 21 dieną, Vilniaus mieste.

Manau, kad Italijoje kaip pasaulinio operos meno centre, rasiu tinkamą dirvą save išreikšti kaip operos ir tik kaip operos profesionalu dainininku.

1978 m. spalio 2 d. Lietuvos TSR 1. a. V. Daunoras
Mano adresas: VILNIUS, Vy-
kinto gt. 27, butas 12

Lietuviška baldų dirbtuvė Toronte

Daroml nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGIA KAINA.
P. LUBYS. Tel. 638-3171, 663-9096

Žymusis režisiorius JONAS JURASAS, neseniai emigravęs iš okupuotos Lietuvos, ir JAV se reikiškiai kaip režisiorius amerikiečių teatruose. Naujausias jo režisuotas veikalas buvo S. Becketto "Baigmės žaidimas" Providence, R.I., mieste

Nuotr. K. Cikoto

Lietuviškas ačiū Urugvajui

Urugvajaus lietuviai š. m. birželio 10 d. Montevideo mieste paminėjo 50 metų sukaktį nuo pirmųjų atėvių atvykimo. Uoste buvo surengtos iškilnės, kuriose dalyvavo valdžios, kariuomenės ir miesto atstovai. Jie išklaušė kalbas ir gerėjo minime lietuvių programą. Čia spausdiname lietuvių atstovo kalbą — jos vertimą, RED.

Valdžios ir kariuomenės atstovai, svetimų kraštų diplomatai — Argentinos, Brazilijos ir Jungtinių Amerikos Valstybių, lietuvių tautiečiai imigrantai, ponios ir ponai!

Išklaušė Urugvajaus ir Lietuvos himnus, valstybinio laivyno orkestro labai gražiai sugrotus, lyg būtų malda šio iškilmingo akto pradžiai, akto, kuriame lietuvių imigrantai, paminėdami penkiasdešimt metų nuo atvykimo į Urugvajų, panorėjome suruošti savo šventę kaip tik toj pačioj vietoj, kurioj visi imigrantai, atplaukę į šį kraštą, pirmą kartą savo kojomis paliečia šią žemę.

Mintyje sujieškokime Lietuvą, kraštą prie Baltijos jūros, su savo tūkstantmetine istorija, apsuptą Rusijos, Lenkijos ir Vokietijos valstybių, su savąja kalba, kultūra ir papročiais. Šiandien mūsų tėvynė neturi laisvės, mūsų tautiečiai yra išsimėtę visame laisvame pasaulyje, vieni karo išbėkštė, kiti laisva valia išvykę. Tarp jų esame ir mes, lietuviai, kurie iškilmingai minime šį penkiasdešimtmetį.

Anais laikais, tarp 1927 ir 1932 metų, atvyko tūkstančiai jaunų vyrų ir moterų, daugiausia ūkininkų vaikai, pilni netikrumo, bet vedini troškimo dirbti ir pagerinti savo gyvenimą. Jų drebančios kojos pirmą kartą atsistojo ant šios palaimintos žemės.

Šiame krašte radome namų židinio šilumą, ramybę ir geresnio išikūrimo galimybes, lygiai kaip ir tikrieji šios Artigo žemės vaikai.

Praėjo penkiasdešimt metų, ir anie tų laikų jaunuoliai, jaunuolės vieni yra žilaplaukiai, kiti jau guli po žeme. Tie, kurie dar turime jėgų, nepaisant metų naštos, penkiasdešimt metų

pragyvenome šiame mums brangiam Urugvajuje. Čia dalyvaujantiems valdžios atstovams ir šiai didžiai miniai urugvajiečių, kurie klausosi mūsų žodžių, norime išreikšti savo dėkingumą.

Bet užtenka jau žodžių. Tikime, kad geriausias būdas palaukti draugystei tarp lietuvių ir urugvajiečių yra per folklorą, kuriuo mes netrukus pasigėrėsime, palydinti muzikiniu kariuomenės vienietui ir diriguojant majorui Altamir Martinez. Tolimoji mūsų tėvynė Lietuva neša jungą, kurį kilnūs šio krašto vaikai sugebėjo sustabdyti kaip tik laiku. Istorija paliudys Lietuvos himno žodžius: "Lietuva, tėvyne mūsų, tu didvyrių žeme, iš praeities tavo sūnių te stiprybė semia".

Prieš užbaigiant, leiskite man viešai padėkoti Nacionalinei Armadai, kuri per savo viešųjų santykių skyrių prisidėjo prie mūsų švenčių ir be kurios šis aktas nebūtų pasiekęs reikalingo iškilmingumo. Laivynui ir miesto valdybai čia atstovaujantiems, spaudai, folkloriniam sambūriams "Cimarrones", "Azuolynui", "Rintukams" ir jų vadovams, kurie savo meniškais sugebėjimais, galima sakyti, yra šių iškilmių pagrindiniai atlikėjai, reiškiamie nuosirdžiai padėką.

Per šiame akte dalyvaujančius valdžios atstovus ir šio krašto žmones noriu išreikšti mūsų pasigėrėjimą ir padėką tautai kuri, gyvendama savo didvyrio, tautos formuotojo Jose Artigas dvasia, nepripažįsta Lietuvos okupacijos, įvestos jėga.

Reikia pažymėti, kad Urugvajus yra viena iš kelių valstybių pasaulyje, kuri, suteikdama pilietybę svetimšaliams, nereikalauja, kad jie atsisakyti savo natūralios pilietybės.

Don Hugo Marquez, vyriausias laivyno komendantė, valdžios atstovai ir šio akto dalyviai, priimkite ir perduokite kitiems šią mūsų padėką, kurią išreiškia simboliškai mūsų išlėpimas iš laivo. Vytautas Dorėlis

Kanadoje grupė filmo menu besidominčių žmonių planuoja paruošti filmą "Petruška", kuriame numatomas ir Kanados baleto dalyvavimas su garsiojo šokėjo NUREJEVU. Nuotraukoje — architektė SANDRA KYBARTAITĖ pasitarime su Nurejevu ir kitais asmenimis Niujorke

Gintarietės Winniepego "Folkloramoj"

GIEDRĖ PAULIONIENE

Kaip ir Toronte, Winniepege kasmet rengiama tautybių savaitė — "Folklorama". Šių metų Winniepego "Folklorama" įvyko rugpjūčio 12-18 dienomis. Joje dalyvavo vengrai, prancūzai, karibiečiai, kiniečiai, čiliečiai, kroatai, olandai, airiai, vokiečiai, graikai, indiečiai, japonai, ukrainiečiai, lenkai, libaniečiai, lietuviai, angliai (Britanijos imigrantai), Kanados indėnai, filipiniečiai, portugalai, latviai, italai, rumunai, švedai, skotai, korėjiečiai, serbai, žydai, slovakai ir slovenai. Lietuvių paviljono programai atlikti buvo nuvykusios iš Toronto "Gintaro" ansamblio dainininkės — D. Jokūbaitė, R. Gustainytė, Z. Šilinkaitė, B. Nakrošytė, S. Zenkevičiūtė, L. Kaminskienė, R. Kaminskaitė, akordeonistas A. Kaminskas ir dainininkė vadovė Giedrė Paulionienė.

Dainuojam lėktuve

Ilgai planuota ir laukta gintariečių kelionė į Winniepegą prasidėjo ankstyvą rugpjūčio 11 d. rytą, kai dainininkės, tėvų ir pažįstamų palydėtos, sėdė į "Air Canada" lėktuvą, ne nenujausdamos, kokius gilius pėdsakus paliks ši kelionė ne tik Winniepego lietuviams, bet ir joms pačioms.

Kai įsėdome į lėktuvą, tuoj atkreipėme keleivių dėmesį savo naujomis uniformomis. Atrodėme lyg kito kurio nors lėktuvo palydovės. Jaunesnieji keleiviai net klausė: "Kur yra ta nuostabi lėktuvų linija "Gintaras". Lėktuvui pakilus, pilotas per garsiakalbį mus pristatė ir pasveikino, paprašydamas padainuoti ką nors lietuviško. Bandėme tą jo prašymą patenkinti, bet nežinau ar jis ką nors per motorų triukšmą girdėjo.

Tautiečių sodyboje

Po poros valandų mes buvome jau Winniepege. Aerodrome mus pasitiko KLB vietinės apylinkės valdybos pirm. V. Januška ir Jurgis Valaitis, pagrindinis šios išvykos organizatorius. V. Januška mus pakvietė poilsioti į savo sodybą, esančią beveik Winniepego priemiestyje. Pakeliui pravažiavome miesto dalis, buvusias apsemtas šio pavasario potvynio. Red River vanduo tuo metu buvo pakilęs 45 pėdas. Pravažiavome tiltą, kuris buvo pakilęs nuo upės panašiai kaip Toronto Bloor tiltas per Humber upę. Potvynio metu tas tiltas buvo vandens apsemtas. Jau tą pačią pirmąją dieną p.p. Janušukų ūkyje į mus padvelkė Winniepego lietuvių nuosirdumas, lydėjęs mus visą savaitę. Čia susipažinome ne tik su jų piktą gaidžių ir garsia žąsimi, bet ir buvome ištiesai vaišinamos balandėliais, lietuviška duona, vietinių grybų patiekalais ir midumi. Naktis, nors ir patogiosios guoliuose, buvo nemaloni, nes rūpėjo sekančią dieną įvykstanti didžioji repeticija su kitomis tautybėmis.

Tūkstančiai klausytojų

"Folkloramos" atidarymas įvyko sekmadienį Centennial Hall salėje. Nors drąsos, ir turėjome, bet neįjaukiai pasijuto me pamačiusios, kad pilnoje salėje jau sėdėjo apie 2500 žmonių, o pora šimtų dar beviltiškai laukė prie durų. Prie koncertą įvykusiame priėmime teko susipažinti su koncerte dalyvavusiais didžiaisiais: Kanados gubernatoriumi Hon. Ed. Schreyer su ponia, miesto švietimo direktoriumi, miesto burmistru, Folk Art Council direktoriumi ir kitais.

Išėjusios į didžiulę sceną ir pamačiusios minią žiūrovų prieš save, pasijutome lyg mažai akmenėliai jūroje, bet greit įgavome drąsos ir pradėjome austi lietuviškų dainų juostą, pradėdamos su "Ko liūdi, berželi?" ir "Oi žiba žiburėlis". Palengva mūsų ir salės nuotaika kilo, o kai baigėme visiems žinoma anglišką dainą, netgi kažkurie iš salės dainavo su mumis. Ne tik mus, bet ir visus pagavo pakili nuotaika.

Tuo mūsų pasirodymas nesibaigė. Atidarymo koncertui pasibaigus, buvo pristatyti atskirų paviljonų "burmistrai" ir "karalaitės" (lietuvių Vilniaus paviljono burmistru buvo J. Valaitis, karalaitė — C. Kuraitė). Po to tą pačią programą teko kartoti Vilniaus paviljone, įruošame lietuvių Sv. Kazimiero parapijos salėje, pasipuošusioje lietuvių tautodailės para-da. Po koncerto nei nuovargis, nei karštis nesulaikė gintarietės.

Toronto "Gintaro" dainininkės aerodrome, pasirošusios kelienei į Winniepegą. Viduryje — jų vadovė GIEDRĖ PAULIONIENE. Nuotr. A. Kaminsko

Čių nuo įsijungimo į vietinių lietuvių pasilinksminimą: jos vedė net nuo stalų tautiečius į dainą bei šokį "Suk, suk rate-lij".

nas bei šokius. Tą dieną mūsų visas pietums į "Holiday Inn" pakvietė p. Demereckienė ir p. Marozienė.

Vilniaus paviljone

Televizija bei radijas

Nuo pirmadienio atvėso oras, bet neatvėso mūsų darbas. Dabar kiekvieną vakarą turėjome atlikti programą Vilniaus paviljone, o atliekamu laiku mezgėme pažintis su tautiečiais ir lankėme kitų tautybių paviljonus. Pirmadienį Vilniaus paviljone mūsų laukė vietinės televizijos atstovai, padarę pasikabėjimą su "burmistru" ir "karalaitė". Tie pasikabėjimai ir mūsų dainos buvo perduotos Winniepego miestui ketvirtadienio vakarą. Šalia televizijos, radijo stotis CBC FM perdavė mūsų dainavimų per savo tinklą. Vietinis dienraštis "The Winnipeg Tribune" gražiu žodžiu paminėjo lietuvių paviljoną, pažymėdamas, kad jo programos atlikėjos buvo augšto ūgio blondinės su gražiom kasom.

Parapijos sodyboje

Antradienį nuo dainavimo atliekamu laiku buvome Winniepego Sv. Kazimiero lietuvių parapijos klebono kun. J. Bertašiaus viešnios. Pasikvietę ir parapijos sodybą, pats pavaišino pietumis, padedamas Vidos Balčionaitės ir Marijos Timmermanienės, aptarnaudamas stalus. Smagu buvo išvažiuoti už miesto į saulėgrąžų laukus, pasižiūrėti Lake Manitoba vaizdais, atsistėti ant "lietuviškų" šieno kupetų ir paragauti šviežių agurkų su medumi iš klebono daržo. Bet šalia smagumų ir skanėstų, buvo ir liūdina... Šis ūkis seniau buvo pilnas gyvybės. Čia skambėjo dainos ir jaunimo juokas lietuviškoje gegužinėse, stovyklose, iškylose. O dabar... tylu ir tuščia. Tik medyje įrengta lietuviška koplytėlė ir nuogi vėliavų stiebai primena buvusią praeitį. Taip ir prisiminė dainos žodžiai: "Viskas praėjo čia"... Padainavome lietuviškų dainų, tikėdamos, kad jos čia nebus paskutinės.

Trečiadienį turėjome oficialų vizitą pas Winniepego burmistru. Jis pasirašė į mūsų atsimininkas knygą ir įteikė kiekvienai po miesto ženklelį. Mums visoms buvo suteikta garbė pasirašyti miesto garbės svečių knygoje. Ta proga įteikėm burmistru įremtą "Gintaro" ženklą. Po poros dienų jis su savo garbės svečiais atsilankė Vilniaus paviljone ir įsijungė į mūsų dainavimą.

Toronto "Gintaro" ansamblio dainininkės, koncertavusios Winniepego tautybių savaitėje "Folkloramoje", kurioje veikė ir lietuvių paviljone "Vilnius". Pirmoje eilėje iš kairės: L. Kaminskienė, B. Nakrošytė, Z. Šilinkaitė, C. Kuraitė — "Vilniaus" paviljono karalaitė; antroje eilėje: R. Kaminskienė, D. Jokūbaitė, S. Zenkevičiūtė, R. Gustainytė. Apačioje: gintarietės su Winniepego lietuvių veikėjais. Iš kairės: KLB Winniepego apylinkės pirm. V. Januška, "Vilniaus" burmistras J. Valaitis, "Gintaro" dainininkė vadovė, "Vilniaus" karalaitė C. Kuraitė, klebonas kun. J. Bertašius A. Kaminskas

Old Mill Tailors

Vyriškų ir moteriškų drabužių siuvėjas

7 Riverview Gardens RUDI H. SCHNEIDER
(Bloor ir Jane)
Toronto, Ont. M6S 4E4 Telefonas 769-9535

Lietuvos vokiečių kultūros žurnalo "Die Raute" vasaros numerio pirmas psl. skiriamas Palangai ir jos gražiai Baltijos jūros pakrantei. Rašytoja E. Josephi (jos dukrai mirus, "Rūtos" red. reiškia jai užuojautą) mini grafo Tiškevičiaus dvarą, kurio savininkai stengėsi puošti dvarą, įrengdami jame religinį centrą, primenantį Lurdą su Marijos statula.

Baltijos jūros pakranteje švyti baltutis smėlis, kuriame nesimatė ir mažiausio akmenėlio, o gražuose vasarnamiuose gyveno valstybės prezidentas ir jo ministrai. Palangos vaistinė buvo vokiečių rankose. Ne gausi Palangos evangelikų bendruomenė, prieš nupirkdama šventovę, sekmadieniais rinkdavosi į vaistinės namus, kur didžiausiam kambaryje buvo įrengiamas papuoštas gėlių altorius, sustatomi suoliai. Tuo pasirūpindavo namo šeimininkė. Rašytojos E. Josephi akys dar ir šiandieną stovi vaistinėms, kuris savo patarimais gydydavo visus skausmus, kaulius, saulės nudegimus įvairiais vaistais.

Apie Vilniaus un-to sukaktį rašo Povilas Rėklaitis, kartu primindamas skaitytojams, kad augtų mūsų sostinės mokykla yra seniausia Sov. Sąjungoje, nes Tartu un-tas buvo įsteigtas 1640, Maskvos — 1775.

Vilniaus un-to įsteigimą autorius sieja su kalvinizmo plėtimusi Lietuvoje, su Vilniaus vysk. V. Protasevičiaus iniciatyva pakviesti į Lietuvos sostinę jėzuitus. Žydėjimo laikotarpį autorius laiko 1803-1831 m., kai universitetas buvo ypatingoje caro globoje. P. Rėklaitis primena tris skirtingus un-to laikotarpius: 1. jėzuitų akademijos, skleidusios barokinę ka-

talikų kultūrą; 2. pojęzuitinį — klasicizmo, kuriame iškylo astronomas Počebuto, gamtininkas Jundila, Stuoka-Gucevičius; 3. eiaristinį, kurio metu mokslo personalas veikė lenkiškos ideologijos linkme. Čia minėtinos Lelevelio, A. Mickevičiaus, J. Slovackio pavardės. Pabaigoje autorius sako, kad šiandieninis un-tas, nors yra sovietinis, tačiau turi lietuvišką antspalvį.

Iš trumpesnių žinių minėtina informacija apie lietuvišką vakarą Brilone, dalyvaujant lietuvių tautinių šokių grupei ir pasikaitininkui kun. K. Senkui, kuris kalbėjo apie Nemuno kraštą. Gan plačiai minima Lietuvos vokiečių gegužinė prie Frankfurto (laikraštis ir rašo lietuviškai "gegužinė"), didelis saskrydis Ruhro apy. gyvenančių Lietuvos vokiečių.

Taip pat "Die Raute" praneša, kad Lietuvoje šiuo metu gyvena apie 4.500-5.000 vokiečių, o Sv. Petro ir Povilo šventovėje Vilniuje pamaldos laikomos lietuvių, lenkų ir rusų (?) kalbomis. Karaliaučiuje nėra vienos katalikiškos šventovės. Evangelikų šventovės Tauragėje vargonai sugėdę ir laukia pataisymo.

Labai platus Vokietijos Raudonojo Kryžiaus pajėškiojimų skyrius, ypač vaikų, kurių dauguma, giminių ir artimųjų žiniomis, 1946-1947 m. iš Rytprūsių iškeliavo Lietuvon. Dauguma jų vaikų yra gimę 1938-1939 m. badmečio laikotarpyje. Jie duonos kėsnio jėškodavo Lietuvoje. Motina M. Bower 1947 m. atvyko į Kauną ir savo dukrą atidavė katalikų prieglaudai. Jos žinios, dabartinės dukros pavadė esanti Beverita (greičiausiai Beveratė, K.B.).

Ar nevertėtų Vokietijos Raud. Kryžui tokius apmokėtus skelbimus duoti išeivijos lietuvių spaudai?

"Peteliškių sala" Antro Mildos Kvietytės knygelė vaikams

PR. NAUJOKAITIS

Anksčiau išleista Mildos Kvietytės knygelė "Kaluose" jaunųjų skaitytojų ir jų mamų buvo sutikta su palankumu. Pasisekimo padarė, autorė parašė ir išleido antrą knygelę vaikams "Peteliškių sala". Knygelė patraukia akį dail. Ados Korsakaitės-Sutkuvienės pieštu ryškių spalvų viršeliu. Ir knygelės pasakojimas puošia bei paryškina tos pačios dailininkės piešinius. Aštuonis knygelės kūrinius autorė pavadino pasakomis ir vaizdeliais.

Pasakojimų veiksmas vyksta dažniausiai miestieškoje namų aplinkoje: kambaryuose, sodelyje, gatvėje prie namų, parke. Veikėjai yra geri vaikai: dažniausiai broliukas ir sesutė, jų tėveliai, rečiau — močiutė, senelis. Vaizduojami įvykiai taip pat imami iš vaikiškų interesų: ratas, dovanėlės pirkimas tėvo dienos proga, berniuko vardadienis, benamio šuns globa, draugystė su prisijaukinta laukine antimi.

Pasakiško elemento yra tik keliuose pasakojimuose. Daugiausia fantazijos yra tituliname pasakojime "Peteliškių sala". Iš liaudies pasakų čia pasiskolintas stebuklingasis staltiesis, kuris paprašytas, ištarus burtažodį, pasidengia skaniais valgiais. Čia įpinta ir Sibiro

tremtis, kelionė erdvėse stebuklingu vežimėliu. Vaikams padeda antys ir naras. Pasakos elementai čia beveik pakankamai suldyti su tikrove. Kitiuose pasakojimuose pasitaiko staigų iš vienos plotmės į kitą persikėlimą. Pvz. benamio šuns Dagio pasipasakojimas vaikui savo vargingos kelionės yra lyg nesuderintas su viso vaizdelio realistine turiniu. Kelia abejonių ir psichologinis dėdes Andriaus tikrumas.

Tačiau tie trūkumai nėra dideli. Autorė sugeba trumpais, lengvai suprantamais sakiniiais pasakoti, vaizduoti vaikams artimą aplinkumą. Didaktinis elementas jaučiamas, bet jis įjungiamas į pačius nedidelius įvykius, ir tuo būdu išvengiama sauso pamokslavimo.

Galėtume pageidauti, kad autorė pamėgintų kurti vaizdelių grynai pasakiškoje plotmėje, kur galėtų būti patenkinta ir laki vaikų fantazija. Bet ir šia knygele turėtų džiaugtis mamišės ir jų skaityti kartu su savo mažaisiais sūneliais bei dukrytėmis.

Milda Kvietytė, PETELIŠKIŲ SALA. Pasakos ir vaizdeliai vaikams. Iliustravo dail. Ada Korsakaitė-Sutkuvienė. Išleido 1979 m. "Pasakų Fondas", 6540 S. Campbell Ave., Chicago, Ill. 60609, USA. Spausdino VI. Vijeiki spaustuvė. 64 psl., kaina \$4.00.

Dailininko ANTANO MONCIO skulptūros klasėje šių metų vasaros kursu metu Triero meno akademijoje, V. Vokietijoje

Lietuvių Tautodailės Instituto Filadelfijos skyriaus steigiamojo susirinkimo dalyviai ir svečiai. Sėdi pirmoji iš kairės skyriaus sekretorė M. Raugienė, trečioji — pirmininkė G. Maciūnienė, ketvirtasis — skyriaus globėjas skulptorius P. Vaskys; stovi trečioji iš kairės — skyriaus išdėninkė D. Surdėnienė

Knyga apie Baltijos valstybes

ANTANAS MUSTEIKIS

Profesorai Vytautas S. Vardys ir Romualdas J. Misiūnas suredagavo įdomią knygą, pavadintą "The Baltic States in Peace and War 1917-1945". Po trumpo autorių žodžio yra 16 puslapių įvadas "Pabaltijo tautos istorinė perspektyva". Jame redaktoriai rupias brožuais paliečia Lietuvos, Latvijos ir Estijos istoriją, kraštų skirtybes ir panašybes, su kuriomis kiekvienas tų kraštų gyventojas yra daugiau ar mažiau susipažinęs, bet kurios pralaimėj gali stebinti. Didžiosios valstybės muistos svetimuose daržuose, o mažiau kams kartu. Didžioji įvado dalis skirta Baltijos kraštų nepriklausomybės metams ir antrajam pasauliniam karui apžvelgti, tad šis įvadas bendriausiais bruožais, tik platesniuose rėmuose pakartoja tai, ką pačioje knygoje smulkiai išdėsto tryliką šio rinkinio bendradarbių. Kiekvieno jų studija ir sudaro šios knygos turinį.

Dvyliką autorių yra universitetų bei kolegijų profesoriai, vienas yra vidurinės mokyklos mokytojas. Lietuviai čia yra atstovaujami dr. Vardžio, dr. Misiūno ir dr. Julius P. Slavėno. Lietuviškos temos pasirinkimu prie pirmųjų galima būtų priskirti ir dr. Aba Stražą, buvusį istorijos fakulteto dekaną Pedagoginiame Vilniaus Institute, dabar Haifos universiteto profesorius. Kitų autorių tarpe užtikime latvių, estų, žydų, britų, vokiečių ir amerikiečių atstovų, nors trumpuose bendradarbių aprašuose nėra jokių duomenų, nurodančių mokslininkų tautybę.

Redaktoriai apsibrėžia savo tikslą — patyrinėti trijų Baltijos valstybių "kilimą, kovą už savo gyvenimą ir žlugimą". Pagrindinė šio tyrinėjimo sąvoka yra "Baltic nation building". Paviršutiniškai susipažinęs su anglosaksų žodžio "nation" varstosa, skaitytojas gali tuoj pat pasišiaušti ir priekiaštai, kad autoriai klaidina. Jam baltiečių tautos yra šimtmečiais brendusios ir gyvuosios, tad kalbėti apie tautos kūrimą dvidešimtajame šimtmečio būtų nesuprastas. Esmė yra tas žodis, istorikų bei politikų vartojamas, reiškia valstybę, tad didžiąja dalimi jis tinka ypač estų ir latvių atveju. Lietuviai gi turėjo savo valstybę praieityje, tad jiems labiau tiktų pabrėžti jų valstybės atkūrimas, kurį redaktoriai kitoje vietoje ir padaro. Kita vertus, senasis valstybingumas kaipuo skiriasi nuo naujojo, tad ta sąvoka gali taipgi apibūdinti modernios valstybės — tautinės valstybės kūrimą.

Sunkumas su istorinio pobūdžio knygom yra tas, kad dažnai pateikti istoriniai faktai yra sausi, nuobodūs. Šia proga, nepretenduodamas į anglų kalbos žinovus, susidariau įspūdį, kad knyga lengvai skaitoma. Man kaipur dargi atrodo, kad sodrus redaktorių stilius nepaisė tikslumo ir niuansų. Pvz. redaktoriai kalba apie "senesnę, labiau išplėtotą ir kultūriškai turtingesnę lenkų socialinę sąrangą (structure), kuriai, pasirodo, lietuviai bajorai negalėjo atsispriti". "Kultūriškai turtingesnė sąvoka" šmaikščiai skamba, bet tokia palaida kultūriškumo vartoseną yra vargiai pateisinama. Jei ta sąvoka iš tikro buvo turtingesnė, tai ji tokia galėjo tapti tik neturtingų baudžianinkų sąskaita. Tuo tarpu "neturtinga sąvoka" galėjo reikšti didesnę žmonių lygybę. Vartojant tą pa-

ty stilių, galima būtų pavadinti "turtingesne demokratija".

Kitoje vietoje redaktoriai apgailestauja, kad liberalinei demokratijai paremti "netgi labai raštingos (highly literate) Estija ir Latvija, jau nekalbant apie beveik visiškai žemdirbišką Lietuvą, stokojo ekonominės, socialinės ir politinės kultūros bei sąrangos". Ar tik nebus čia skirtybės per daug pabrėžtos? Ir ar žemdirbiystė būtinai susijusi su mažaraštiškumu?

Kitose vietose redaktoriai sugėba trumpai ir tiksliai sintetinti sovietų politikos gaires, pvz. rašdami, jog "1940 m. vasarą sovietai pravedė šešių savaičių koncentruotą 'liaudies demokratijos kursą', tą patį, kuris po antrojo pasaulinio karo lengvesniu žingsniu (1944-48 m.) buvo pritaikytas visuose Rytų Europos kraštuose".

I

Pirmoji dalis — kelias į nepriklausomybę susideda iš trijų studijų.

Olavi Arens rašo apie estų "maapaev" (seimas) 1917 m. Tai buvo savivaldos institucija, kurios politinė galia buvo apribota konstitucinės Rusijos valdžios įstatymais. Bet ta institucija savo galios ribas praplėtė ir po keturių su puse mėnesių nuo pirmosios sesijos save ji laikė vyriausia politine pajėga Estijoje. 1918 m. vasario mėn. ji paskelbė Estijos nepriklausomybės deklaraciją ir sudarė laikiną vyriausybę. Salia "maapaev" Estijoje, kaip ir Lietuvoje ir Latvijoje, pretenzijas į valdžią reikšė ir sovietų komitetas, kuris trukdė rinkimus.

Charles E. Sullivan rašo apie vokiečių karių veiksmų paskutinį etapą 1919 m. Latviai išsilaisvino iš silpnų sovietų pajėgų, bet nugalėtos vokiečių kariuomenės daliniai ir gen. Ruediger von der Goltz su tikrais artimais maištininkais padėjo Latvijos vokiečiams, nuvertus Ulmanio valdžią, pastatyti kitą — marionetinę vyriausybę, paklusnią vokiečiams. Rytprūsiuose karinė vokiečių vadovybė tikėjosi išlaikyti Latvijos vokiečių privilegijas Baltijos kraštuose tariaimai nepriklausomos von der Goltz kariuomenės dėka. Kad sąjungininkai būtų aprašyti, dalis goltzininkų buvo paleisti namo — jie silpnai kariavo prieš latvius, o jų vietas užėmė naujai telkiami savanoriai. Dar daugiau. Baltagvardiečiai, vadovaujami avantiūristo Povilo Avalovo-Bermondto, tarėsi, drauge su vokiečiais susijungę, atkariauti Rusiją nuo bolševikų. Vokiečių karinės pajėgos turėjo būti pervestos į Vakarų Rusijos armiją, šeiminkaujančią Latvijoj. Tačiau sąjungininkai, patys latviai ir kaimynai lietuviai sutramdė vokiečius ir išlaisvino kraštus. Pastėtina, kad tų dalinių vokiečiai, grįžę į Vokietiją, anksti prisidėjo prie Hitlerio sąjūdžio.

Istorikui straipsnyje vartojami terminai "Baltikum" ir "Balts" nesudaro jokios painiavos, bet šiaipjau skaitytojas gali susimaišyti. Kitų bendradarbių studijose baltų (Balts) sąvoka nereiškia vokiečių, gyvenusių Baltijos kraštuose, o apima tik lietuvius, latvius ir estus. Redaktoriai mažomis pastabomis galėjo tai išlyginti.

Aba Stražas rašo apie Land Oberost. Jis susidėjo iš etnografinės Lietuvos su Kurzeme, taip pat su Gardino ir Suvalkų provincijomis. Įvairūs vokiečių sluogsniai sutarė, kad Lietuva ir Kurzeme, "rusiškos baltų provincijos", turi būti prijungtos prie Vokietijos. Tik abejota, ar Gardino ir Suvalkų sritys galėtų būti išskirtos. Kai Vokietijos užsienio reikalų įstai gos skatino revoliuciją Rusijoje, lietuviai buvo išskirti, ir jų tautinės laisvės pastangos turėjo būti slopinamos.

Toliau Stražas apibūdina kolonistinius vokiečių okupacijos potvarkius, neleidžiančius vietiniams gyventojams užimti administracinių tarnybų, netgi nepasitikinčius vietos vokiečiais. Apskriti komendantai turėjo neaprežtą galią, tačiau mirties sprendimai dažniausiai turėjo būti vykdomi slapta. Okupacinė Oberosto valdžia didžia dalimi buvo nepriklausoma nuo Berlyno valdžios, išnaudojo vietos gyventojus netrukdomai, uždėjo sunkias rekvizicijas, išvežė didelių ir mažų fabrikų mašinas į Vokietiją; uždraudė gaminti cigaretes ir degtukus, kad juos tektų įvežti iš Vokietijos. Tuo būdu administracija kraštą nusiskurdino, o politiškai naudojo griežtą priepaūdą ir terorą.

Prof. Stražas pateikia duomenis apie pasyvią ir aktyvią lietuvių rezistenciją. Čia prasiškia sąmoningas ar nesąmoningas atsparumas šališkumams. Jam rūpi pabrėžti, kad, 1915 m. rusų karinei vadovybei pradėjus naudoti rusų partizanų vokiečių užnugaryje, tie partizanai ar rusų dezertyrų šūtvės "laimėjo simpatijų ir paramos iš gyventojų abiejose fronto pusėse" ir "jų skaičius padidėjo vietiniais gyventojais". Tam įrodyti autorius cituoja savo straipsnį komunistuose "Istorijos klausimuose". Lygia dalimi galėjo jis pacituoti ką nors ir iš trumpojo partijos kurso. . . Išėitų, jog lietuviai rusus laikė draugais, o vokiečius — priešais. Kita vertus, tos dezertyrų ar partizanų šūtvės niekam nebuvo pavaldžios, nes galėjo būti tapusios plėšikių gaujomis. Dėlto jomis nepasitikiavo nei carinė valdžia. Bet partiškomis akimis matuojant, tai beveik tikrosios liaudies atstovai. Tarp kitko, autorius nepamako, ar ta parama iš kaimų nebuvo prievartinė.

Stražas nurodo veidmainišką vokiečių politiką, žodžiais užsimenančią apie galimą lietuvių apsisprendimo teisę, tikrumoje niekad neišsižadantį Lietuvos prijungimo prie Vokietijos, net ir karą pralaimėjus, o nutyli, kad ne tik laikinoji rusų vyriausybė, bet ir rusai komunistai, skelbdami apsisprendimo laisvę, lygiai veidmainiavo. (Tie patys kareiviai, darbininkų ir valstiečių sovietai, spontaniškai pakrypę į savivaldą, buvo partijos sugniuždyti).

Palietęs Lietuvos nepriklausomybę deklaravusią Tarybą, jos svorį Stražas visai sumenkina: "Ji neturėjo nei formalaus teisėtumo (legitimacy), nei galios, pagrįstos populiaria (gyventojų) parama. . . Tiesa, kad vokiečių administracija neleidė jai organizuoti savo krašto, bet netiesa, kad ji neturėjo populiarumo, kad vietiniai gyventojai jos nerėmė. Kai mokslo vardu rašoma, jog Taryba neturėjo sąvų tautiečių paramos, galima tik pareikšti, kad tokio "mokslo" smegenys jau praplautos. Stražas ir kitu atveju laiko lietuviams marionetėmis. Jis teigia, kad vokiečių administracija "su-

(Nukelta į 10-tą psl.)

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

PRANCISKONŲ VASARVIETĖJE Kennebunkporte, Maine, koncertą poilsiautojams rugpjūčio 18 d. surengė montrealietė sol. Gina Čapkauskienė ir bostonietis pianistas Saulius Cibas. Programą trim britų klasiko H. Purcellio dainom pradėjo sol. G. Čapkauskienė, vėliau įpynusi dvi G. Donizetti operos "Lucia di Lammermoor" arijas, B. Luderio "Dainos gimimą" ir VI. Jakubėno "Gėles iš šieno". S. Cibo įnašas šiam koncertui, be akompanavimo sol. G. Čapkauskienė, buvo M. Ravelio "Vandens žaismas", trys J. Brahms'o valsai ir vienas F. Chopino etudais. Virš programos sol. G. Čapkauskienė atliko porą dainų.

TREČIASIS EUROPOS VAIZDUOJAMOJO MENO vasaros akademijos seminaras buvo surengtas liepos 9 — rugpjūčio 25 d. d. Triere, V. Vokietijoje. Kaip ir ankstesniuose seminaruose, IX kursą, apimantį medžio bei akmens skulptūras pradedantiesiems ir pažengusiems, dėstė skulptorius Antanas Mončys iš Pariziaus. Birželio mėnesį A. Mončys su trimis savo skulptūromis dalyvavo parodoje, kuri buvo surengta trečiajame skulptūros salone Fontenay sous Bois. Tą patį mėnesį Pariziuje, Cite Universitaire, buvo atidaryta A. Mončio ir jo mokinių darbų paroda, truksianti iki rugsėjo pabaigos.

ADELAIDĖS LIETUVIŲ KATALIKŲ CENTRE vietinis "Vaidilos" teatras liepos 7 d. suvaidino Anatolijaus Kairo komediją "Ku-kū", paruoštą režisūroje debutuojančio V. Opulskio, kuris taipgi sukūrė ir scenovaizdžius. Jam pavyko sutelkti Australijos lietuvių saviveikloje jau anksčiau pasireikšusius aktorius — G. Matulevičienę, V. Vosylių, B. Rabinį, N. Skidzevičių ir šešis jaunimo atstovus — R. Rupinskaitę, I. Rupinskaitę, S. Kubilių, L. Venciūtę, L. Kubilių ir A. Kubilių. Tai buvo bene svarbiausias rež. V. Opulskio laimėjimas, vėl gražinės Adelaidės lietuvių jaunimą scenon. 1970 m. jaunimas savo jėgomis pastatė, surežisavo ir suvaidino A. Kairo "Palikimą", o 1971 m. surengė literatūros vakarą, susilaukusį liūdnos užbaigos — atsilankė tik apie 12 dalyvių. Ši nesėkmė buvo skaudus smūgis jaunimui. "Ku-kū" komedijos rež. V. Opulskį, jaunuosius aktorius ir visą "Vaidilos" teatrą sveikino ALB krašto valdybos narė kultūros reikalams sol. G. Vasiliauskienė, Adelaidės ateitininkų, katalikų moterų ir Katalikų Centro vardu — Pr. Pusdešris.

BALTIEČIŲ INSTITUTAS Stockholme šavo V baltiečių studijų konferenciją surengė birželio 14-17 d. d., bendradarbiaudamas su Stockholmo universitetu, finansinės paramos susilaukęs iš Švedijos švietimo ministerijos ir Stockholmo miesto. Iškilmingas konferencijos atidarymas įvyko Švedijos karališkosios akademijos rūmuose. Konferencijos dalyvius sveikino socialinių reikalų min. G. Romanus, universiteto rektorius prof. S. Helmfridas, akademijos atstovas rašytojas O. Sjostrandas, Baltiečių studijų Puoselėjomu Draugijos pirm. I. Ivaskas iš JAV, Oficialų atidarymo žodį tarė Baltiečių Instituto pirm. G. Larsonas. Pagrindinė konferencijos tema — tautinės mažumos Baltijos šalyse. Pirmuosius referatus skaitė: apie Baltijos šalių mažumas — Gothenburgo universiteto prof. H. Rebas, estas; apie šeimos įtaką latvių jaunimui — torontietis prof. S. Miežitis; apie latvių poetą K. Skalbę — Muensterio universiteto prof. F. Scholz. Oficialų priėmimą konferencijos dalyviams surengė Stockholmo burmistras didžiojoje rotušės salėje. Vilyi kiti posėdžiai vyko Haselbyje pilsnį prie Stockholmo. Iš viso buvo perskaityti 85 referatai: 19 mažumų klausimais, 7 — istorijos, 2 — meno, 18 — kalbotyros, 11 — literatūros, 13 muzikos ir tautosakos, 13 — socialiniais ir politiniais klausimais. Lietuviams atstovavo: B. Čipliauskaitė, V. Kelertienė, Liuda Alsen, V. Vardys, V. Černius, R. G. Krikščiūnas, V. Stankus, J. Slavėnas, A. Idzelis, J. Kazlas ir J. Lingis. Prie jų tenka jungti gerai lietuviškai kalbantį Pensilvanijos universiteto prof. W. Schmalstiegą. Iš Haifos universiteto buvo atvykęs istorijos prof. A. Krokas su žmona N. Stražiene, iš Kruokvos universiteto — W. Zajackowski, taip pat gerai mokantis lietuvių kalbą. Minėtinas ir japonas dr. I. Katas, skaitęs referatą apie orientalizmą M. K. Čiurlionio dailėje. Japonijoje jis yra įsteigęs M. K. Čiurlionio klubą ir jam vadovauja. Grįždamas iš Stockholmo, dr. I. Katas buvo užsukęs Vilniun, aplankė M. K. Čiurlionio galeriją Kaune. Dr. Viktoras Stankus, atstovavęs JAV Kento universitetui, skaitė paskaitą tema "Apibūdinimas žydų-lietuvių santykių II D. karo metu populiarioje bei istorinėje literatūroje". Ta tema plačiau buvo paliesta diskusijose. Filosofijos dr. J. Braunas 3-4 metų lietuvių ir žydų santykių temą laiko persiaura. Reikėtų paliesti visą šių dviejų tautų susijusią istoriją, siekiančią 600 metų. Prof. dr. A. Stražas taip pat nuostabiai, kad nerimtai dokumentuoti darbai gali būti žalingi geram žydų tyrinėjotų vardui. Jie du patarė lietuviams teisingus duomenis perduoti Yad Washem muzėjui Izraelyje.

PAMINKLŲ APSAUGOS IR KRASTOTYROS DRAUGIJA surengė IV-ją respublikinę vardinio rinkimo ekspediciją, kuriai vadovavo Mokslių Akademijos lietuvių kalbos ir literatūros institutas, vyriausiu vadovu pasirinkęs Aleksandrą Vanagą. Ekspedicijos nariai pirmąsias dvi liepos savaites darbavosi Utenos rajone. Čia jie užrašė apie 8,000 vietovardžių, 4,300 pavardžių, 1,200 pravarčių ir 1,300 žodžių akademiniam "Lietuvių kalbos žodynui". Lietuvių kalbos ir literatūros institutas ekspedicijos dėka savo fondus papildė 37,000 įvairių kalbos vienetų.

MARIAUS BARANAUSKO vaizdų albumą "Dainavos kraštas" išleido "Minties" leidykla. Autorius yra fotožurnalistas, vienas žymiausių fotografų Lietuvoje, už menines nuotraukas laimėjęs keliolika tarptautinių prizų. "Dainavos krašte" atskleidžiamas geografinis Džūkijos peizažas. Ypač įdomūs "Spaukšti vaizdai", kuriuose Džūkija matoma iš lėktuvo.

RESPUBLIKINIS CHOREOGRAFU VASAROS SEMINARAS Kretingoje susilaukė gausaus būrio liaudies šokių specialistų iš Lietuvos miestų ir rajonų. Kadangi sekančiais metais bus surengta respublikinė dainų ir šokių šventė, seminaro dalyviai didžiąja laiko dalį skyrė tos šventės šokių repertuaro klausimams. Vyriausieji šventės baletematerial, vadovaujami M. Valtulevičienės, juos supažindino su laikiniais naujų šokių elementais. Svečiai iš seminarą, trukusį beveik 20 dienų, šį kartą buvo pakviesti ukrainiečiai. Jie lietuviams mokė ukrainietiškių tautinių šokių, o patys mokėsi lietuviškų.

ROKISKIO RAJONO DAINŲ IR ŠOKIŲ ŠVENTĖ įvyko prie Rūpiškio ežero. Pirmoje dalyje "Dainuota širdys giminės laime" programą atliko chorai. Antra dalis "Saulėti ritmai" buvo skirta jaunimo, vaikų ir pagyvenusių žmonių tautinių šokių grupėms. Šioje dalyje taipgi koncertavo jungtinis pučiamųjų orkestras. Šventės scenarijų parašė ir ją režisavo rokiškietis J. Kavoliūnas.

LIETUVOS KINO STUDIJA centrinei Maskvos televizijai kuria dviejų dalių filmą "Žaltvykslės" H. K. Anderseno pasakų motyvais tarptautinių vaiko meno proga. Rež. G. Lukšas filmui pasirinko keturias pasakas — "Mergaitė ant kepalėlio duonos", "Sešėlis", "Aukštinis berniukas", "Naujieji karaliaus draubai", įjungdamas ir laikinuosius kitus H. K. Anderseno pasakų herojus. Scenarijų parašė pats rež. G. Lukšas su R. Gudačičiu. Filmo operatorius — J. Tomaševičius, dailininkas — G. Kličius. Vaidmenis paruošė profesionaliniai aktoriai — M. Mironaitis, A. Masiulis, S. Petronaitis, V. Mainelytė ir nemažas būrys mėgėjų. Gamtinės scenos filmuojamos Vilniaus apylinkėse, Palangos parke, pajūrio kopose.

RESPUBLIKINĖ LIAUDIŠKŲ MEZGINIŲ paroda Vilniuje susilaukė 103 dalyvių su 160 darbų. Dekoratyvine lietuvių liaudies tekstilės būdinga santūrų spalvų ryškuma, ornamanto paprastumą atspindėjo J. Dervinskienė, I. Povilaitienė, mezginių, taisyklina rašto kompozicija — V. Kazlauskienė, Z. Valiukevičienė ir D. Macienė. Parodoje buvo nemažai megtų skarų, kurioms dabar mėgsta puošti moterys. Šioje srityje prie lietuvių liaudies skarų mezgimo tradicijų labiausiai priartėjo N. Pabjūrienė ir A. Švilpienė. Prie geriausių darbų taipgi piskiriami ir A. Karalienės mezginiai.

TRADICINEI JOROS ŠVENTEI buvo skirta VIII vasaros dailės paroda, surengta Klaipėdos miesto kultūros rūmuose. Dalyvavo 40 dailininkų su 174-iais tapybos, grafikos, skulptūros, taikomosios dailės kūrinių. Svečių teisėmis parodon buvo įleisti Liepojos, Vilniaus, Kauno ir Telšių dailininkai. Už geriausių darbų jūros tema premijos paskirtos: pirmoji — tapytojai J. Vosyliui, dvi antrosios — tapytojams A. Taurinskui ir V. Pinkevičiui, dvi trečiosios — grafikėi F. Kačenauskienei ir tekstilininkei V. Gabrėlienei.

SAJUNGINIAME PJESIŲ VAIKAMS IR JAUNIMUI konkurse III premiją laimėjo Violeta Palčinskaitė už "Juodanoses". Pirmoji premija nebuvo paskirta, o trys antrosios įteiktos: N. Osipovai už "Tavo amžina vienietė", J. Stelmachui už "Sveika, zylute" ir V. Bokai už "Mitt-ką Nenaudėlį".

DAIL. PETRAS STAUSKAS savo amžinąs šešiasdešimtmetį atšventė 50 tapybos darbų ir 93 akvarelių paroda Vilniaus dailės muzėjuje. Pr. Gudyno teigimu, P. Stauskas toliau vysto dail. K. Skleriaus sukurtą akvarelės mokyklą. Emocijų sužadintais spalvų vizijais geriausiai atskleidžia "Aleja Pažaislyje", "Kaukas nuo Aleksoto", "Kopos ir jūra", "Geologų bokštas pajūryje", "Sartai". Iš aliejinių tapybos kūrinių išsiskiria "Kolūkietis žiemos šventė". P. Stauskas taipgi yra sukūręs daug vertingų portretų — Lazdynų Pelėdos, skulptoriaus R. Antinio, skulptoriaus V. Zuklio, meno istoriko P. Galaunės ir M. K. Čiurlionio.

V. Kst.

**R. CHOLKAN & CO. LTD.
REAL ESTATE**

HIGH PARK BLVD., atskiras 16 kambarių namas, naujas šildymas, 5 prausyklos. Reikalingas taisymo. Greit užimtinas.

PRINCE EDWARD DR.-BERRY RD., jaukus atskiras 6 kambarių vienaaukštis. Pilnai užbaigtas rūšys. Garažas su privačiu įvažiavimu. Prašoma kaina \$89,900.

BABY POINT, atskiras 7 kambarių, kvadratinio plano namas. Dvi prausyklos. Natūralus medis. Užbaigtas kambarys rūšyje. Garažas su šoniniu įvažiavimu.

SOUTH KINGSWAY, didžiulis, vos keletu metų senumo 6 kambarių vienaaukštis (backsplit); pilnai užbaigtas rūšys, 3 prausyklos, garažas su privačiu įvažiavimu.

HIGH PARK-BLOOR, originalus 6 butų, atskiras, mūrinis pastatas (sixplex); maždaug 20 metų senumo, 3-jų ir 2-jų miegamųjų; garažai su privačiu įvažiavimu, vieta 6 automobiliams; gauna apie \$26,700 metinių pajamų; vandeniu-alyva šildomas.

JANE-BLOOR, 17 kambarių, atskiras, originalus tributas, vandeniu-alyva šildomas, vos keliolikos metų senumo.

SWANSEA-SOUTH KINGSWAY, atskiras 7 kambarių namas, 3 prausyklos, 4 kambariai pirmame aukšte; užbaigtas rūšys; maždaug 6 metų senumo; garažas su privačiu įvažiavimu; prašoma kaina — \$89,500.

Skubiai reikalingi namai pardavimui.

Nemokamas įkainojimas.

18 įstaigų jūsų patarnavimui Toronte ir Ontario provincijoje.

P. KERBERIS,
2336 BLOOR STREET WEST
tel. 763-5555 namų 239-5923

SIMAS KUDIRKA Kolumbijoje. Iš kairės: inž. D. Gaurisaltė, p. Kupstys, S. Kudirka su vaikais iškilmeje, kurioje dalyvavo daug tautiečių

SPORTS**Žymieji sportininkai**

Jonas Jonaitis-Unitas amerikietiška futbolo žaidėjas 18 labai sėkmingų metų. Šią išskirtinę sportinę karjerą užbaigė 1973 m., tačiau dauguma jo laimėjimų ir rekordų išliko nepalanki iki dabar. Už išskirtinius laimėjimus šiame sporte J. Jonaitis neseniai buvo įrašytas į futbolo garsenybių sąrašą (Pro Football Hall of Fame).

Ričardas Butkus, futbolo žaidėjas iš Čikagos, taip pat buvo sėkmingu futbolo garsenybių sąrašą. R. Butkus, 245 svarų ir 6-3 pėdų ūgio, žaidė Čikagos Bears komandoje, kuri kartais dar buvo vadinama "Monsters of the Midway". R. Butkus 8 kartus buvo išrinktas į NFL rinktinę ir futbolo nustojo žaisti 1974 m.

Robertas Zulpas — Europos taurės plaukimo varžybose Londone 200 m. plaukime krūtine laimėjo pirmą vietą. Jo laikas 2:18.93. Antrą vietą laimėjo vengras A. Vernes — 2:19.52 (naujas Vengrijos rekordas). Vilniečių priklausio šio nuotolio rekordas, kuris yra 2:17.74, pasiekėtas 1978 m.

Lina Kačiūšytė taip pat laimėjo pirmą vietą Europos taurės plaukimo varžybose. 200 m. krūtine ji nuplaukė per 2:31.05. Antrą vietą laimėjo B. Label (R. Vokietija) 2:36.08. Moterų varžybos įvyko Utrechte, Olandijoje.

Stepas Pikelis Kanados plaukimo pirmenybėse laimėjo pirmą vietą 100 m. plaukime nugara. Jo laikas 0:57.59. Metų pradžioje rungtynėse su V. Vokietija jis laimėjo antrą vietą, nuplaukdamas tą patį nuotolį per 0:58.49. Pirmenybės įvyko Edmontone.

Vitas Gerulaitis po kelių nesėkmingų žaidimų, įskaitant ir daug vilčių teikusį Wimbledon atvirose Austrijos pirmenybėse laimėjo pirmą vietą. Baiginiame žaidime nesunkiai įveikė čeką Pavel Slozil 6-2, 6-2, 6-4. V. Gerulaitis žaidė atvirose Kanados pirmenybėse Toronte. Yra laikomas ketvirtu žaidėju. Prieš pradėdamas šias pirmenybes, jis žaidė treniruotės pobūdžio žaidimą su B. Borg ir laimėjo 7-5.

Rūta Gerulaitytė, vyresnioji V. Gerulaičio sesuo, taip pat dalyvavo Kanados pirmenybėse ir buvo išskirta kaip 6-ta žaidėja. Šios pirmenybės jau buvo nesėkmingos — ne laukiami pralaimėjimo pirmojo rato varžybose Australijos Ch. O'Neil. Nors pirmą setą laimėjo 6-0, Rūta turėjo pasiduoti gerai prie tinklo žaidžiusiai australietei 0-6, 6-4, 7-5. A. S.

SPORTAS VISUR**GERULAIČIAI TORONTE**

Rugpjūčio viduryje įvyko Kanados atviros teniso pirmenybės. 96-ųjų varžovų tarpe buvo tik 9 kanadiečiai — 6 vyrai tenisininkai ir 3 moterys atstovės. Sešių pirmųjų tenisininkų grupėje nesimėtė tik Jimmy Connors. Likusieji penki geriausi pasaulio žaidėjai varžėsi naujose Yorko universiteto aikštelėse, išgrįstose "Deco" 2 medžiaga.

Pirmenybių rengėjai taip suskirstė dalyvius: Björn Borg, John McEnroe, Roscoe Tanner, Vytas Gerulaitis ir Guillermo Vilas.

Skaiciumi mažesnėje moterų grupėje (32) stipriausiu pasaulio žaidėju nebuvo. Pasirodė tik žymioji Evonne Goolagong-Cawley, kuri vėliau dėl susižeidimo pasitraukė.

Rūta Gerulaitytė čia rengėjų buvo vertinta šeštąja, tačiau ji netikėtai greit iškrito, pralaimėjusi australietei Chris O'Neil 0-6, 6-4, 7-5.

Dvejetainė Rūta taipgi pralaimėjo. Varžydamasi su Marianna Simonescu (Rumunija), ji pralaimėjo Chris O'Neil ir Švedijos Mimmi Wikstedt 6-3, 6-1.

V. Gerulaitis 64 varžovų grupėje stipriai pasirodė ir pasiekė likusių keturių grupę. Čia pusbaigimye jis pralaimėjo pasaulio trečiajam — John McEnroe 6-3, 6-3. Šį susitikimą nulinė McEnroe jėga ir stipresni jo servai.

Žaidimas nestokojo įtampos, entuziastiško 7,500 žiūrovų dėmesio ir gausių plojimų. Dauguma jų buvo skirta Gerulaičiui.

Šias rungtynes transliavo CTV televizijos tinklas. Pirmenybės plačiai aprašė Toronto spauda, kurios nemaža dalis buvo skirta V. Gerulaičiui. Savaitės varžybas sekė 50,000 žiūrovų.

V. Gerulaitis, prieš pasiekdamas pusbaigimį, užtikrintai laimėjo keturis susitikimus: V.G. — Mark Cox, Anglija, 6-4, 6-3, V.G. — Vanitsky, JAV, 6-2, 7-6, V.G. — Don Schnei-

der, P. Afrika, 6-4, 6-2, V.G. — Paul Kronk, Australija, 6-0, 6-1.

Meisterio titulą iškovojo Björn Borg, nugalėdamas John McEnroe 6-3, 6-3.

Be 28.000 dolerių laimėjimo teniso aikštėje, Björn Borg savaitės "uždėbė" už aikštės ribų siekė per \$100.000 (reklamos).

V. Gerulaitis pirmenybių metu susitikto su keliais Toronto lietuvių sporto darbuotojais. Geras jo lietuvių kalbos mokėjimas maloniai nustebino juos. TLSK Vytis Gerulaitis apdovanojo klubo ženkliukais. J. B.

SPORTAS LIETUVOJE

Iš pasaulio baidarių ir kanojų irklavimo varžybų Duisburge, V. Vokietijoje, su aukso medaliu grįžo Vilniaus dinamietė Natalija Kalašnikova, su sidabro ir bronzos medaliai — Kauno žalgirietis Jonas Zautra. N. Kalašnikova irklavo divietėje baidarė su gometiete Nina Doroch. Jos tapo pasaulio čempionėmis, pralaimėjusios R. Vokietijos irklautojas A. Rosiger ir M. Fischer. J. Zautra, 19 metų amžiaus I kurso studentas Kauno kūno kultūros institute, irklavo keturių žmonių baidarę, kuri turėjo skirtingas įgulas 1.000 m ir 500 m rungtyse. Pirmojoje rungtyje buvo laimėtas bronzos medalis, antrąjoje — sidabro. Plačiame šių varžybų aprašyme išsiskiria nutylėtas irklautojo Vlodo Cesiūno, laimėjusio aukso medalį 1972 m. Muencheno olimpiadoje, pasiliktas V. Vokietijoje ir ten jam suteikta politinė globa.

Atnaujintas Kauno stadionas buvo atidarytas rugpjūčio 11 d. sąjunga gimė lengvosios atletikos varžybose, jau XXII-ą kartą surengtomis brolių Žnamenskų atminimui. Stadijono projektą paruošė architektai J. Putna, A. Alekna ir B. Zabulionis. Jį dabar supa lengvos konstrukcijos tribūnos, ant monolitinių stovų, sportininkų paslaugoms bei treniruotėms skirti pastatai. Stadijono atidarymas buvo pradėtas sportininkų parada, grojant Panemunės kultūros namų "Azuolyno" orkestrui.

Dvi dienas trukusiose varžybose dalyvavo apie 400 sportininkų, bet jų tarpė pasigėsta geriausiai, kurie tuo metu ruošėsi pasaulio taurės varžyboms Montrealyje. Prie menkų rezultatų prisidėjo lietingas ir vėsus oras. Iš visu Lietuvos lengvaatlečių vienintelį sidabro medalį laimėjo kaunietė Z. Jankūnaitė, ietį numetusi 57 m 76 cm. Aukso medalis teko latvei L. Blodniecei su 59 m 58 cm pasiektu rezultatu. Lietuvos atstovai nedalyvavo nei devyniose rungtynėse.

Lietuvos parašutinio sporto XXII pirmenybės buvo surengtos Vilniaus skraidymo aikštėse. Kiviškėse. Dalyvavo trys moterų ir penkis vyrų komandos — 44 parašutininkai. Pirmajame pratime teko atlikti tris uždelstus šuolius iš 2.000 m aukščio su šešiomis akrobatinėmis figūrom, antroje — šešis tikslaus nusileidimo šuolius iš 1.000 m aukščio, trečiajame — tris grupinius tikslaus nusileidimo šuolius iš 1.000 m aukščio. Bendroje įskaitoje Lietuvos parašutininkų čempionė tapo vilnietė J. Janina Brunzėnė, parašutininkų — vilnietis Algis Grudys. Sidabro medalis laimėjo J. Utkienė iš Vilniaus ir R. Maculevičius iš Kapsuko (Marijampolės), bronzos — kapsukieta B. Kallivienė ir vilnietis A. Utkinas. Dėl Pabaltijo taurės Kapsuke varžėsi dvi Lietuvos parašutininkų komandos, po vieną iš Leningrado, Estijos ir Latvijos. Pabaltijo parašutininkų čempionais tapo vilnietė J. Brunzėnė ir kaunietis S. Vaitkevičius. Komandinio požiūriu pirmą vietą su 91,11 taško išliko pirmoji Lietuvos komanda, laimėdama permainą Lietuvos aviacijos sporto federacijos taurę.

Europos jaunimo baidarių ir kanojų irklavimo VII varžybos įvyko Suomijoje, Kaukajario ežere. Su Sovietų Sąjungos rinktinė jose dalyvavo kaunietis trenerio Juozo Gedminio auklėtinis kanjaininkas Vygasdas Cekaitis. Divietėje kanojų 1.000 m lenktynėse jo partneriu buvo kijevis S. Kalinienka. Pagrindiniai

Ateitininkų žinios

Naujų mokslo metų veikla pradėta sekmadienį, rugsėjo 23, 10 v. Misiomis Priskėlimo parapijoje. Visas ateitininkiškas jaunimas organizuotai dalyvavo Misiuose, o po to įvyks bendri pusryčiai ir oficialus veiklos atidarymas.

Jaunimas veikia trijose grupėse: jaunučiai ir jaunieji, lanką pradžios mokyklas, moksleiviai, lanką gimnazijas, ir studentai. Jaunučiai ir jaunieji yra suskirstyti į grupes pagal amžių, kiekviena grupė turi savo vyresnį vadovą. Moksleiviai išsirenka iš savo tarpo valdybą, jų veiklą koordinuoja globėjas. Studentai taip pat išsirenka valdybą, ir dažnai jiems padeda vyresnio amžiaus patarėjas. Visos grupės mokslo metų pradžioje paruošia veiklos planą — programą. Jaunimo veiklai Toronte koordinuoti yra koordinacinis komitetas, kurį sudaro: dr. O. Gustainienė, K. Manglicas ir R. Ulbaitė. Ateitininkiško jaunimo veiklai praeityje daug yra padėjus tėvų komitetas, kuris remia finansiškai ir padeda įvairiose parengimuose.

Sendraugiai veikia atskirai, išsirenka savo valdybą ir taip pat dažnai įvairiais būdais paremia jaunimą.

Visos grupės veikia taip pat centro valdybų žinioje. Moksleivių, studentų ir sendraugių centro valdybos šiuo metu yra JAV, ir jos atstovai Ateitininkų Federacijos valdybai.

Renkamas naupas A. Federacijos vadovas. Visi ateitininkai yra gavę balsavimo lapelius. Prašome atkreipti dėmesį ir užpildyti lapelius išsiųsti balsavimo komisijai iki rugsėjo 15 d.

Skautų veikla

Lietuvos prezidentų minėjimą rugsėjo 30 d. rengia Toronto skautininkų-kių ramovė. Jis įvyks 4 v. p.p. Lietuvių Namuose. Programoje — trumpa akademinė dalis, kurioje kalbės dr. J. Čuplinskienė, B. Spudienė ir dr. ps. A. Dailydė. Koncertinėje dalyje dainuos "Volungė" ir savo kūrybą skaitys poetas dr. H. Nagys. Bilietais platinami iš anksto ir gaunami pas skautų vadovus-ves.

Iš Paryžiaus atvykusio ir plačiai meno pasaulį žinomo dail. Prano Gaillau paroda bus rugsėjo 29-30 d.d. Toronto Lietuvių Namų Gedimino pilies menėje. Atidaro šeštadienį, rugsėjo 29, 5.30 v.p.p. Paroda globoja skautininkai-kės. Malonu pastebėti, kad svečias dailininkas savo jaunystėje yra tapęs skautu ir šios viešnagės metu, lydimas skautininkų A. ir G. Valiūnų, aplankė "Vilniaus" stovyklą Romuvoje.

Nuolatinį skautų rėmėją P. Gulbiną sveikiname jo 70 metų amžiaus proga ir dėkojame už \$70 auką Romuvai. Taipgi skautiškas aciu V. Matulaičiui, sutvarkiusiam Lietuvos žemėlape Romuvoje.

Rambyno tunto draugininkų ir jų pavaduotojų posėdis — rugsėjo 18 d., 7.30 v.v. skautų būkle. Kviečiami visų draugų vadovai būtinai dalyvaus. Č. S.

Studentams žinotina

Pasitaiko lietuvių studentų, kurie atvykę į JAV iš Pietų Amerikos ar Europos valstybių kaip turistai (Viza B-2 tourist), vėliau apsisprendžia studijuoti ir siekia savo statusą pakeisti į studento statusą (Viza F-1 student). Iki šiol jie turėdavo išvykti ir tik po to prašyti studento vizos. Dabar imigracijos taisyklės pakeistos ta prasme, kad studento kvalifikacijos turintieji turistai galės savo statusą pakeisti į studento statusą neįsivykdamai iš JAV. Tam reikia gauti ir užpildyti atitinkamą anketą — Form I-20.

Generalinis Lietuvos Konsulatas Niujorke

Pajieškojimas

Jieškomi Jakštas Vincas, Ona, Aldona, Julija ar Olla, iš Sirvintų valsč., Ukmergės apskritys, Gavėnių kaimo. Jie patys ar žinantieji prašomi atsiliepti: A. Lukošius, 12 Edna Ave., Toronto, Ont., Canada M6P 1B5.

Optical Studio

OKULISTAS R. SCHMID

1586 Bloor Street West,

Toronto, Ont. M6P 1A7

(prieš Lietuvii Namus)

Telefonas 535-6252

Greitas patarnavimas, neaugštos kainos. Gaunami kontakto lėšiai (contact lenses).

Jų varžovais — vokiečiai iš R. Vokietijos A. Bachras ir M. Prenzlas. Atkakloje kovoje abi įgulos baigė pasiekę tuo pačiu metu: net ir padaryta nuotrauka negalėjo išryškinti laimėtojų. Dėl šios priežasties aukso medalį įteikti abiejų kanojų irklautojams.

Lietuvos jaunimo futbolo rinktinė lankėsi R. Vokietijoje. Rungtynes su R. Berlyno "Dinamo" jauniais ji laimėjo 6:1, su Dreseno "Dinamo" jauniais — 7:2.

TRADE WINDS MOTEL
10300 Gulf Boulevard, Treasure Island
St. Petersburg, Florida 33706, USA
Tel. (813) 360-0490
Savininkė RŪTA KRAUCIŪNAITĖ,
Kanados lietuvaitė, kviečia tautiečius atsilankyti.
Motelis gražiai įrengtas, vėsinami kambariai ir butai, kilimai, spalvota televizija, šildomas baseinas, vieta "barbecue", baltos smėlio paplūdimys, prie pat Meksikos įlankos.

AL GARBENS
REAL ESTATE LTD.
22 Hedgewood Rd., Willowdale, Ontario M2L 1L5
Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Board narys
Telefonas 536-2738. Jeigu niekas neatsiliepia, skambinkite 489-1543.

BLOOR-INDIAN RD., atskiras 8 kambarių per 3 aukštus dvibutis (duplex), pilnai atremontuotas iš lauko ir vidaus, nauji elektros laidai, variniai vamzdžiai, balkonai iš priekio ir užpakalio, naujai įrengtos virtuvės ir prausyklos, kilimai, platus įvažiavimas, 2 nauji garažai, gera vieta, arti Lietuvių namų. Įmokėti apie \$35.000.

NETOLI LIETUVIŲ PARAPIJOS, 12 butų investicija, atskiras pastatas su balkonais; pajamos per \$20.000 su žemum nuomom. Prašoma kaina — \$155.000; apie \$30.000 įmokėti. Lieka viena skola.

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI.

NUOLAIDA LIETUVIAMS SAVININKAMS
UŽ PARDAVIMĄ.

Taupyk ir skolinkis
Pirmutiniame ir didžiausiame
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE **PARAMA**

MOKA:	IMA:
10% už 1 m. term. indėlius	10 1/2% už asm. paskolas
9 1/2% už 3 m. term. indėlius	
9 1/4% už pensijų ir namų planą	
9 1/2% specialiai taup. sąsk.	10 1/4% už mortgizius
9% už taupymo s-tas	
6% už čekių s-tas (dep.)	

AKTYVAI virš 23 milijonų dolerių

Asmeninės paskolos duodame iki \$50,000 ir mortgizius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybę apdrausta santaupų dydys, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekiai ir sąskaitų patarnavimas — pinigines perlaidos, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgiziai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais, nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BOSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Telefonai: 532-8723 Toronto, Ontario ir 532-1149 M6P 1A6

ED. KONDRATAS, siuvėjas
1113 Dundas St. W., Toronto, Ont. M6J 1W9 **Tel. 533-5454**

FLORIDA REAL ESTATE
Rezidencinės ir komercinės nuosavybės
Apartmentai • Kondominiumai • Nuomojimas
Angelė E. Karnienė
REALTOR ••• BROKER ••• NOTARY
3701 Gulf Boulevard, St. Petersburg Beach, Fl. 33706
Telefonas (813) 360-2448. Vakare (813) 345-2738

DUFFERIN RADIO AND TV
SALES AND SERVICE
Taisomi televizijos, Hi-Fi ir radijo aparatai.
Prityręs specialistas su ilga praktika.
1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbalis

STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave.
Telefonas 536-5936 ir
2239 Bloor Street West. • Telefonas 762-7775
Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės.
Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

Lietuviška maisto gaminių krautuvė
PARKSIDE MEAT MARKET
335 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario **Telefonas 535-1258**
• Užsakymai priimami telefonu • Nemokamas pristatymas •

ANKA & PETER/photographers
2374 Bloor Street West, Toronto, M6S 1P5 769 4488
Specialistai vestuvinių nuotraukų, portretų ir kitų fotografinių darbų

TIM'S AUTO BODY LTD.
Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas bei dažymas (bake oven) ir visi mechaniniai taisymai. Parduodu vartotus automobilius.
24-28 Howard Park Ave. (arti Dundas St. W.) **FILTSOS BROS**
Toronto, Ont., M6R 1V5 **Telefonai 533-8451, 533-8452**

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Telefonai: 532-3400 M6H 1A8 • 532-3414

AKTYVAI — virš 16 milijonų

KASOS VALANDOS:	MOKA UŽ:
Pirmadieniais 10-3	term. indėlius 1 metų 10%
Antradieniais 10-3	term. indėlius 2-3 metų 9 3/4%
Trečiadieniais uždaryta	pensijų ir namų s-tas 9 1/4%
Ketvirtadieniais 10-8	taupomąsias s-tas 9%
Penktadieniais 10-8	depozitų-čekių s-tas 6%
Šeštadieniais 9-1	DUODA PASKOLAS:
Sekmdadieniais 9.30-1	asmenines 10 1/2%
	nekiln. turto 10 1/4%
	investicines 10 1/2%

Skyrius ANAPILYJE veikia sekmadieniais — 9.30 v.r. iki 1 v.p.p.

Nemokama visų narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2,000, asmeninių paskolų, mirties ir invalidumo atvejais — iki \$10,000. Parduodame "American Express" kelionių čekius ir pinigines perlaidos. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. • Mūsų tikslas — ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams.

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ**MARGIS DRUG STORE**

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.

VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS IR KT.

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJOS
SKAITYTVUVA (KOMPIUTER)

PROGRESS REAL ESTATE LTD.
REALTOR
1072 Bloor St. W.
Perkant ar parduodant nekilnojamoj nuosavybę visada
Jums sąžiningai patarnaus **A. Bliūdžius**
Telefonai: 534-9286 • namų 537-2291

AUTORITE SALES & SERVICE
1636 Dundas Street West,
Toronto, Ontario M6K 2M4 Telefonas 531-1331
BLOOR AUTORITE GARAGE
296 Brock Avenue
(Tarp Dundas ir College) Telefonas 531-1305
* Automobilio saugumo pažymėjimai (Mechanical Fitness Certification)
* Sąžiningai ir patikimas patarnavimas. * Visi automobilių mechaniniai
* taisymai. * Siginėgės ir paprastos padangos, MICHELIN, B. F
* GOODRICH, RADIAL ir kt. Savininkas FRANK PETITT

Simon's TELEVISION
Savininkas — V. SIMINKEVIČIUS
2385 Dundas St. W., Toronto Tel. 532-8772
Netoli Lietuvių Namų prie Bloor-Dundas požeminio.
Nuomojam, taisom, parduodam "ADMIRAL" ir kitų firmų televizijas
bei "stereo" aparatus. Turime lietuviškų plokštelių ir suvenyrų.

Lietuviška maisto krautuvė
EUROPEAN MEAT & DELICATESSEN
2899 Bloor St. W., prie Prince Edward
Tel. 233-9783 **NAUJI LIETUVIAI SAVININKAI**

P. ir T. SERVICE CENTRE garažas
(1862 Mattawa Ave., Mississauga, L4X 1K1, tel. 279-4371)
Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylia, sukti kairėn
prie pirmųjų žviesų (į pietus) Wharton Way, važiuoti Wharton Glen
gatve tiesiog į garažą.
• Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniskus pataisymus. •
Savininkai: **A. Paškevičius ir J. Tamošiūnas**

THE PORTRAIT GALLERY

Lietuvys fotografas
Petras Žemaitis,

Specialistas portretų,
vestuvinių ir vaikų
nuotraukų. Įreminimai

ADRESAS: 31 King Street, Weston, Ontario (Market Place)

Tel. 249-3177, po 6 valandos vakaro 248-9564

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

pareigų, susietas su Kvebeko liberalų sparno susiskaldymu. Pasak J. Marchando, atsistatydinimą padiktavo administraciniai nesutarimai su vykdymo 14-kos liberalų komiteto. Spėjama, kad J. Marchandas daugiausia susikirtimų dėl vadovybės turėjo su jaunaisiais Kvebeko sparno liberalais ir buvusiu RCMP policijos bei kalėjimų ministru R. Foxu.

Kanados transporto min. D. Mazankowskis, remdamasis specialios komisijos rekomendacija, nutarė nuo sekančių metų pradėti leisti Kvebeko aerodromų kontrolieriams ryšius su lėktuvų pilotais palaikyti ne tik anglų, bet ir prancūzų kalba. Šis projektas buvo iškilęs jau 1976 m., bet tada aštuonis dienas trukusį streiką pradėjo angliška kalbančių kontrolierių ir lakūnų organizacijos. Jų teigimu, anglų kalba yra viso pasaulio aviatorių kalba. Įvedus prancūzų kalbą, pagrausėtų lėktuvų nelaimių, kai kuris nors kontrolierius padaro klaidą, lėktuvus nukreipdamas susidūrimo kryptimi, ir kai tos klaidos dėl instrukcijų nesuprantama kalba negali pastebėti lakūnai. Šį kartą D. Mazankowskio sprendimą ir kontrolierių, ir lakūnų organizacijos priėmė be jokio protesto, net nemėgindamos grąsinti streiku.

Konservatorių veteranas J. Diefenbakeris, valstybinių masų susilaukęs beveik karališkų laidotuvių, sekančiais metais bus pagerbamas specialiu Kanados pašto ženklu. Pašto min. J. Fraserio pranešimu, tas ženklas bus išleistas birželio mėnesį ir skirtas 113-tosioms Kanados konfederacijos metinėms. Esą J. Diefenbakeris daugelį atvejų buvo įkvėpimo šaltiniu kanadiečiams, paliko savo ryškius pėdsakus žmogaus teisių srityje ir šiaurini Kanados sričių tvarkyme.

Kanados Eksporto Korporacijos pirm. J. MacDonald pasirašė sutartį su komunistinės Kinijos atstovu, parūpinančią \$2 milijonų kreditą Kinijai sekančių penkerių metų laikotarpiui. Šio kredito dėka Kinija iš Kanados galės pirkti daugiau technologinių gaminių, reikalingų jos hidroelektrinėms įrengimams, ryšiams ir kasykloms. Šiuo metu net 12 kanadiškų firmų veda derybas dėl Kinijos užsakymų, kurių vertė siekia beveik \$3 milijonus. Lig šiol Kinija iš Kanados daugiausia pirkdavo kviečius. Šių metų pradžioje anuometinis prekybos min. J. Horneris pasirašė sutartį per sekančius trejus metus Kinijai parduoti už \$1,5 milijono apie 10 milijonų tonų grūdų. 1978 m. Kanados prekyba su Kinija siekė \$600 milijonų.

Naftos pabranginimas ir jos stoka pasaulinėje rinkoje vėl atkreipė visų valstybių dėmesį į anglies kasyklas. Iš Britų Kolumbijos į Taranto uostą Italijoje pirmąją 116.000 tonų siuntą atvežė vienas laivas, padaręs 15.000 jūrmilių kelią pro Cape Horn iškyšulį P. Amerikoje. Nepaisant tokios ilgos kelionės, konstatuojamas pakankamas jos ekonomiškas, leidžiantis Br. Kolumbijos akmenų anglį tiekti Europos šalims. Tokių užsakymų iš Italijos yra

gauta ir daugiau, o 1980 m. Br. Kolumbijos akmenis anglis bus siunčiama ir Rumunijon.

Naujoji premjero J. Clarko vyriausybė federaciniams skelbimams paskyrė \$28 milijonus ir jų tvarkymą perdavė torontieškei "Media Buying Services Ltd." firmai, kuri yra didžiausia visoje Kanadoje. Rinkiminiam vajuje J. Clarkas įsipareigojo sumažinti federacinių skelbimų išlaidas. Pasak valstybės min. P. Beatty, vienos firmos angažavimas prisidės prie išlaidų sumažinimo. Premjero P. E. Trudeau laikais kiekviena ministerija skelbimus tvarkydavo savo nuodžiūra. Kiek skelbimų iš tos \$28 milijonų sumos teks etninei spaudai, šiuo metu tebėra neaišku.

Kanados statistika konstatavo ketvirtą mėnesį iš eilės mažėjantį nedarbą. Liepos mėnesį lyginant su birželio, sezoninis nedarbo nuosmįs nuo 7,5 nukrito iki 7,2. Praktiškai betgi bedarbių skaičius sumažėjo labai nežymiai — nuo 798.000 iki 793.000. Nedarbo nuosmįs buvo labai skirtingas įvairiose provincijose: Albertoje — 3,6, Saskačevane — 3,7, Manitoboje — 5,5, Ontarijo — 6,5, Br. Kolumbijoje — 7,3, Kvebeke — 8,8, N. Skotijoje — 9,5, Princo Edvardo saloje — 10,7, N. Brunswicke — 11,2, Newfoundlandijoje — 14,4. Daugiausia dėl nedarbo kėčia neturtingosios rytinės Kanados provincijos. Bendroje lentelėje didžiausią bedarbių grupę sudaro 15-24 metų jaunuolės — 12,7%, to paties amžiaus jaunuoliai — 11,9%. Darbų skaičius liepos mėnesį paaugo 200.000 ir pasiekė 10,8 milijono.

ŠYPSENOS

Nemelavo

Kažkas Amerikoje sakė, jog George Washington niekad nemelavo. Kitas tarė:

— Galimas dalykas, nes jam nereikėjo pildyti pajamų mokesčių blankų...

Okupuotoj Lietuvoj

Dėstytojas Vilniaus universitete klausia studentą:

— Barometrinis spaudimas atsiranda iš to, kad augštesnės masės spaudžia žemesnes. Pagal kokį dėsnį taip atsitinka?

— Sekant vėliausius komunistinės partijos principus, — be ypatingo galvosūkio atsako Pranaitis

Nelengvas atsakymas

— Pasakyk man, Diogene, ko kiam amžiuje geriausia vesti?

— Hm... Nelengva į tai atsakyti. Jaunystėje — peranksti, o senatvėje — pervėlu.

Pas Jakštą

A. Jakštas, užsisklendęs duris, dirbo, rašė prie rašomojo stalo, o prie durų — kažkas ilgai spaudė durų skambutį. Ilgai nesiliaujant skambučiui, Jakštas, pakilęs nuo kėdės, nervingais žingsniais priartėjęs prie durų sušuko:

— Jeigu niekas durų neatidaro, reiškia, kad nieko nėra namie!

Atidaręs gyl duris, žiūri — prie durų stovi vyskupas Karevičius... Parinko Pr. Als.

Santa Monikos, Kalifornijoje, lietuvių klubo gegužinėje p.p. Sinkių namuose. Iš kairės: Aug. Skinkys, pirm. dr. B. Raulinaitienė, E. ir J. Sinkiai, buvęs ilgametis klubo pirm. A. Markevičius, svečias Sibiro kalnų J. Beleckas ir p. Devenienė

Gėlės ir žmonės Lietuvoje

P. ENSKAITIS

Iš seno lietuviai mėgo gėles. Nė viena tauta neturi tiek liaudies dainų apie gėles, kaip lietuviai. Jie apdainuoja rūtą, mėtą, radastą, leliją, bijūną ir t. t.

Rusams okupavus Lietuvą, viskas pasikeitė. Sunaikinus gražiausias sodybas, buvo sunaikinti ir rūtų darželiai. Tačiau lietuviai meilės gėlėms okupantams nepajėgė išplėsti. Tai pastebėjus, jis įsakė steigti gėlių kolchozus. Ne iš meilės tai jis darė, kad lietuviai pasidžiaugtų gėlėmis, bet iš gėdos. Juk gėlių ūkis labai pelningas. Štai skelbiama, kad iš 1 kv. metro, apodinto gėlėmis, gauta vidutiniškai 40 rb. pelno, o pavyzdinguose ūkiuose — per 100 rb.

Kokia kita kultūra gali duoti tokį pelną? Kaip visur, taip ir čia raginama pasipaušti, pelną bent padvigubinti. Rytų Vokietijoje esą užplanuota iš 1 kv. metro gėlių ploto gauti po 150 rb. pelno.

Kad auginimas geriau sektųsi ir duotų daugiau pelno, gėlių rūšių pasirinkta labai nedaug. Vyrauja daugiausia gvazdikėliai. O kad būtų dar pelningiau, viename ūkyje auginami gvazdikėlių sodinukai, o kitame — gėlės — žiedai. Tai sena komunistų svajonė: neduoti žmonėms iniciatyvos, viską diriguoti iš

viršaus, suimti į vienas rankas.

Pirmosios rusų okupacijos metu Lietuvoje vienas žydų tarnavo pasiuntiniu žemės ūkio ministerijai ir gyrėsi būsiąs bulvių agronomu. Mės juokėmės iš jo, tačiau tai buvo tiesa — Rusijos kolchozuose tokių agronomų buvo. Tokius agronomus paruošti labai lengva: išsina kelių mėnesių kursą ir agronomauja, kur sodinamos bulvės. Kai bulvės bus sodinamos kitur, tai kartu kelsis ir bulvių agronomas.

Taigi ir čia, gvazdikų ūkyje, tereikia gvazdikų agronomo. Patogu ir naudinga, o jei kam gvazdikai nepatinka, gali jų nepirkti, nes gėlių paklausa yra didesnė, negu pasiula.

1978 m. pradžioje visoje Lietuvoje buvo 15,5 ha žeminių šiltnamių gėlėms. Jūs turėjo 20 žemės ūkio įmonių ir keli miestai, kurie auginą gėles tik savo reikalam. Tuose šiltnamiuose išauginta vidutiniškai iš 1 kv. metro po 73 gėles. Tai nėra daug, bet ir tai darbas nevėsada eina sėkmingai: tai laiku negauna sodinukų, tai kažkur dingsta trąšos ar nuodai kovai su piktžolėmis bei ligomis ir t. t.

Atrodo juokinga, kad dėl dežių transporto turi pakriksti visa darbo eiga, bet komunistinėje sistemoje tai nėra naujiena. "Mūsų sodai" aprašo, kaip brigadininkė V., pernai esant lie-

tingai vasarai, pasigamino savo kolchoze lietpalčius, kurių savikaina buvo tik po 1,5 rb., kai tuo tarpu krautuvėse jų kaina buvo po 6 rb. Įdomu, ar jie tokius lietpalčius gamina ir šiemet, nes neseniai skaitėme spaudoje, kaip vienas kolchozas, negaudamas traktoriams dalių, įsteigė kalvę, kurioje kaikiurias dalis ir kitus ūkio reikmenis patys pasigaminavo, tačiau vėliau, įsakius iš augščiau, šią dirbtuvę uždarė.

Esant tokiai būklei, žmonės neparodo noro darbuoti. Štai, "Mūsų sodai" aprašo, kaip Maišiagalos mechanizatorius Jozefas Maksimovičius, puredamas daržovių tarpelius, "išpureno" ir visus daržoves. Soduose bei daržuose kelių tiesėjai pažymi kelius ir keletą metų palieka juose augti piktžolės. Arba, atlikus daržo nusausinimą, visus daržus paskęsta vandenyje. Netiesia kelių, nes negauna medžiagų, o drenažas neveikia. Ir taip visi kaltina vienas kitą, o darbas nejudą iš vietos.

Gėlių auginą ir privatūs sklypininkai. Sančiuose, kur buvo paplūdimys, iš Nemuno pusės supiltas cemento pylimas, o paplūdimio smėlis išdalintas namų savininkams, kurie auginą gėles. Užaugusias gėles jie pristato arteili, kuri savo kioskuose jas pardavinėja. Tačiau ir ten geresnių gėlių tegali gauti tik už "kyšį".

DAUGIAU STAMBIŲ LAIMĖJIMŲ DALYVAUKITE LOTERIJOJE "PROVINCIAL"

MORE BIG PRIZES

5 EKSTRA GALIMYBĖS PO \$100,000.

JIS TEIKIA 5 GALIMYBES PO \$100,000 VIENAME TRAUKIME TĄ MENESĮ, KURIAME PERKATE BILIETĄ.

BE TO, 10 GALIMYBIŲ PO \$1 MILIJONA, IR \$1,000 SPECIALIŲ LAIMĖJIMŲ VIETOJE. TAI PAT LAIMĖJIMAI VIETOJE GRYNŲ PO \$100, \$20 IR \$10. IR TŪKSTANČIAI NEMOKAMŲ BILIETŲ.

SEKANTIS TRAUKIMAS

RUGSĖJO 30-tą

\$5 GALI PADARYTI JUS MILIJONIERIUMI!

V. BAČENAS

All Seasons Travel, B.D.

1551 Bloor Street West,
TORONTO, ONTARIO M6P 1A5

Visais kelionių reikalais betkur pasaulyje skambinti

tel. 533-3531

nuo 11 v.p. iki 7 v.v.

Lietuviai Čikagoje

K. A. SAULAITIS

SV. KRYŽIAUS LIGONINĖ rugpjūčio 26 d. iškilmingomis Mišiomis atšventė aukštinę sukaktį. Lietuvių pradėta kaip senelių namai, tuometinio arkivyskupo Mundeleino buvo paskaitinta paversti ligonine. Seserų kazimieriečių priežiūroje išaugo į didžiulę ir sudėtingą įstaigą šalia seserų gimnazijos ir centrinio namų. Vysk. V. Brizgys, pats gyvenęs ligoninės patalpose, koncelebravo Mišias su marijonų bei jėzuitų atstovais, su ligoninės kapelionais. Giedojo 30 seserų choras, o pamokslą sakė vyriausias kapelionas kun. Pranas Kelpšas. Pamaldose ir vaisėse dalyvavo arkiv. kard. John Cody, dėkodamas ligoninės vadovėlei ir personalui už jų krikščionišką darbą. Iškilmingas sukaustuvinis banketas bus rugsėjo viduryje.

Ligoninė pastatyta Marquette Parke, dar ligi šiol didžiausioje Čikagos lietuvių kolonijoje, prie pat parko ir šalia Nekalto Prasidėjimo lietuviško stiliaus šventovės. Jos klebonas kun. Antanas Zakarasas taip pat dalyvavo pamaldose. Daug slaugių, tarnautojų ir gydytojų yra lietuvių.

LIETUVOS VYCIŲ 66-tasis seimas buvo sukvietas Čikagoje rugpjūčio 16-19 dienomis. Dalyvavo atstovų iš 4 skyrių (esama arti 60 vietų), apie 200 asmenų su balsavimo teise. Iš kitų miestų po 6 metų pertraukos vėl Čikagon atvykę vyčiai aplankė Balzeko lietuvių kultūros muziejų ir seserų kazimieriečių labai puikų muziejų jų vienuolyne. Šių metų seimas buvo skirtas vidaus organizaciniams reikalams, pavyzdžiui, kaip organizacijai išlaikyti viduriniąją kartą ir kaip nariais priimti lietuvius kilmės lietuvių gimines (vyrus, žmonas). Kiekvienos dienos Mišios buvo atnaujamoms kita intencija; ypač buvo stipriai pabrėžti Lietuvos tikinčiųjų rūpesčiai. Seimui išleista 162 psl. programa ir Fausto Stroliaus paruoštas dainorėlis su gaidomis.

KURSŲ TEVAMS. Rugpjūčio 17 d. buvo surengta vakaronė šeimų klausimui Jaunimo Centre. Pranciškonas kun. Albert J. Nimeth supažindino dalyvius su PET seminaru (Parent Effectiveness Training), kuris trunka aštuonis savaites. Užsirašė 20 tėvų ir motinų, norinčių pagerinti santykius su vaikais, nors kūrų patarimai tinka betkokiems tarpasmeniniams santykiams nuskaidinti. Kalbėtojas pabrėžė, kad tėvai gali išmokyti klausytis, girdėdami ne tik vaiko žodžius, bet ir tai, ką jis nori pasakyti. Tuo būdu problemos srities susiaurėja, nes mažėja asmeniniai užsiuolimai ar grąsinimai. Užtenka atkreipti dėmesį, o ne teisti. Patariama išsiaiškinti kiemo kokie poreikiai be jėgos ar privilegijų spaudimo. Apie tėvų vertybių perdavimą jaunajai kartai kun. Nimeth teigia, kad 95% tėvų vertybių perima ir vaikai. Tik dėl 5% vertybių kyla konfliktų, kurių daugelį galima išspręsti bendromis pastangomis.

Straišnis autorius kelia klausimą, "ar 'grynijai' niekad neįsuduoda savo tautos?" Žinoma, kad taip! Išdavystė tačiau nepakeičia tautybės! Pėto tokie ir yra išdavikai, kad savąją tautą išdavė. Net pagaliau svetima tarsi nepakeičia žmogaus tautybės. Jei jau lietuvių kilmės ir save laiko lietuviu, tai nors svertiniais akcentu kalbėtų, vistiek bus lietuvių. Iš kitos pusės, tobuliausiai išmokęs lietuvių kalbą, jeigu nėra lietuvių kilmės, tai nebus lietuvis. Jis bus ir pasilikęs lietuviškai išmokusių svetimačiu, kuriuo tačiau bus galima ir džiaugtis, ir žavėtis.

Albertas Stalioraitis

Dar yra vietų šiose ekskursijose į EUROPA ir VILNIŲ:

spalio 4 - 12 Vilnius

lapkričio 1 - 9 Vilnius

Smulkesnių informacijų teirautis:

V. BAČENAS
telefonas 533-3531

ALL SEASONS TRAVEL
1551 BLOOR STREET WEST, TORONTO M6P 1A5

DRESHER-BARAUSKAS INSURANCE AGENCY LTD. ir

W. G. DRESHER REAL ESTATE REALTOR

233-3334 - 231-2661 - 231-6226

3830 Bloor Street West • Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja — V. DRESERIS ir A. MIKŠIENĖ
DARBO VALANDOS: 9 v.r. — 5 v.p.p. ir 6.30 v.v. — 8 v.v.,
šeštadieniais — 9 v.r. — 12 v.p.p.
Narys "Better Business" Biuro

INSURANCE * Namų — Gyvybės
* Automobilių
* Komerciniai

533-1121 Walter Dauginis 822-8480

Insurance Agency Ltd.
1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

DRAUDA

BALIO MASKELIŪNO INSURANCE AGENCY LTD.

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814

2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403

Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RUŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS

• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

TORONTONT

Anapilio žinios

— Su ilguoju Darbo Dienos savaitgalio užbaigiamas vasarinės pamaldos Wasagoje. Jos ten buvo laikomos nuo birželio mėnesio vidurio.

— Grįžtama po atostogų į rudens laikotarpį. Bus užbaigiami kaikurie su šventove susiję darbai.

— Rugpjūčio 31 d. Sv. Jono liet. kapinėse palaidota a. a. Valentina Valaitienė, rugsėjo 4 d. a. a. Antanina Dubininkienė, 95 metų amžiaus.

— Pamaldos: Šį penktadienį, 8 v. r., už a. a. Janulynienę; sekmadienį 10 v. r. už a. a. Emiliją Daškevičienę, 11 v. už a. a. Oną Eidukaitienę.

Lietuvių Namų žinios

— Organizuojamas orkestras. Norintieji jame dalyvauti kviečiami į pasitarimą L. Namuose rugsėjo 12 d., 7.30 v. v. Orkestrui vadovaus muz. instr. A. Pralagus-Pralgauskas. Informacijų teirautis tel. 532-3311.

— Pirmasis lietuviškas parengimas LN įvyks rugsėjo 29 d. Tai VI. Pūtvio šaulių kuopos 25-čio minėjimas ir banketas. Ta proga bus atidengtas Romo Kalantos reljefas. Meninė programa atliks "Gintaro" ansamblio dainininkės.

— Pr. sekmadienio LN popietėje dalyvavo daug lietuvių gydytojų, kurie iš įvairių Kanados ir Amerikos vietovių buvo atvykę į gydytojų suvažiavimą.

— V. Anyšienė LN padovanojo du vertingus paveikslus — portretus: E. Platerytės ir B. Radvilaitės, be to, daug lietuviškų knygų.

— Praėjusio sekmadienio popietėje dalyvavo per 250 žmonių. Svečių knygoje pasirašė: dr. K. Bobelis iš St. Peterburg, dr. D. ir E. Giedraitienė, N. Bražėnaitė, K. Paprockaitė, J. Masilionis, V. ir E. Čičiailis, A. Ambrozaitis, K. Ambrozaitis, A. Kailius, U. Miškinis, A. Zatovas, J. Kriaučiūnas, dr. A. Matukas, A. Grušnyš, dr. A. P. Sutkai, dr. R. Kondratas, D. Baltienė, R. Katilytė, V. ir V. Majauskai, dr. V. Satkuskas iš Australijos, O. Jankauskienė iš Punksio, dr. J. Mališka, dr. Adamonis, Povilainiai, J. ir J. Adamonai, dr. K. Ambrozaitis, D. ir V. Sidleriai.

PADEKA

Lietuvių Namų vyrų komitetas yra dėkingas visiems, prisidėjusiems prie poilsio stovyklų Wasagoje, Tėvų pranciškonų vasarvietėje, pasiseikimo.

Ypatinga padėka priklauso ponoms ir panelems, platinusioms vėliavėles bei loterijos biilietus, mūsų pirmininkui, vadovavusiam jaunosios kartos sportui gegužės metu. Taipogi dėkojame Prisikėlimo parapijos kunigams — Tėvui Eugenijui ir Tėvui Antanui už sekmadienio Mišias ir pamokslus.

Nors šiais metais trečioji mūsų stovykla nebuvo gausi dalyviais, tačiau pasižymėjo bendravimu, draugiškumu ir ramia nuotaika. Už tai mūsų komitetas ir stovyklos vadovybė visiems stovyklautojams taria didelį acū!

A. a. Agota Lingaitienė, 80 m. amžiaus, mirė rugsėjo 3 d. Montrealyje. Laidojama iš ev. liuteronų Išganytojo šventovės Torontose rugsėjo 5, trečiadienį, 12 v. Velionė yra p. Vorininkaitienės motina.

GAILESTINGOJI SESUO, 28 metų amžiaus, gyvenanti Lietuvoje, nori susirašinėti vedybų tikslu su Kanada lietuviu. Suinteresuoti prašomi rašyti laiškus "T. Žiburių" adresu, pažymint "Lietuvaitei".

MISSISSAUGOS PASTE rasta a. a. Stepo Cepkausko laidotuvių Kauno kapuose nuotrauka. Giminės ar draugai kreipkitės tel. 654-1454 Torontose.

WASAGOJE parduodamas žemės sklypas 54-toje gatvėje (100' — 151'). Skambinti po 4 v. p. p. tel. 537-9564 Torontose.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka staliaus, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už priėmimą kainą. Skambinti 769-5024, Torontose.

LIETUVIŠKA gėlių krautuvė

savininkė V. SIMINKEVICIENĖ. Įvairiomis progomis skambinti į "Petals Florist" tel. 537-9070, vakarais tel. 763-6256. Adresas: 1574 Bloor St. W., Toronto, Ont., prieš Lietuvii Namus. Pristatymas į ligonines, laidotuvių namus ir t.t. Savininkė yra prityrusi vestuvinių gėlių tvarkymo srityje.

CANDLELIGHT CATERERS

SAVININKAI J. S. BUBULIAI. Baliai, vestuvės, sužadėtuves, parengimai namuose ir įstaigose. Skambinti pirmadieniais, antradieniais, trečiadieniais ir vakarais po 9 v.v. tel. 667-8280 arba 667-8260 Torontose.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Pirmas mėnesio penktadienis — rugsėjo 7 d. Ligoniai ir seneliai lankomi namuose ir aprūpinami sakramentais.

— Irena Simanavičiūtė ir Alvydas Petrauskas susituokė mūsų šventovėje. Jungtinių apeigas atliko jaunuojo dėdė kun. G. Kijauskas, SJ, iš Klevelando.

— Ruošiasi tuoktis Algirdas Tamosiūnas su Joanne Nitsch, Algis Baubinas — su Barbara Trail.

— Vakarinės Mišios mūsų šventovėje sekmadieniais 7 v. v.

— Naujos lietuvių pranciškonų vadovybės rinkimai vyks šią savaitę Kennebunkporte. Provincijos suvažiavime dalyvauja visų vienuolynų viršininkai, provincijolo patarėjai ir rinkti delegatai. Po rinkimų bus nauji paskyrimai į vienuolynus ir parapijas.

— Parapijos suaugusių choras pradeda darbą su repeticija rugsėjo 5, trečiadienį, 7.30 v. v. muzikos studijoje. Choriui vadovauja sol. V. Verikaitis.

— Jaunimo choras, kuriam vadovauja muz. E. Kriščiūnas, pradės repeticijas rugsėjo 23, sekmadienį, po 10 v. Mišiu muzikos studijoje.

— A. a. Antanina Dubininkienė, 95 m., palaidota iš mūsų šventovės Sv. Jono kapinėse. Buvo tretininkė. Paliko sūnų Eliziejų Dubininką, dukras — Mariją Žekienę, Albina Kavaliauskienę ir Eleną Zabolionienę su šeimomis.

— Vlodo Gumausko brolis Juozas ir Antano Norkaus sesuo Sofija Jukonienė mirė Lietuvoje.

— Vyskupų rinklaija Kanados tikinčiųjų reikalams bus daroma rugsėjo 16, sekmadienį, per visas Mišias.

— Vietnomo pabėgėlių reikalams per Prisikėlimo parapijos labdaros sekciją aukėjo: J. Varkavičius \$250, U. Genčiūnienė \$200, I. M. Ehlers \$150, V. Matulaitis \$120, J. M. Sefleris \$100, J. K. Zabai \$100, M. Pečiulienė \$60, J. C. Didžbalis \$50, L. E. Goteitaitis \$50, V. L. Kolyčiai \$50, A. G. Stankai \$50, J. Didžbalis \$25, P. Kirstukas \$25, J. K. Ožala \$25, R. Z. \$25, M. Svelnė \$20.

— Parapijos biblioteka pradės veikti nuo rugsėjo 16 d. sekmadieniais. Bus atidaryta po 10 v. Mišiu iki po 11.30 v. Mišiu.

— Naujam planui pirkti iki šiol yra surinkta \$3,985.00. Vajus tęsiasi toliau.

— Pakrikštyta Alisa Rūta, Arūno ir Rūtos Slekų dukrelė.

— Mišios: šeštadienį 8 v. už Stasį Zaganaušką, užpr. S. Kučinskienė, 8.30 už Juozą Senkų, užpr. Liet. Namų tarnautoją, 9 v. už Oną Ališauskienę, užpr. J. K. Ališauskai, 9.20 už Virbūną ir Lauriną šeimų mirusių, užpr. O. Virbūnienė, 10 v. už Sigitą Pranckūną, užpr. O. Pranckūnienė; sekmadienį 8 v. už Stasį Vaitiekūną, užpr. žmona, 9 v. už Juliją Pargaliauską, užpr. A. Bumbulis, 10 v. už Batūrį ir Asevičių mirusių, užpr. K. D. Batūros, 11.30 už parapiją, 7 v. v. už Salomę Beržetienę, užpr. B. P. Sapliai.

Aldona Minelgienė, gyvenanti Olimpijoje, JAV-se, ilgojo savaitgalio proga lankėsi Torontose, dalyvavo Irenos Simanavičiūtės — Alvydo Petrausko vestuvėse, aplankė lietuvių institucijas, domėjosi "T. Žiburių" ir išsigijo naujų knygų. Dešimt metų ji yra gyvenusi Čikagoje, kur baigė psichologijos mokslus. "T. Žiburių" redakcijoje ji lankėsi lydimą Algio Jagėlos.

Aukotojai Torontose Lietuvii Vyrų Choras "Aras", vietoje gėlių savo nario a. a. Jurgio Dementavičiaus laidotuvių, paaudkojo "T. Žiburių" \$25. — Britų Kolumbijos Lietuvii Medžiotų ir Meškeriotų Klubas "Bebras", remiantis lietuvišką spaudą, atsiuntė "T. Žiburiams" \$15 auką.

"The Toronto Star" rugsėjo 1 d. išspausdino straipsnį "Memory of earlier defection made Carter stop ballerina". Jo autorė Helen Worthington primena Simo Kudirkos atvejį, kuris paskatino ir prez. Carterį neišleisti rusų balerinos Liudmilos, kol nepaaiškės, ar ji laisva valia išvyksta į Maskvą. Pabėgęs jos vyras Godunovas tvirtino, esą abu planavo pabėgimą. Straipsnio autorė taip pat primena buvusio prez. R. Niksono pareiškimą, išdavus S. Kudirką rusams. Anuomet R. Niksonas pareiškė: "Kaip amerikietis aš pasiūčiau jį įkelti į nustebintas, kad tai galėjo įvykti". Dabar taip neįvyko, nes JAV vyriausybė buvo pasimokiusi iš S. Kudirkos atvejo. Dėlto ir dabartinis prezidentas J. Carteris, vadovėjęs Liudmilos bylos atomazgai, reikalavo visų pirma užtikrinti, kad ji savo valia palieka JAV ir kartu savo vyrą.

ISNUOMOJAMAS kambarys ir virtuvė su baldais Torontose. Skambinti telefonu 536-1785.

Kitataučiai domisi lietuviško gintaro dirbiniais Otavoje surengtoje parodoje tautybų festivalio metu J. V. Danys

Akademinių iššiklmės Čikagoje

Š. m. rugpjūčio 31 — rugsėjo 2 dienomis Čikagos lietuvių Jaunimo Centro salėse įvyko Lietuvii Katalikų Mokslo Akademijos rengtos studijų dienos, skirtos Vilniaus universitetui 400 metų sukakčiai paminėti.

Visose sekcijose buvo gildinama klausimais, susiję su Vilniaus universitetu steigimu, jo gyvavimu ir reikšme Lietuvai. Paskaitose dalyvavo nuo 120 iki 500 asmenų. Pradžioje buvo mažiau klausytojų, bet šeštadienį ir sekmadienį jų skaičius gerokai padidėjo, o baigminėje iššiklmėje dalyvavo apie 500 asmenų.

Šios studijų dienos nebuvo vien akademinės — buvo ir meninių renginių, kurių temos taip pat sukosi apie Vilnių. Tai — literatūrinė vakaronė, dail. Telsforo Valiaus paveikslų paroda, vaidinimas viduramžių misterijos "Nimmegemo Marytė", simfoninės muzikos koncertas. Be to, buvo iškilmingos pamaldos, knygų paroda. Taigi, programa buvo plati, įvairi, turininga.

Studijų dienas rengė LKM Akademijos centro valdyba ir tos Akademijos Čikagos židinys. Dalyvavo gana daug žymių mokslo žmonių, ypač iš JAV. Visi paskaitininkai buvo iš JAV, išskyrus kun. prof. P. Rabikauską iš Italijos. Prof. A. Maceinos paskaita buvo išskausyta iš garsinės juostelės.

Minėtos studijų dienos užbaigtos rugsėjo 2, sekmadienį, vakarinių pokylių Tautiniuose Lietuvii Namuose. Organizacinis LKM Akademijos narių posėdis įvyko rugsėjo 3 d. Jaunimo Centre.

Platesnis aprašymas bus kitame "T2" numeryje.

Iš Kanados keletas tautiečių dalyvavo LK Mokslo Akademijos suvažiavime — studijų dienos Čikagoje rugpjūčio 31 — rugsėjo 2 dienomis. Iš Torontose buvo nuykę: Br. Pabedinskienė, Vyt. Bireta, kun. Pr. Gaida, iš Hamiltono — M. Kazlauskienė, iš Delhi — dr. Br. Povilaitis ir p. Povilaitienė. Kaikurie torontiečiai tame suvažiavime negalėjo dalyvauti, nes tuo pačiu metu Torontose vyko gydytojų suvažiavimas.

A. a. Valentinos Valaitienės atminimui vietoje gėlių Danutė ir Mykolas Regina "Tėviškės Žiburiams" paaudkojo \$20.

Daugiakalbė televizijos stotis CFMT rugsėjo 3 d. pradėjo savo darbą, t. y. daug anksčiau nei buvo planuota, nes bendrovei pavyko anksčiau susitvarkyti. Pasak "The Toronto Sun" dienraščio, tai pirmoji tokia televizijos stotis visame pasaulyje. Torontose ir apylinkėse naujosios televizijos stoties programa matomos per 47 kanalą (su antenjiniais priimtuvais) ir per 4-ji su kabeliniais priimtuvais). Kaikurios kabelinės televizijos bendrovės nekeičia 4-tojo kanalo. Tokiais atvejais reikia keičti (konverterio). Daugiakalbės televizijos bendrovės pirmininkas Dan Ianuzzi pareiškė spaudai, kad jo programos 66% bus kanadietiško turinio. Jose numatoma rodyti 8 filmus į savaitę, kurių 70% bus gaunama ne iš JAV. Taip pat ketinama duoti daug sportinių žaidimų. Teko girdėti, kad ir lietuviai buvo kalbinami dalyvauti daugiakalbėje televizijoje.

Savaitraščio "N. Lietuva" redaktorių būrelis kviečia pasitarimą rugsėjo 9, sekmadienį, 2 v. p. p. L. Namų posėdžių kambaryje. Baliaus tam laikraščio paremti numatytas spalio 27 d. L. Namuose.

VI. Pūtvio šaulių kuopos susirinkimas bus rugsėjo 16, sekmadienį, 3 v. p. p., L. Namuose. Kadangi tai svarbus susirinkimas, visi nariai privalo dalyvauti. Artėja kuopos 25-rių metų veiklos sukaktis (rugsėjo 29 d.). Ryšium su ta švente reikia apstatyti daug svarbių reikalų.

Lietuvos prezidentų A. Smetonos, A. Stulginskio ir dr. K. Griniaus minėjimą rengia Torontose skautininkai-kės rugsėjo 30 d., 4 v.p.p., Lietuvii Namuose. Kalbės dr. J. Čuplinskienė, B. Spudienė ir dr. A. Dailydė. Koncertinėje daly pasirodys "Volungė" ir savo naujausią kūrybą skaitys poetas dr. H. Nagys. Tuo pat metu Gedimino pilies menėje bus galima aplankyti dail. Prano Gailiaus parodą. Dailininkas yra senesniai atvykęs iš Paryžiaus ir lanko S. Ameriką. Lietuvos prezidentai bus prisiminti tą dieną ir Lietuvos Kankinių šventovėje, pamaldose skautams dalyvaujanti organizuotai.

Knyga apie Baltijos...

(Atkelta iš 1-mo psl.)

darė ekonominę priežastį antisemitizmui" lietuviuose, nes vokiečiai, girdi, pažadėjo lietuviams, jog šie po karo galės pigia kaina pirkti sekvestruotas žydų imones.

Tarp kitko, autorius užsimeina apie šios temos medžiagą, prieinamą "socialistiniuose kraštuose" (be kabučių). Sunku patikėti, kad jis turi galvoje Svediją, Vakarų Vokietiją ar kitas valstybes, kurios dažnai esti socialistų valdomos. Ar tik nebus ir čia "didžiojo brolio" poveikis?

Redaktoriai taipogi galėjo išlygtinti Stražo nenuoseklų vietovardžių vartojimą. Keliose vietose jis šalia autochtoninių Vilniaus ir Liepojos miestų vartoja ir Kovno ar Kovno provincie (be kabučių).

(Bus daugiau)

LIETUVIŲ KOVOS ITALŲ SPAUDAI

(Atkelta iš 1-mo psl.)

sidentą Balį Gajauską, apie atentatą prieš Latvijos komunistų partijos sekretorių, apie naujus veikalus, iškeliančius sovietų nusikaltimus pavergtoms tautoms; rašoma apie naują rezoliuciją JAV kongrese Baltijos kraštų nepriklausomybės reikalui, įvairius augstų Amerikos pareigūnų pareiškimus Lietuvos laisvinimo klausimais ir kitos informacijos. Minimas ir viso pasaulio tremtinius iš sovietų pavergtų kraštų liečias naujas sovietų pilytiybės įstatymas, kuris įsigaliojo š. m. liepos 1 d. ELTA-PRESS teisingai pavadinio šį straipsnį: "Maskva pradėjo "kolonizuoti" laisvąjį pasaulį".

Salia politinių informacijų, ELTA-PRESS pabaigoje pateikia ir kultūrinių žinių. Tai pasaulio lietuvių jaunimo kongresas Europoje ir jo plati programa — studijų dienos, pamaldos, koncertai. Antroje vietoje minimas naujas Lietuvoje savilaidos būdu išleistas žurnalas "Kultūros Archyvas", pateikiantis įžanginį Tomo Venclovos straipsnį, septynis Kazio Inčiūros dar niekur neskelbtus eilėraščius, Onos Lukauskaitės-Poš-

Remkime katalikiškas mokyklas. Rugsėjo 4 d. prasideda savivaldybinis surašinėjimas, kurio metu surašinėjotai klausia, kurias mokyklas namo savininkas remia. Ypač svarbu toms šeimoms, kurios jau nebeturi mokyklinio amžiaus vaikų. Dauge- lias lietuvių namų savininkų remia viešąsias mokyklas. Dabar yra laikas pakeisti. Remiančių katalikiškas mokyklas mokesčiai nėra didesni. Todėl labai svarbu, kad auklėjimui skirtų mokesčių dalis tektų katalikiškom mokykloms, nors namo savininkas ir neturėtų mokyklinio amžiaus vaikų.

Dail. Dagys, prieš porą metų išleisdingę knygą "Dagys dejuoja ir 'dainuoja'", dabar išleido kitą knygą "Dagys klajoja ir galvoja". Ir šioje knygoje sudėta įvairaus žanro autorių kūrybos — eilėraščių, atsiminimų, straipsnių ištraukų, nuotraukų, skulptūrinių reprodukcijų. Visa tai sudėta į 164 puslapius, kurių 115 skirta tekstui, 49 — iliustracijoms. Autorius čia atskleidžia save kaip dailininką, poetą, atsiminimų rašytoją, publicistą, kuriam rūpi visas lietuviškasis gyvenimas. Knyga išleido pats autorius (tiražas 800 egz.), spausdind "Litho Art" spaustuve Torontose. Autoriaus adresas: 78 Chelsea Ave., Toronto, Ont. M6P 1C2, Kanada.

Toronto ir Montrealeio dienraščiai rugpjūčio 29 d. pranešė, kad Ispanijoje, Torremolinos mieste, mirė garsusis Alvin Karpis, pagarsėjęs plėšikavimu JAV-se 1930-1936 m. laikotarpyje. Prie jo lovos rasta miego tablečių — manoma, kad nusiuodijo paėmęs perdidelę dozę. Mirė būdamas 71 metų amžiaus. Buvo gimęs Montrealyje, bet didžiąją savo gyvenimo dalį praleido JAV-se, dalyvavdamas Ma Barker plėšikų gaujoje. Vėliau sėdėjo kalėjimuose 33 metus. Išėjęs iš kalėjimo, kurį laiką gyveno Montrealyje ir Torontose, kur, kito asmens padedamas, parašė knygą apie savo nuotykius. Jis yra lietuvių kilmės, nors apie tai laikraščiai neužsimena.

kienės rašinį "Lagerio pasakos" ir kitus kūrinius.

Didelis tad yra mon. V. Mincevičiaus nuopelnas, kad 55 milijonų italų tauta gali susipažinti su įvairiomis problemomis, liečiančiomis tiek pavergtą Lietuvą, tiek visame pasaulyje išsklaidytus tremtinius.

Lietuviškos vestuvės. Rugsėjo 1 d. Prisikėlimo par. šventovėje susituokė Alvydas Petrauskas ir Irena Simanavičiūtė. Apeigas atliko jaunuojo dėdė kun. G. Kijauskas, SJ, atvykęs iš Klevelando, talkinamas par. klebono kun. Aug. Simanavičiaus, OFM. Jungtinių pamaldų metu giedojo sol. R. Strimaitis, vargonais palydint muz. S. Gailėvičiui. Vestuvinė puota įvyko Prisikėlimo par. salėje. Jai vadovavo jaunosios dėdė Vyt. Bireta. Pasakyta keletas sveikinimo kalbų. Ypač gražiai reikšėsi jaunimas, įsijungęs su dainomis ir lietuviškomis vestuvių tradicijomis. Abu jauniejai yra baigę aukštuosius mokslus. Jaunoji buvo aktyviai įsijungusi į Lietuvos Bendruomenę — buvo Torontose valdybos nare.

• Labdarybė, norinti reklamos, nustoja būti labdarybe (Hutton).

ATA ONAI BUDANAVIČIENEI Vokietijoje mirus,

duką LENĄ MACEVIČIENĘ su šeima bei kitus artimuosius liūdesio valandoje nuosirdžiai užjaučiame —

E. P. Juodvalkiai
V. S. Kneitai
O. Samkovas
A. A. Padolskiai

L. Eckert
S. A. Medeljai
A. A. Lukošiai
M. Zubrickas

I. Samkovas

Aukojo "Tėviškės Žiburiams"

\$300: Toronto Lietuvii Namų "Labdaros" Draugija; \$100: kun. Vaclovas Stankūnas, V. Čuplinskienė; \$50: Toronto vyrų choras "Aras", KLB Moterų Draugijos Delhi skyrius; \$35: Toronto Lietuvii Namų Moterų Būrelis; \$34: prel J. A. Kučingis; \$30: P. Baltuosius; \$25: Ošavos meškeriotų klubas "Ešeris"; Toronto medžiotų klubas "Tauras"; Sudburio medžiotų ir meškeriotų klubas "Geležinis Vilkas"; \$20: G. J. Kauliai, E. Narbutaitė, J. Balutonis, KLB Rodney apylinkės valdyba; \$11: V. Stankevičius.

\$10: R. Geidukytė, V. Lumbis, H. Gavorskas, Irena Satrienė, Pr. La- zutka, Lithuanian Educational Council of USA, Stayner-Wasaga lietuvių apylinkė, Pr. Baltuosius, A. Kuliešius, A. Smailys, dr. R. Karka, A. Kaspariūnienė, O. B. Vilimai, J. Prišas, Ona Razutienė, B. S. Druskiai.

\$7: V. Skukauskas, D. Vizbaras, E. Radavičiūtė; \$6: V. Kutkevičius, D. Danielius, Vl. Plečkaitis, B. Čičkas, E. Butkus, K. Balčiūnas, J. Adomaitis, P. Babin, B. Abramonis, V. Vaitonis, J. Revas, A. Kilinskas, J. Milius, V. Karauskas.

\$5: A. Kojalaitis, B. Liūdžiūtė, P. Mikšys, J. Račinskas, O. Čekienė, A. Cepėnienė, A. Kazilionis, D. Brazdionis, B. Vytas, J. Račinskas; \$4: S. Motuzas, K. Dūda, V. Kudžma, K. Jasulevičius; \$3.75: J. Tamošiūnas, I. Liutkuvienė.

\$3: V. Buteikis, J. Dobrovolskis, S. Latvūnas, A. S. Pulkytis, P. Tumasas, Vl. Rusinavičius, J. Stonkus, L. Stosiūnas, J. Valiukonis, kun. J. Neve-rauskas, A. Palvenis, R. Grybauskas, M. Kringelis, A. Sims, V. Keiba, B. Baltrušaitienė, K. Milasevičius.

Š. m. rugsėjo 1-2 dienomis Torontose įvyko Pasaulio Lietuvii Gydytojų Sąjungos suvažiavimas. Posėdžiai vyko "Royal York" viešbutyje. Dalyvavo apie 90 gydytojų su savo šeimomis. Jų tarpe buvo nemažai gydytojų iš jaunosios kartos. Suvažiavimą sveikino gen. Lietuvos konsulas dr. J. Žmuidzinas, VLKO pirm. dr. K. Bobelis, KLB pirm. J. R. Simanavičius. Raštu sveikino: gen. konsulė J. Daužvardienė, konsulas Simu-

Toronto Lietuvii jaunuoliai, kurie buvo nuykę į ateitininkų stovyklą Neringoje, JAV-se, dalyvavo ir stovyklautojų demonstracijoje Brattleboro mieste, Vermonto valtyje. Miesto gatvėse su plakatais buvo demonstruojama prieš žmogaus teisių pažeidimus okup. Lietuvių. Vietinis dienraštis "Brattleboro Reformer" rugpjūčio 24 ir 25 d. laidose plačiai aprašė tą demonstraciją ir įdėjo nuotraukų. Stovykloje ir demonstracijoje dalyvavo 60 jaunuolių.

Greitas ir tikslus patarnavimas!
Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355
PETRAS ADAMONIS
C. I. B.
GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBE • GYVYBE
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

UTAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA
1465 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8. Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:		DUODA PASKOLAS:	
Einausias s-tas	6.0 %	Asmenines	12.0 %
Taupomasis s-tas	10.0 %	Nekiln. turto	11.25 %
Pensijų planas	9.5 %	Cėkių kredito	14.0 %
Term. ind. 1 m.	10.5 %	Investicijas nuo	12.5 %

Duoda nemokamą gyvybės apdraudą iki \$2,000 už taup. s-tos sumas. Nemok. gyvybės apdr. iki \$10,000 už paskolos sumą.

KASOS VALANDOS:
1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais nuo 12 iki 8 v.v., penktadieniais nuo 12 iki 6 v.; sekmadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 iki spalio 15 d. ir per visus ilgiausius savaitgalius.
3907-A Rosemount Blvd.: Ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 valandos vakaro ir penktadieniais nuo 12 iki 6 valandos vakaro.